

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
GİRESUN VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ**

GİRESUN İLİ 2021 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

**HAZIRLAYAN:
ÇED VE ÇEVRE İZİNİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

GİRESUN - 2022

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. HAVA	9
A.1. HAVA KALİTESİ	9
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLLETİCİLER	12
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	14
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları	14
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI	15
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ	23
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	23
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	25
A.8 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	26
B. SU VE SU KAYNAKLARI	27
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ	27
B.1.1. Yüzeysel Sular	27
B.1.1.1. Akarsular	27
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	28
B.1.2. Yeraltı Suları	29
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	29
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ	31
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	33
B.3.1. Noktasal kaynaklar	33
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	33
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	36
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	36
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	36
B.3.2.2. Diğer	37
B.4. DENİZLER	37
B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu	37
B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu	38
B.4.3. Acil Müdahale Planları	38
B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri	39
B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri	39
B.4.6. Deniz Çöpleri	39
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ	39
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu	39
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	40
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	41
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	42
B.5.2. Sulama.....	42
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	44
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	44
B.5.3. Endüstriyel Su Temini	45
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	46
B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı	47
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI	48
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisleri Hizmetleri	48
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	50
B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler	50

<i>B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması</i>	50
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ	51
<i>B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar</i>	51
<i>B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi</i>	51
<i>B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar</i>	51
<i>B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği</i>	51
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	52
C. ATIK	53
C.1. BELEDİYE ATIKLARI.....	53
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	54
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ.....	56
C.3.1. <i>Eğitimler</i>	56
C.3.2. <i>Atık Getirme Merkezleri</i>	56
C.3.3. <i>Sfır Atık Belgesi Alan ve Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı</i>	57
C.4. AMBALAJ ATIKLARI.....	58
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR.....	60
C.6. ATIK YAĞLAR.....	62
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	62
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	63
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER.....	63
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	64
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	64
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR.....	65
C.12.1 <i>Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları</i>	65
C.12.2 <i>Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül</i>	65
C.12.3 <i>Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları</i>	65
C.13. TIBBİ ATIKLAR.....	65
C.14. MADEN ATIKLARI	67
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	68
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	69
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR.....	69
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	69
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	70
D.1. FLORA.....	70
D.2. FAUNA.....	73
D.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI	79
D.3.1. <i>Ormanlar</i>	79
D.3.2. <i>Milli Parklar</i>	80
D.3.3. <i>Tabiat Parkları</i>	81
D.4. ÇAYIR VE MERA.....	105
D.5. SULAK ALANLAR	108
D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	108
D.6.1. <i>Tabiat Anıtları</i>	108
D.6.2. <i>Tabiatı Koruma Alanları</i>	108
D.6.3. <i>Anıt Ağaçlar</i>	109
D.6.4. <i>Özel Çevre Koruma Bilgileri</i>	111
D.6.5. <i>Doğal Sit Alanları</i>	111
D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	121

E. ARAZİ KULLANIMI	122
E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	122
E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	124
<i>E.2.1. Çevre Düzeni Planı</i>	124
E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	125
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	126
F.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	126
F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	127
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	128
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	129
G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	129
G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	130
G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR	130
G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	129
G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	132
H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	133

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 0.1. Çevre Personel Durum Tablosu	8
<u>A. HAVA</u>	
Çizelge A.2. Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri	10
Çizelge A.3. Ulusal Hava Kalite İndeksi Kesme Noktaları	10
Çizelge A.4. Ulusal Hava Kalitesi İndeksi	11
Çizelge A.5. Ülkemiz, Avrupa Birliği ve Dünya Sağlık Örgütü'nün Hava Partikülleri Sınır Değerleri	11
Çizelge A.6. 2021 Yılında Kullanılan Yakıt Türleri ve Miktarları	14
Çizelge A.7. 2021 Yılında Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler	15
Çizelge A.8. Giresun İstasyonu 2021 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)	21
Çizelge A.9. Gemilerçekeği İstasyonu 2021 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)	21
Çizelge A.10. 2021 Yılındaki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı	24
Çizelge A.11. Tamamlanan Bisiklet Yolları	24
<u>B. SU VE SU KAYNAKLARI</u>	
Çizelge B.12. İlin Akarsuları ve Akarsu Yüzeyleri	27
Çizelge B.13. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	27
Çizelge B.14. Giresun İlinin Yeraltı Suyu Potansiyeli	30
Çizelge B.15. 2021 Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği ile İlgili Analiz Sonuçları	30
Çizelge B. 16. Giresun ili Endüstriyel Tesisler ve Su Kaynakları	32
Çizelge B.17. Giresun İli Atıksu Arıtma Tesisleri ve Su Kaynakları	35
Çizelge B.18. Giresun ili Bitkisel Üretimde Öne Çıkan Ürünler (TUIK,2020)	36
Çizelge B.19. Giresun İli Kıyı Su Kütlelerinin Ekolojik Kalite Değerlendirmesi	36
Çizelge B.20. Giresun ilinde 2021 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı	37
Çizelge B.21. Giresun Atık Kabul Tesisinden Toplanan Atık Miktarları	38
Çizelge B.22. Belediyeler Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ile Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarları	39
Çizelge B.23. Giresun ilinin Yeraltı Suyu Potansiyeli	41
Çizelge B.24. Giresun İli Arazi Kullanım Alanlarının Dağılımı	41
Çizelge B.25. Giresun İli Sulama Alanları	42
Çizelge B.26. Giresun İli Tahsis Edilen Sulama Alanları	43
Çizelge B.27. Giresun İli Tahsis Edilen Endüstri Su Miktarları	44
Çizelge B.28. Giresun İlindeki İşletmedeki Hidroelektrik Santral Projeleri	45
Çizelge B.29. Giresun İlindeki Planlama Aşamasındaki Hidroelektrik Santral Projeleri	46
Çizelge B.30. 2021 Yılı İtibariyle Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu	48
Çizelge B.31. 2021 Yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde Atıksu Arıtma Tesislerinin (AAT) durumu	49
Çizelge B.32. 2021 Yılı İtibariyle Arıtıldıktan Sonra Bertaraf Edilen Atıksu Durumu	49
Çizelge B.33. 2020 Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları	50

<u>C. ATIK</u>	
Çizelge C.34. 2021 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Yerel Yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) Yönetilen Belediye Atığı Miktarı ve Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri	54
Çizelge C.35. 2021 Yılı İtibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri	55
Çizelge C.36. 2021 Yılı İtibariyle Sıfır Atık Sistemini Kuran ve Belediye Genel Temel Seviye Sıfır Atık Belgesini Alan Belediye Sayısı	56
Çizelge C.37. 2021 Yılı İtibariyle Sıfır Atık Sistemini Uygulayan(faaliyet bildiren) ve Temel Seviye Sıfır Atık Belgesini Alan İl Genelindeki Bina Yerleşkelerin Sayısı	56
Çizelge C.38. 2020 Yılı Ambalaj ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları	58
Çizelge C.39. 2021 Yılında Kayıtlı Ekonomik İşletme Sayısı	58
Çizelge C.40. 2021 Yılında Kayıtlı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi Sayısı	59
Çizelge C.41. 2021 Yılında Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi Sayısı	59
Çizelge C.42. 2020 Yılında Atık İşleme Yöntemine Göre Atık Miktarları*	60
Çizelge C.43. 2021 Yılı İçin Atık Madeni Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları	61
Çizelge C.44. 2021 Yılı Motor Yağı Değişim İzin Belgesi Sayıları	61
Çizelge C.45. Yıllar İtibariyle Atık Akü ve Pil Miktarı (kg)*	61
Çizelge C.46. 2021 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler	62
Çizelge C.47. 2020 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler ile İlgili Veriler	62
Çizelge C.48. Yıllar İtibariyle Toplam ÖTL Miktarları (ton/yıl)	62
Çizelge C.49. 2021 Yılı Teslim Alman ÖTA Sayısı	63
Çizelge C.50. 2021 Yılı Tehlikesiz Atıkların Miktarı ve Bertaraf Edilmesi ile İlgili Veriler	64
Çizelge C.51. 2021 Yılında İl Sınırları İçinde Oluşan Tıbbi Atık Miktarı	65
Çizelge C.52. Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı	65
Çizelge C.53. 2021 Yılında Maden Zenginleştirme Tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarı	66
Çizelge C.54. 2021 Yılı İtibariyle Bulunan Atık İşleme Tesisi Sayısı	66
<u>C. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI</u>	
Çizelge Ç.55. – 2021 yılında BEKRA Kuruluşlarının Sayısı	68
Çizelge Ç.56. 2021 yılında BEKRA Bildirimleri Sorgulanan Kuruluş	68
<u>D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK</u>	
Çizelge D.57 Giresun İli Endemik Türleri	69
Çizelge D.58. Giresun İli Odunsu Bitkileri	70
Çizelge D.59. Giresun İli Otsu Bitkileri	71
Çizelge D.60. Giresun İli Memeli Hayvanlar	72
Çizelge D.61. Giresun İli Kuş Türleri	73
Çizelge D.62. Giresun İli Sürüngenler	76
Çizelge D.63. Giresun İli İki Yaşamlılar	77
Çizelge D.64. Giresun İli Böcekler	77
Çizelge D.65. Giresun İli Balıklar	78
Çizelge D.66. Giresun İli Ağaç Türleri	79
Çizelge D.67. Giresun İli Avlaklar Listesi	105
Çizelge D.68. Giresun İli Tabiat Varlıkları (Anıt Ağaçlar)	108
Çizelge D.69. Giresun İli Doğal Sit Alanları	112
Çizelge D.70. Giresun İli Tabiat Varlıkları (Mağara, Obruk, VB.)	116
<u>E. ARAZİ KULLANIMI</u>	
Çizelge E.71. Giresun İli Arazi Kullanım Alanlarının Dağılımı	120
Çizelge E.72. Arazi Kullanım Sınıflandırması	121

<u>F. CED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ</u>	
Çizelge F.73. Bakanlık Merkez ve ÇŞİDİM Tarafından 2021 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı	124
Çizelge F.74. Bakanlık Merkez ve ÇŞİDİM Tarafından 2014-2021 yılları arasında verilen Muafiyet Kararlarının Sektörel Dağılımı	125
Çizelge F.75. 2014-2021 Yılları Arasında Verilen İade/İptal Kararlarının Sektörel Dağılımı	125
Çizelge F.76. 2021 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları	125
<u>G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI</u>	
Çizelge G.77. - 2021 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı	127
Çizelge G.78. 2021 Yılında ÇŞİDİM'e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları	128
Çizelge G.79. 2021 yılında ÇŞİDİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı	129

GRAFİKLER DİZİNİ

Sayfa

<u>A. HAVA</u>	
Grafik A.1. 2021 Yılında Giresun İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	16
Grafik A.2. 2021 Yılında Giresun İstasyonu SO2 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	16
Grafik A.3. 2021 Yılında Gemilerçekeği İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	17
Grafik A.4. 2021 Yılında Gemilerçekeği İstasyonu PM2,5 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	17
Grafik A.5. 2021 Yılında Gemilerçekeği İstasyonu SO2 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	18
Grafik A.6. 2021 Yılında Gemilerçekeği İstasyonu NO Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	18
Grafik A.7. 2021 Yılında Gemilerçekeği İstasyonu NO2 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	19
Grafik A.8. 2021 Yılında Gemilerçekeği İstasyonu NOx Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	19
Grafik A.9. 2021 Yılında Gemilerçekeği İstasyonu CO Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	20
Grafik A.10. 2021 Yılında Gemilerçekeği İstasyonu O3 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	20
Grafik A.11. 2021 Yılında Gürültü Konusunda Yapılan Şikâyetlerin Dağılımı	22
<u>B. SU VE SU KAYNAKLARI</u>	
Grafik B.12. Yıllar İtibariyle Plajların Durumu, Mavi Bayrak Almış Plaj ve Marinaların Sayısı	37
Grafik B.13 - 2021 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı	40
Grafik B.14. İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi için Çekilen Toplam Su Miktarı (Bin m ³ /yıl)	40
Grafik B.15. İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ile Hizmet Verilen Belediye Toplam Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	47
Grafik B.16. Yıllar Bazında Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	47
<u>C. ATIK</u>	
Grafik C.17. 2021 yılı itibariyle katı atık kompozisyonu	53
Grafik C.18. Yıllar Bazında Sıfır Atık Yönetimi Kapsamında Verilen Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı	55
Grafik C.19. Yıllar İtibariyle Sıfır Atık Sistemine Geçen İl Genelindeki Bina ve Yerleşkelerin Sayısı	57
Grafik C.20. Belediyeler Yıllar İtibariyle Sıfır Atık Sistemine Geçen İl Genelindeki Bina ve Yerleşkelerin Sayısı	57
Grafik C.21. Yıl Bazında Kayıtlı Ekonomik İşletme Sayısı	58
Grafik C.22. Yıl Bazında Bulunan Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi Sayısı	59
Grafik C.23. Atık Yönetim Uygulaması Verilerine Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi	60
Grafik C.25. Yıllar İtibariyle Toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)	61
Grafik C.25. Yıllar İtibariyle Toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)	63
Grafik C.26. 2021 Yılında Madencilikte Proses Atıklarının Bertarafı	66

<u>E. ARAZİ KULLANIMI</u>	
Grafik E.27. – Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması	120
<u>F. CED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ</u>	
Grafik F.28. 2021 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı Alınan Projelerin Sektörel Dağılımı	124
Grafik F.29. 2021 Yılında Verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin Konularına Göre Dağılımı	126
<u>G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI</u>	
Grafik G.30. ÇŞİDİM Tarafından 2021 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı	127
Grafik G.31. 2021 Yılında ÇŞİDİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı	128
Grafik G.32. 2021 yılında ÇŞİDİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezaları Miktarının Konulara Göre Dağılımı	129
Grafik G.33. 2021 yılında ÇŞİDİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezaları Sayısının Konulara Göre Dağılımı	129

HARİTALAR DİZİNİ

	Sayfa
Harita 0.1. Giresun İlinin İdari Haritası	1
<u>A. HAVA</u>	
Harita A.2. Giresun Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonunun Yeri	14
Harita A.3. Gemilerçekeği Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonunun Yeri	15
<u>D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK</u>	
Harita D.4. Kurtbeli-Eğribel Milli Park Sahası	80
Harita D.5. Yedideğirmenler Tabiat Parkı Gelişim Planı	82
Harita D.6. Kuzalan Tabiat Parkı Gelişim Planı	85
Harita D.7. Ağaçbaşı Tabiat Parkı Gelişim Planı	88
Harita D.8. Koçkayası Tabiat Parkı Gelişim Planı	90
Harita D.9. Aymaç Tabiat Parkı Gelişme Planı	92
Harita D.10. Köroğlu Tabiat parkı Gelişme Planı	94
Harita D.11. Harşit Tabiat Parkı Gelişme Planı	96
Harita D.12. Şaban Kalesi Tabiat Parkı Gelişme Planı	98
Harita D.13. Efendioğlu Hanyanı Tabiat Parkı Gelişme Planı	99
Harita D.14. Paşaca Tabiat Parkı Uydu Görüntüsü	100
Harita D.15. Hızır İlyas Tepesi Tabiat Parkı Gelişme Planı	102
Harita D.16. Yenice Şelaleleri Tabiat Anıtı Yönetim Planı	103
<u>E. ARAZİ KULLANIMI</u>	
Harita E.17. Giresun ilinin Çevre Düzeni Planı	122

RESİMLER DİZİNİ

Sayfa

Resim 0.1. Giresun Kalesi	3
Resim 0.2. Eynesil Kalesi	4
Resim 0.3. Giresun Adası	6
Resim 0.4. Mavi Göl	7
Resim 0.5. Kuzalan Şelalesi	7
<u>A. HAVA</u>	
Resim A.6. Giresun Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu	15
Resim A.7. Gemilerçekeği Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu	15
<u>D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK</u>	
Resim D.16. Ağaçbaşı Tabiat Parkı Genel Görünüm	88
Resim D.17. Koçkayası Tabiat Parkı Genel Görünüm	90
Resim D.18. Koçkayası Tabiat Parkı Genel Görünüm	91
Resim D.19. Koçkayası Tabiat Parkı Genel Görünüm	91
Resim D.20. Aymaç Tabiat Parkı Genel Görünüm	93
Resim D.21. Aymaç Tabiat Parkı Genel Görünüm	93
Resim D.22. Köroğlu Tabiat Parkı Yaban Hayatı Eğitim Merkezi Genel Görünüm	94
Resim D.23. Harşit Tabiat Parkı Genel Görünüm	96
Resim D.24. Şaban Kalesi Tabiat Parkı Genel Görünüm	98
Resim D.25. Efendioğlu Hanyanı Tabiat Parkı Genel Görünüm	100
Resim D.26. Hızır İlyas Tepesi Tabiat Parkı Genel Görünüm	102
Resim D.27. Yenice Şelaleleri Tabiat Anıtı Genel Görünüm	104
Resim D.28. Çaldağ- Lapa Örnek Avlağı,	104
Resim D.29. Giresun Merkez Kapu Mahallesi Cumhuriyet İlkokulu Anıt İhlamur Ağacı Topluluğu	107
Resim D.30. Çanakçı Göndereli Mahallesi Anıt Meşa Ağacı	110
Resim D.31. Dereli Tepeköy Anıt İhlamur Ağacı	11
Resim D.32. Giresun Adası “Doğal Sit-Nitelikli Koruma Alanı	113
Resim D.33. Giresun Kalesi “Doğal Sit-Nitelikli Koruma Alanı	113
Resim D.34. Giresun Kalesi “Doğal Sit-Nitelikli Koruma Alanı	114
Resim D.35. Görele Karaburun Deliklitaş “Doğal Sit-Nitelikli Koruma Alanı”	114
Resim D.36. Keşap Şahinkayası “Doğal Sit-Kesin Korunacak Hassas Alan	115
Resim D.37. Yağıldere Gölyanı Yaylası Doğal Sit Alanı	115
Resim D.38. Espiye Yedideğirmenli Mağarası	116
Resim D.39. Espiye Yedideğirmenli Mağarası	117
Resim D.40. Alucra Tepesidelik Obruğu	117
Resim D.41. Alucra Tepesidelik Obruğu	118
Resim D.42. Bulancak Gelinkayası	118

GİRİŞ

İLİN GENEL TANITIMI

Giresun, Anadolu'nun kuzeydoğusunda, yeşil ile mavinin kucaklaştığı, Karadeniz'in inci kentlerinden birisidir. 6.934 kilometrekarelik yüzölçümüne sahip olup, Türkiye yüzölçümünün % 0,89'unu teşkil eder. Giresun'un 2021 yılı nüfusu 450,154'dür. Şehrin merkez ilçe nüfusu ise 143,503'dür.

İl Merkezi; Aksu ve Baltama vadileri arasında denize doğru uzanan bir yarımada üzerinde kurulmuş olup, bu yarımadanın doğusunda ve 1,6 km. açığın da Doğu Karadeniz'in tek adası olan Giresun Ada'sı bulunmaktadır.

Giresunda il merkezi ile birlikte 16 ilçe, 8 belde ve 551 köy bulunmaktadır. İl Merkezi ve 7 İlçe Karadeniz kıyısında, 5 ilçe Karadeniz'e bakan yamaçlarda, 3 ilçe ise iç kesimde Kelkit Vadisinde kuruludur. İlin Karadeniz sahil yolu uzunluğu Piraziz–Eynesil arası 122 km.'dir.

Harita 0.1. Giresun İlinin İdari Haritası

COĞRAFİK DURUM

Karadeniz Bölgesi'nin Doğu Karadeniz Bölümünde yer alan Giresun İli 40° 07' ve 41° 08' kuzey enlemleriyle, 37° 50' ve 39° 12' doğu boylamları arasında bulunmaktadır. Doğudan Trabzon ve Gümüşhane, güneydoğuda Erzincan, güney ve güneybatısında Sivas, Batıda Ordu illeri ile kuzeyde de Karadeniz ile çevrilidir. 6.934 km²'lik yüzölçümü ile ülke topraklarının %0,89'unu oluşturan Giresun, alan bakımından Türkiye'nin 50. büyük ilidir.

İKLİM ÖZELLİKLERİ

Giresun Dağlarının kıyıya paralel olarak uzanışı, il toprakları üzerinde iki farklı iklim bölgesi oluşmasına neden olmuştur. Karadeniz kıyılarında ılık ve yağışlı iklim sürer. Uzun süreli gözlemlerin ortalamasına göre, merkezde yıllık sıcaklık ortalaması 14.2 derecedir. En soğuk ay (Şubat) ortalama sıcaklığı 6.9 derecedir. En sıcak ay Ağustos ortalaması ise, 22.3 derecedir. Şimdiye kadar Giresun'da kaydedilen en düşük sıcaklık -9.8 derece olarak, en yüksek sıcaklık ise, 4 Ekim 1952'de 37.3 derece olarak ölçülmüştür.

En çok yağış, ekim ve Kasım en az yağış ise Mayıs ve Haziran aylarında görülür. Yağışın en fazla düştüğü aylarda aylık ortalama yağış 140 mm.'yi aşarken, en az düştüğü aylarda 60 mm.'nin altına inmez. Yağışlı günlerin ortalama sayısı 184'tür. Ortalama deniz suyu sıcaklığı 16.9 derecedir. Deniz en yüksek sıcaklık değerine Temmuz ve Ağustos aylarında ulaşır.

BİTKİ ÖRTÜSÜ

Doğal bitki örtüsü, iklim özellikleri ve yükseltiye bağlı olarak değişir. İklim koşullarında olduğu gibi doğal bitki örtüsünün dağılışında da ilin iki kesimi arasında farklar vardır. İlin kuzey kesiminde kıyı ovalarının ardındaki yamaçlar 800 m. Yükseltiye kadar fındık bahçeleriyle kaplıdır. Giderek daha yükseklerle doğru kızılbaş, kestane, gürgen, meşe ve kayınlar, 1600 metreden sonra köknar, ladin ve sarıçamlardan oluşan ormanlara rastlanır. Orman Örtüsü 2000 metrede sona erer. Daha yüksek alanlarda Alp tipi gür çayırarla kaplı yaylalar yer alır. Giresun Dağlarının güneyindeki Çoruh-Kelkit Vadi oluşuna bakan kesiminde ise, daha çok meşelerden oluşan kurakçıl ormanlar ve bozkır (step) bitkileri ön plana çıkar

TARIM & SANAYİ

İlde genel olarak, tarımsal olarak üretilen fındık önemli bir ürün olarak yer almaktadır. Tarımsal sektör olarak fındık işleme tesisleri ve çay işleme tesisleri mevcuttur. Bu tarımsal sektörlerin yanında özellikle bölgemizin jeolojik yapısı ve akarsuların dinamiği bakımından kum-çakıl ocakları ve buna bağlı işletmeler ile nehir tipi Hidroelektrik Santralleri (HES), kurşun, çinko, bakır maden ocakları ve işletmeleri madencilik sektörü olarak ilin önemli sanayi kollarıdır.

TURİZM

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Giresun bir yarımada üzerine kurulmuştur. Doğal ve tarihi değerler açısından turizme oldukça elverişli bulunan Giresun'un bakir ormanları, yaylaları ve akarsuları ilgi çekicidir.

TARİHİ ESERLER

ZEYTİNLİK SEMTİ: Kalenin güneydoğusunda yer alan Zeytinlik Senti, eski tarihi Giresun evlerinden oluşmaktadır ve 3.derece kentsel sit alanı ilan edilerek korumaya alınmıştır. Zeytinlik olan yerleşim yerinin eski ismi Gogora Mahallesi'dir(Kokora veya Kokkora).İsmi eskiden kale eteklerinde var olan zeytinlerden almıştır. Zeytinlik Senti'nin içinde bulunduğu kentsel sit alanı;yaklaşık13,86 hektar olup, bu alan içinde 4'ü anıtsal 81 sivil mimari özelliği taşıyan toplam 85 adet tescilli tarihi eser bulunmaktadır. Zeytinlik Mevkiinde bugün, 2 kilise,3 okul, 1 Trafo binası ve tescilli evler bulunmaktadır.

Resim 0.1. Giresun Kalesi

GİRESUN KALESİ: Giresun Kalesi, kenti ikiye bölen yarımadaının ucundaki tepe üzerinde inşa edilmiştir. Giresun Kalesi, denizi ve karayı kontrol altında tutabilecek stratejik bir noktada kurulmuştur. Kalenin, ne zaman kurulduğu ve nasıl bir yerleşmeye sahne olduğu hakkında kesin bir bilgi yoktur. Hâkim olan görüş, kalenin, milâttan önce 183'te Sinop'u aldıktan sonra bölgeyi ele geçiren Pontus Kralı 1. Farnakes (M.Ö. 190–169) tarafından kurulduğu yönündedir.

Kale, iç ve dış kale olarak iki kısımdan oluşmaktadır. Kale içerisinde sarnıçlar, kuyular, gözetleme kuleleri, mağaralar gibi farklı işlevlerde yapılar bulunmaktadır. Yığma yapım sistemiyle inşa edilen yapıda malzeme olarak kaba yonu taş kullanılmıştır. Yarımadaı çevreleyen surlar dikdörtgen forma sahiptir. Surlar yer yer doğal sarp kayalıklara dönüşmektedir. Surların içerisinde kuleler bulunmaktadır. Dış kalenin doğu yönünde, iki adet kayaya oyma alan bulunmaktadır. Oygularda, sekiler, nişler, duvarlarda fresk izleri bulunmaktadır. Kale, I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır.

Kalenin en yüksek yerinde, Kurtuluş Savaşı Gazilerinden ve Atatürk'ün Koruma Komutanlığını da yapan, Giresun 47. Alay Komutanı Topal Osman Ağa'nın anıt mezarı bulunmaktadır. Kalede Şehitlikte yer almaktadır.

Günümüzde kale, piknik ve mesire yeri, günübirlik kullanım alanı olarak hizmet vermektedir.

ANDOZ KALESİ (ESPIYE) : Espiye ilçesi'nin, 3 km batısında yer alan yaklaşık 250 m. yükseklikteki kale, denize hâkim kayalık bir tepe üzerine inşa edilmiştir. Yağlıdere Deresi'nin kenarında yer alan kale, basamaklı bir görünüme sahip olup, uçurumlar ile çevrilidir. İrili ufaklı moloz taştan harç yardımı ile oluşturulan duvarlar, tepenin topografik yapısına bağlı olarak doğu-batı doğrultusunda dar bir hat halinde uzanmaktadır. Giriş, iki yarım daire burç tarafından korunmaktadır. Uçurumlar ile çevrili topografik yapısı ile bu küçük kalenin, yerleşim için uygun olmadığı anlaşılmaktadır. Ancak, yapısı itibarıyla bu kalenin, yakınlardaki bir yerleşimin akropolü olarak kullanıldığı ifade edilebilir.

TİREBOLU KALESİ: Tirebolu ilçe merkezinde denize girinti yapan yarımadaının üzerinde bulunan kalenin, eski çağlardaki ismi Saint Jean Kalesi'dir. Deniz kıyısında yüksek kayalığa yerleştirilmiş olan kale, ilk olarak Helenistik ya da Roma Döneminde inşa edilmiş olup, Pontus imparatorluğu döneminde tamamen yenilenmiş ve Orta Çağ kalesi karakterine bürünmüştür.

Yarımadaının doğal yapısına uygun olarak inşa edilen kaleye, güneyden dik bir merdivenle çıkılır. Kale, kaba yontu moloz taş malzeme ile yığma olarak inşa edilmiştir. Girişi, kente bakan basık kemerli bir açıklıktan sağlanır. Sur, aralıklarla dışarıdan payandalarla desteklenmiştir. Kalenin kalıntısı vardır.

Resim 0.2. Eynesil Kalesi

EYNESİL KALESİ: Kale, ilçe merkezinin 2 km doğusunda bulunan yarımada üzerinde yer almaktadır. Kalesi'nin yapım tarihi ve yaptıranı hakkında bilgi veren herhangi bir akademik kaynak mevcut değildir. Kalenin, güncel kaynaklarda Romalılardan kalma olduğu belirtilmiştir. Kıyı kalesi konumunda olan kale, yığma yapım sistemiyle inşa edilmiştir. Kalenin yapım tarihine ilişkin herhangi bir bilgi

bulunmamaktadır. Yapının inşasında taş malzeme kullanılmıştır. Kuzey-güney doğrultusunda inşa edilen kalenin duvarları, üzerinde bulunduğu kayanın topografyasına göre şekil almıştır. Kalenin orta kısmında yer alan duvar, kaleyi kuzey güney olarak ikiye bölmektedir.

BEDRAMA KALESİ (TİREBOLU): Tirebolu İlçesi'nin 8 km. güneyinde, Örenkaya Köyü sınırları içerisinde kalan Bedrama Kalesi, Harşit Vadisi'ne ve deniz kıyısına hâkim yüksek bir tepe üzerinde kurulmuş olup, denizden yaklaşık 400 metre yüksekliktedir. Kalenin, inşa tarihi bilinmemekle beraber ortaçağ yapısı olduğu görüşü yaygındır. Türk fethi esnasında Rumların yıllarca burada tutunduklarından Türkler, onlara Bedrum (kötü Rum) demişler, kale de adını bu sözden almıştır.

Dikdörtgen planlı kalenin giriş kısmında, bir tünel yapısı bulunmaktadır. Kale, kuzey-güney doğrultuludur. Kaleye, güneydoğu yönünden ulaşılmaktadır. Sur duvarlarından bir kısmı günümüze ulaşabilmiştir.

ŞEBİNKARAHİSAR KALESİ: İlçe merkezinin güneyini kapsayan Hacı kayası üzerinde, ilçe merkezine hâkim bir konumda kurulu olan kale, iç ve dış olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. Yazılı kaynaklarda, kalenin Roma Dönemi ve öncesinde kullanılmış olduğu, 12.yüzyılda kaleye eklemeler yapıldığı, günümüzde görülen surların ve girişinin Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde yapıldığı belirtilmektedir. Yığma yapım sistemiyle inşa edilen yapıda taş malzeme kullanılmıştır. Dışkale'nin giriş kapısının iki yanında yarım daire planlı iki adet kule bulunmaktadır. Selçuklu Kapısı olarak anılan bu kapı, yonu taş malzeme ile inşa edilmiştir. Dış kalenin kuzeybatısında yer alan burç, yazılı kaynaklarda Kızlar Kalesi olarak anılmaktadır. Dış kale içerisinde farklı boyutlarda yapı kalıntıları mevcuttur. İç kale, sekizgen bir kule ve onu çevreleyen dikdörtgen bir avludan oluşmaktadır. Kuleye kemerli bir kapıdan girilmektedir. Sekizgen planlı kule dört katlıdır. Girişi basık kemerli olan kulenin inşasında kesme taş ve moloz taş kullanılmıştır. Evliya Çelebi Seyahatnamesinde, kale içinde yetmiş kadar ev, çok sayıda sarnıç ve buğday ambarları ile Küçük Fatih Camisinden bahsedilir. 1915 Ermeni isyanına kadar bu yapıların çoğunun ayakta olduğu belirtilmektedir.

SEYDİ VAKKAS TÜRBESİ: Giresun Merkez Kapu Mahallesi'nde bulunan türbe kayıtlara göre, 1888 yılında Rizeli Mehmet Ali Bey tarafından, o zamanlardaki ahşap ziyaretgâhın yerine inşa ettirilmiştir. Türbenin, Giresun'un sevilen Mutasarrıfı Seyyid Mehmet Paşa'nın mezarı üzerine yaptırıldığı belirtilir. Halk arasında ise, burada yatan şahsın, Giresun'un fethi esnasında şehit düşen uç beyi Seyyid Vakkas'a ait olduğuna inanılır. Osmanlı arşiv kayıtlarında türbenin plan ve cephe görünüşlerini gösterir çizimler bulunmakta olup, türbenin adı Saad İbn Vakkas Türbesi olarak

kayıtlıdır. Türbe, taş duvarlarla çevrili küçük bir bahçe içerisindedir. Sekizgen planlı olan türbe, gövde ve kubbeden ibaret olup kripta (cenazelik) kısmı yoktur. Kubbe kurşun ile kaplanmıştır.

GOGARA KİLİSESİ (MERKEZ): Günümüzde Müze olarak kullanılan ve Aziz Nikolas adına izafe edilen kilisenin, inşa tarihi ve yaptıranı tam olarak belli olmamakla birlikte, 19. Yüzyılın sonlarına doğru yapıldığı tahmin edilmektedir. Bir avlu içerisinde yer alan yapı, yığma yapım sistemiyle kesme taş kullanılarak inşa edilmiş olup, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. 1923 yılına kadar kilise işlevini sürdüren yapı, bir dönem cezaevi olarak da kullanılmış, daha sonra restore edilerek 1988 yılında müze olarak hizmet vermeye başlamıştır. Müze binasının yanında kiliseden daha geç bir tarihte yapıldığı düşünülen “Papaz Evi” olarak yapılan şu an müzenin idari işleri için hizmet veren bina bulunmaktadır. Kilisenin mahsen ve çeşmeleri günümüze dek sağlam bir şekilde ulaşmıştır.

KAPUSEN (KATOLİK) KİLİSESİ (MERKEZ): 1912 tarihinde Giresun’da yaşayan Kapusen Rahipleri tarafından yaptırılan yapı, 1967 yılından itibaren T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı’na bağlı Çocuk Kütüphanesi olarak kullanılmaktadır. Yapı yığma yapım sistemiyle inşa edilmiş olup inşasında kesme taş kullanılmıştır. Doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlı olan yapı, etrafı duvarlarla çevrili bir bahçe içerisinde yer almaktadır.

MERYEM ANA KAYA KİLİSESİ (MERKEZ): Yapı hakkında ayrıntılı bilgi veren herhangi bir kitabe ya da dönem kaynağı yoktur. Bazı eski kaynaklarda yapının eskiden “Panaia” ya da Surp Serkis” adı ile anıldığı, üç katlı olduğu ve Meryem Ana adına izafe edilen kutsal suyun şifa dağıttığı ifade edilir. Kilisenin apsis yönündeki mağaradan gelen su, az da olsa akmaktadır. Yapının batı duvarına bitişik çeşmesi, çeşme ile bitişik sarnıç, sarnıca ulaşan su kanalı günümüze kadar ulaşmıştır. Kilise, doğu-batı yönünde uzunlamasına dikdörtgen planlı ve tek nefli bir yapıdır.

LİCESE KİLİSESİ (ŞEBİNKARAHİSAR): Batı cephesinde yer alan Rumca kitabesine göre, 1874 yılında Aziz Georgios’a ithafen inşa edilmiştir. Diğer bir kitabesinde de 1875 yılında “Elisabeth Sagdoklina” adında birinin kiliseye bağışta bulunduğu ifade edilmektedir. Doğu batı yönünde dikdörtgen planla inşa edilen yapı üç neflidir. Kesme taş malzeme ile inşa edilen kilisenin çan kulesi, kuzey cephesinin batı köşesine bitişik olarak inşa edilmiştir.

KIRKHARMAN KİLİSESİ (YAĞLIDERE): Yağlıdere ilçesi Kırkharman Yaylasında, Rumlar tarafından 1850-1876 yılları arasında inşa edildiği düşünülen kilise, Doğu Karadeniz’in restore edilmeden ayakta kalan tek kilisesi olma özelliğini taşımaktadır. Yığma yapım sistemiyle inşa edilen yapıda malzeme olarak moloz taş, ince yonu taşı ve kesme taş kullanılmıştır. Üç apsisli, üç nefli ve bazilikal planlıdır.

ÇAKRAK KİLİSESİ (ALUCRA): Çakrak Köyü’nün Alucra çıkışında, kara yolunun batısında kalan tepe üzerinde yer alır.19. yüzyılın ikinci yarısında inşa edildiği düşünülmektedir. Doğu-batı eksenini üzerinde uzanan ve dikdörtgen bir zemin şeması gösteren kilise bazilikal planlıdır. Yapı yığma yapım sistemiyle inşa edilmiş olup, malzeme olarak moloz taş, ince yonu taşı ve kesme taş kullanılmıştır.

MERYEMANA MANASTIRI ÖREN YERİ (ŞEBİNKARAHİSAR): Sarıyer Köyü, Kayadibi Mahallesinde bulunan Meryem Ana Manastırı’nın ilk kuruluşu, güncel kaynaklarda 481 – 490 yılları olarak yazılsa da, bu bilgiyi doğrulayacak herhangi bir kayıt mevcut değildir. Manastırın 19. yüzyılda yandığı ve tahribatın ardından yenilendiği de yazılı kaynaklarda geçmektedir. Manastır kompleksinde şapel, kilise, ayazma, maşatlık, bahçe, çeşme ve dehliz yapıları bulunmaktadır. Doğal kayanın oyulmasıyla inşa edilen yapı dört kademededen oluşmaktadır. Konumu ve mimarisi ile Sümela Manastırı’nı akla getiren Meryemana Manastırı, bütün birimlerinde itinalı, düzgün kesme taş işçilikle

dikkati çeker. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın verilerine göre kaya içine oyularak yapılan Sümela Manastırı'nın ardından gelen ikinci manastırdır. Manastır, 2014 yılında Ören Yeri ilan edilerek ziyarete açılmıştır.

DOĞAL GÜZELLİKLER

GİRESUN ADASI: Giresun Adası, kentin 1,6 km açığında Doğu Karadeniz'de antik dönem ve Ortaçağda yerleşime sahne olmuş, üzerinde insan yaşamaya imkân sağlayan tek ada olarak dikkat çekmektedir. Yaklaşık 40 dönümlük bir alana sahip olan ve birçok kuş çeşidinin yaşadığı Giresun Adası, ikinci derece doğal ve arkeolojik sit alanı ilan edilerek koruma altına alınmıştır. Antik kaynaklarda edinilen bilgilere göre ada, klasik çağda Aretias, Roma döneminde Khalkeritis olarak adlandırılmıştır. Yazılı kaynaklara göre Doğu Pontus bölgesinin önemli yerleşimlerinden biridir. Tamamı surlarla çevrili olan adanın içerisinde manastır, kilise, kule, şapel, sarnıç, sunu çukurları gibi yapılar mevcuttur. Surların yapımındaki taş işçiliği, Giresun Kalesi ile aynı tekniğe sahiptir. Yığma yapım sistemiyle inşa edilen

Resim 0.3. Giresun Adası

surlarda malzeme olarak taş malzeme kullanılmıştır. Doğu ucundaki 'Hamza Taşı', antik çağlardan kalma ocak/aile kültürünü, üremeyi, doğurganlığı ve bereketi simgelediğine inanılan bir oluşumdur. Hamza Taşı, bugün hala insanların Mayıs yedisi adıyla anılan günde yani her 20 Mayıs günü, Giresun Aksu şenliklerinde çevresini kayıklarla dolaştığı köklü bir geleneğin en önemli parçalarından birisini temsil etmektedir.

GELİN KAYASI: Giresun ve yöresinde taşkaya kültürü ile bağlantılı çok sayıda inanış ve rivayetler söz konusudur. Bu kapsamda ilde en bilinen olan Giresun il merkezinde, Mesudiye Köyü'nün Taşhan Mahallesi'ndeki Gelin Kayasıdır. Kaya, dik bir yamaçta, sıra dışı duruşu, ilginç görünümü ve halk arasında dolaşan efsaneleri nedeniyle son yıllarda turistlerin ilgi odağı haline gelmiştir.

GEDİKKAYA: Kentin doğu kesiminde, yayvan yarımada görünümüne sahip bir kara parçası üzerinde, kartal gagasını andıran görünümü ile denize nazır önemli bir yükselti olarak dikkat çekmektedir. Giresun Kalesini doğudan sınırlayan küçük vadilerle Boğacık vadisi arasında yükselen bu tepe, manzara bakımından kente egemen bir konumda bulunmaktadır. Yükseltisi 200 metrenin üzerinde olup, genel görünüşü olarak Giresun Kalesine benzemektedir.

Resim 0.4. Mavi Göl

MAVİ GÖL: Giresun'un Dereli ilçesi sınırları içerisinde ve ilçe merkezine 20 km uzaklıkta, Kuzalan Tabiat Parkı'nın eşsiz değerlerinden biri olan Mavi Göl, üç gölün birleşiminden meydana gelmekte ve yöre halkı tarafından "Sodalı Göl veya Göğ Göl" olarak bilinmektedir. Mavi Gölün suyu, kireç taşları ve Karadeniz'in tek sodalı deresi olan Göksu Deresinin etkisiyle özellikle yaz aylarında turkuaz rengini alarak ziyaretçilerine eşi benzeri görülmeyen bir güzellik sunmaktadır.

PLAJI: Görele ilçesinde, Karaburun köyünde, denize sıfır olan ve dalgaların aşındırmasıyla oluşan doğal kaya oluşumu Delikli Taş ile kum ve çakıl karışımıyla deniz turizminde de öne çıkan plajı, çok sayıda kişi tarafından kullanılmaktadır.

ŞAHİNKAYASI (DOĞAL TÜRKİYE HARİTASI): Keşap ilçesinin, Karabulduk Beldesine bağlı Armut Düzü Köyü sınırları içerisinde bulunmakta olan kayalık, "Şahin Kayası" adıyla tanınmaktadır. Oldukça sarp ve dik bir görünüme sahip olan kayalık üzerinde, ağaç ve bitkilerin katkısıyla doğal Türkiye haritası oluşmuştur. Bu haritanın tam ortasında Ankara'nın yerine denk gelecek şekilde büyük bir mağara bulunmaktadır. Tamamıyla tesadüfen oluştuğu anlaşılan ve Türkiye haritası ölçülerine birebir uyan bu kayalık alan 1.Derece Sıt Alanı ilan edilerek koruma altına alınmış durumdadır.

Resim 0.5. Kuzalan Şelalesi

KUZALAN ŞELELESİ: Giresun'un Dereli ilçesine 19 km uzaklıkta, Kuzalan Tabiat Parkının değerlerinden biri olan şelalenin yüksekliği yaklaşık 20 metredir. Karşısına seyir terası kurulmuş olan şelale; görüntüsü, sesi ve çevresiyle oluşturduğu harikulade manzarası ile yoğun ilgi görmektedir

GÖKSU TRAVERTENLERİ: Kuzalan Tabiat Parkına yaklaşık 4 kilometre uzaklıktaki Pınarlar Köyünde yer alan Göksu travertenleri, bir proje ile oluşturulan teras şeklinde büyüklü küçüklü göletleri, turkuaz ve beyaz renkleriyle mini Pamukkale'yi andırmaktadır. Traverten, mineral değeri yüksek sodalı su ile oluşmaktadır.

MÜDÜRLÜĞÜMÜZ ÇEVRE PERSONEL DURUMU

İl Müdürlüğümüzde çevre şube kısmı “ÇED İzin ve Denetim Şube Müdürlüğü” ve “Çevre Yönetimi Şube Müdürlüğü” olmak üzere iki şubeden oluşmaktadır. Mevcut personel durumu ise şu şekildedir:

Çizelge 0.1. Çevre Personel Durum Tablosu
(Çevre ve Şehircilik İl Müd.,2022)

Tablosu Unvanı	ÇED ve İzin Şube Müdürlüğü	Çevre Yönetimi ve Denetim Şube Müdürlüğü	TOPLAM
Şube Müdürü	1	1	2
Çevre Mühendisi	3	2	5
Ziraat Mühendisi	1	-	1
Kimya Mühendisi	-	1	1
GENEL TOPLAM	5	4	9

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirletici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2020 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge A.1’te verilmektedir.

Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.2’ de verilmektedir. Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.3’ de verilmektedir.

Çizelge A.2. – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER		UYARI EŞİĞİ
		2020 (µg/m ³)	2021(µg/m ³)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	350	500 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	125	
	yıllık ve kış dönemi (1 Ekim’den 31 Mart’a kadar) -insan sağlığının korunması için-	20	20	
NO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	240	230	400 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	0,5	----
BENZEN	yıllık -insan sağlığının korunması için-	6	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama -insan sağlığının korunması için-	10.000	10.000	----

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

Çizelge A.3. Ulusal Hava Kalite İndeksi Kesme Noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.4. - Ulusal Hava Kalitesi İndeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıdaki insanlar için bazı kirlleticiler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

Çizelge A.5. Ülkemiz, Avrupa Birliği ve Dünya Sağlık Örgütü'nün Hava Partikülleri Sınır

Değerleri

Kirletici	Periyot	Türkiye ^a Hava Kalitesi Yönergeleri	AB Direktifi 2008/50/EC	WHO ^b Hava Kalitesi Kılavuz Değerleri
PM ₁₀	24 saat	50 µg/m ³	50 µg/m ³	50 µg/m ³
	1 yıl	40 µg/m ³	40 µg/m ³	20 µg/m ³
PM _{2,5}	24 saat	-	-	25 µg/m ³
	1 yıl	-	25 µg/m ³	10 µg/m ³
NO ₂	1 saat	220 µg/m ³	200 µg/m ³	200 µg/m ³
	1 yıl	44 µg/m ³	40 µg/m ³	40 µg/m ³
SO ₂	1 saat	350 µg/m ³	350 µg/m ³	-
	24 saat	125 µg/m ³	125 µg/m ³	20 µg/m ³
	1 yıl	20 µg/m ³	-	-
CO	8 saat	10 mg/m ³	10 mg/m ³	10 mg/m ³
O ₃	8 saat	120 µg/m ³	120 µg/m ³	100 µg/m ³

^a Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi (HKDY) Yönetmeliği'ne göre. ^b Dünya Sağlık Örgütü'nün 2005, 2000 ve 1997 tarihli yönergelerine göre.

İlimizde sürekli emisyon ölçüm sistemlerine tabii tesis bulunmamaktadır.

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO₂), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO₂' nin ozon veya radikallerle (OH veya HO₂ gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO₂ kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların

başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimine uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM₁₀), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM₁₀ -10 µm'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM₁₀ için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM₁₀ solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkayıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM₁₀'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM₁₀ maruziyetine karşı hassastır. PM₁₀ yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO'nin global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nin ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden

daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge A.6. 2021 Yılında Kullanılan Yakıt Türleri ve Miktarları

(Giresun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği, Aksa Ordu Giresun Dağıtım A.Ş.,2022)

			Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
			Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi			-	-	-	OSB	25.993,04	-	-
			Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m ³)	
Konut			Kömür		23.750,00	37.02.4724,05			
			Odun		3.355,00				

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

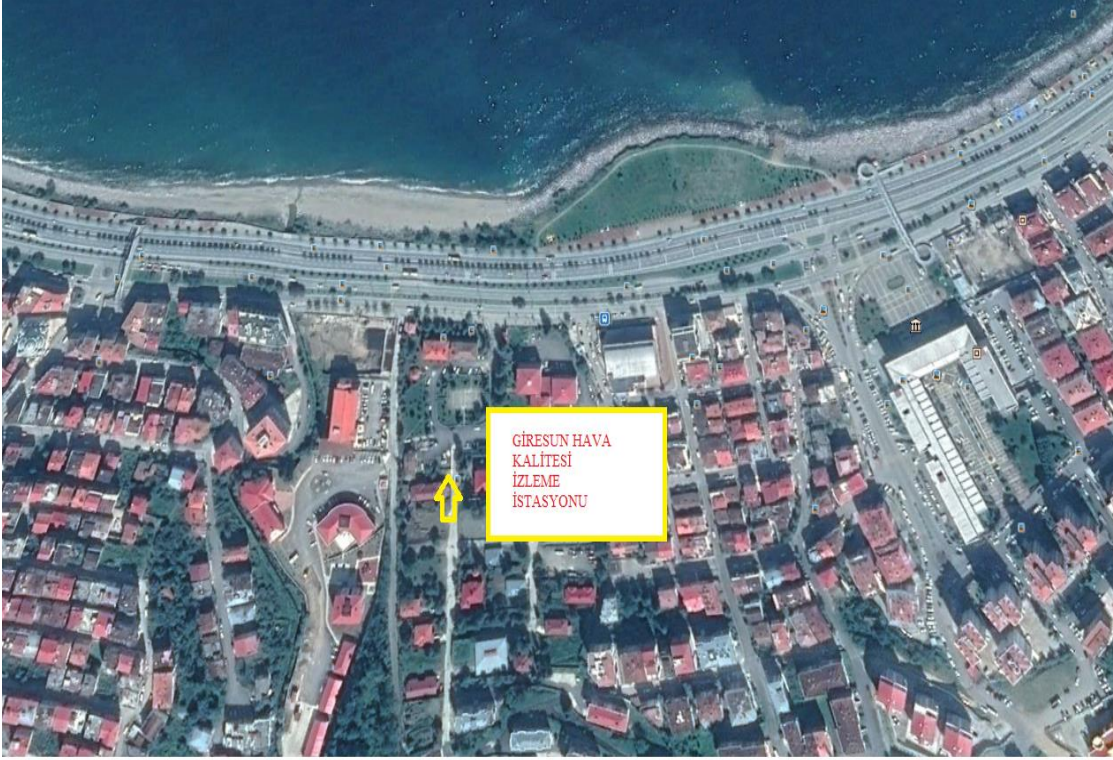
İlimizde hava kirliliğinin boyutlarını tespit etmek amacıyla; şehir merkezinde Giresun Orman Bölge Müdürlüğü alanı ile Mithatpaşa Ortaokulu alanı içerisinde olmak üzere 2 (iki) adet hava kalitesi izleme istasyonu kurulu bulunmaktadır. Birinci ölçüm istasyonunda Partikül Madde (PM10) ve Kükürt dioksit (SO₂) kirleticilerinin ölçümleri, İkinci ölçüm istasyonunda Partikül Madde (PM10),Kükürt dioksit (SO₂), NO_x, CO ve O₃ kirleticilerinin ölçümleri yapılmaktadır. Ölçüm sonuçları Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ait hava kalitesi izleme ağından on-line izlenmektedir.

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

İlimizde Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ve ilgili Bakanlık Genelgesi çerçevesinde Temiz Hava Eylem Planı, Müdürlüğümüzce daha ileriki süreçlerde hazırlanacaktır

A.4. Ölçüm İstasyonları

A.4.1. Giresun İstasyonu

Harita A.2. Giresun Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonunun Yeri

A.4.2. Gemilerçekeği İstasyonu

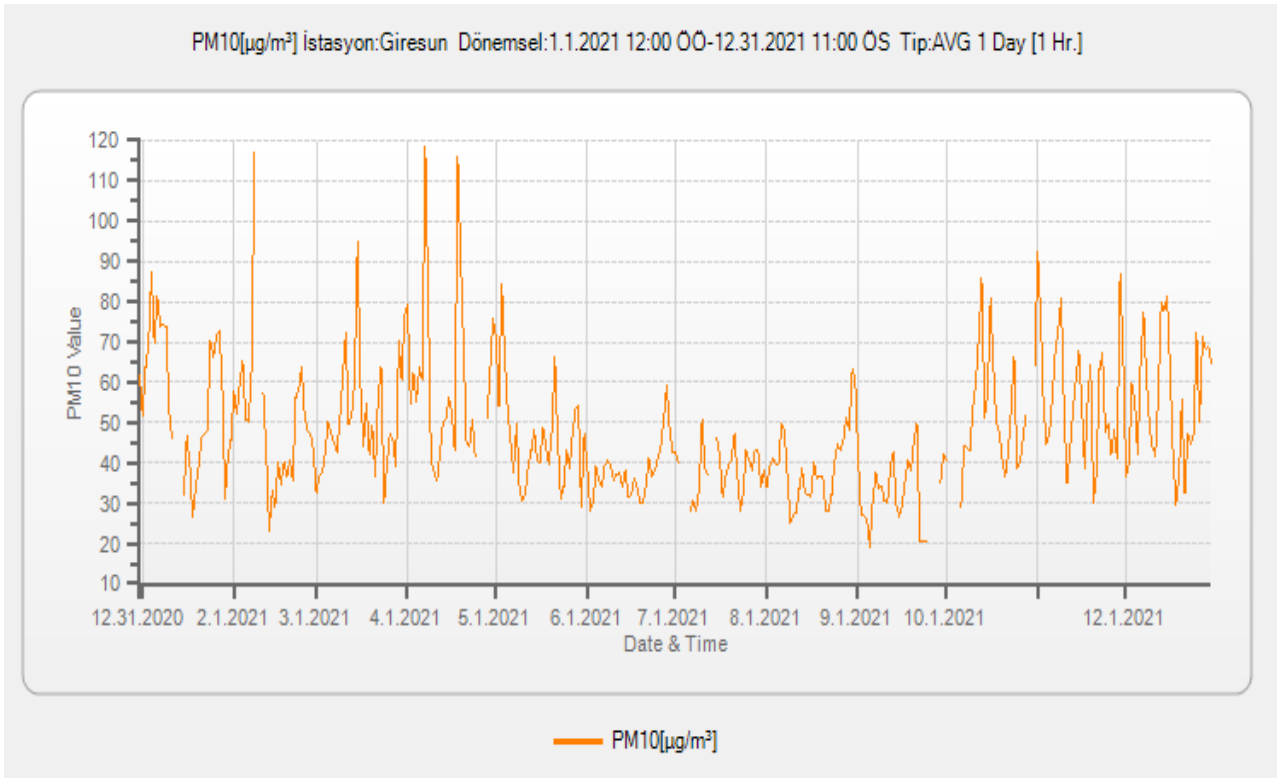
Harita A.3. Gemilerçekeği Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonunun Yeri

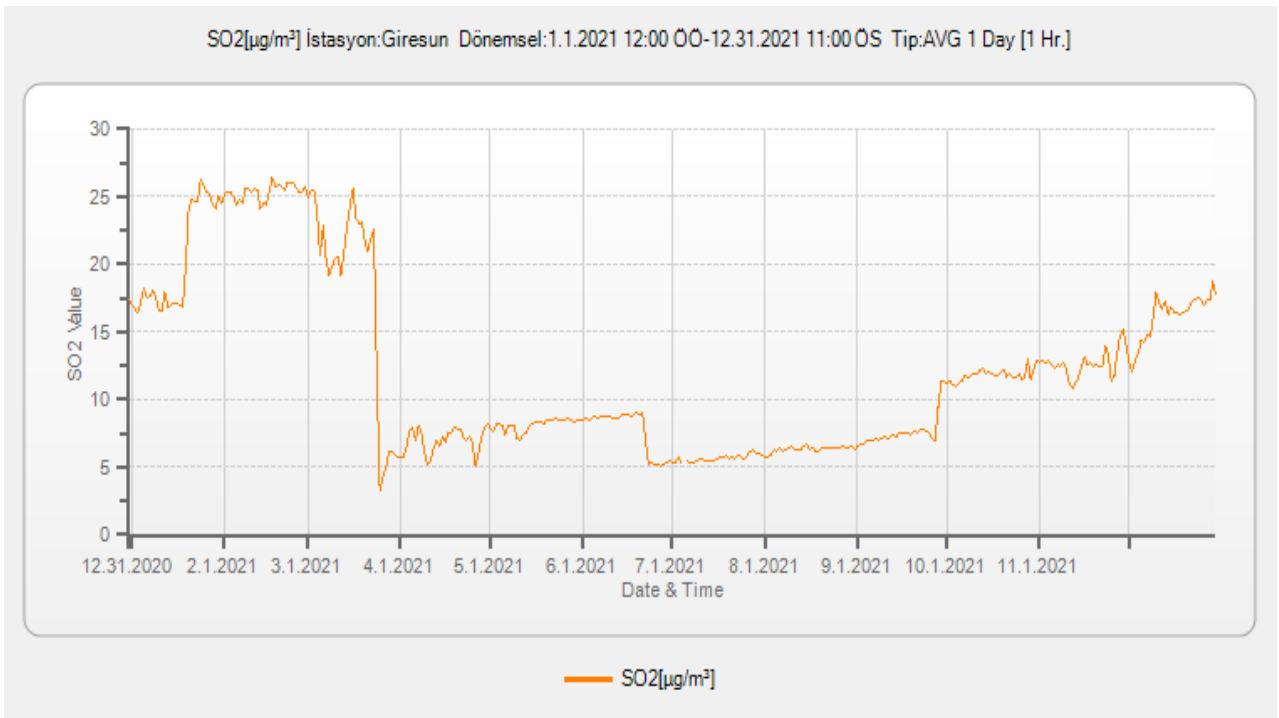
Resim A.6. Giresun Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu Resim A.7. Gemilerçekeği Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu

Çizelge A.7. 2021 Yılında Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler

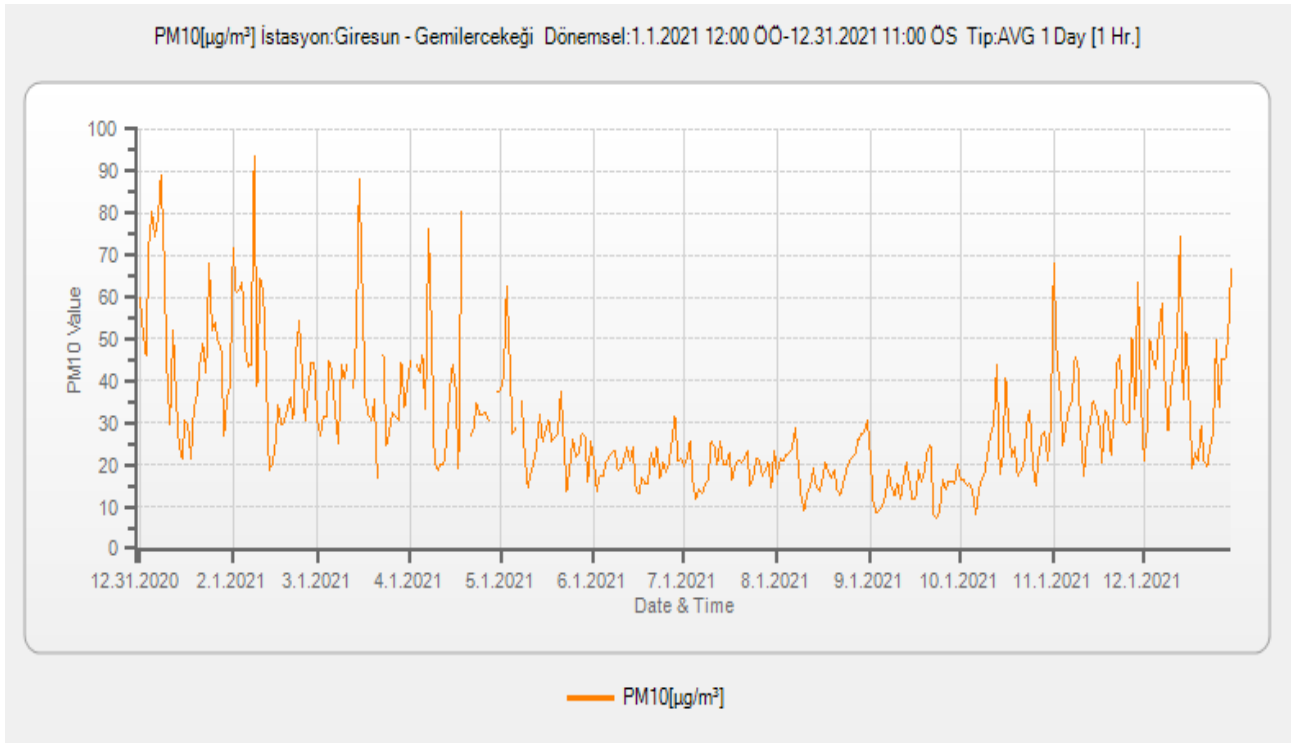
İSTASYON YERLERİ	Koordinatlar	İSTASYON TÜRÜ (Isınma/Trafik/Sanayi)	HAVA KİRLİTİCİLERİ						
			SO ₂	NO _x	CO	O ₃	HC	PM	
Giresun Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu	38.398685 E 40.914564 N	Isınma	X						X
Gemilerçekeği Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu	38.362298 E 40.907508 N	Isınma	X	X	X	X			X

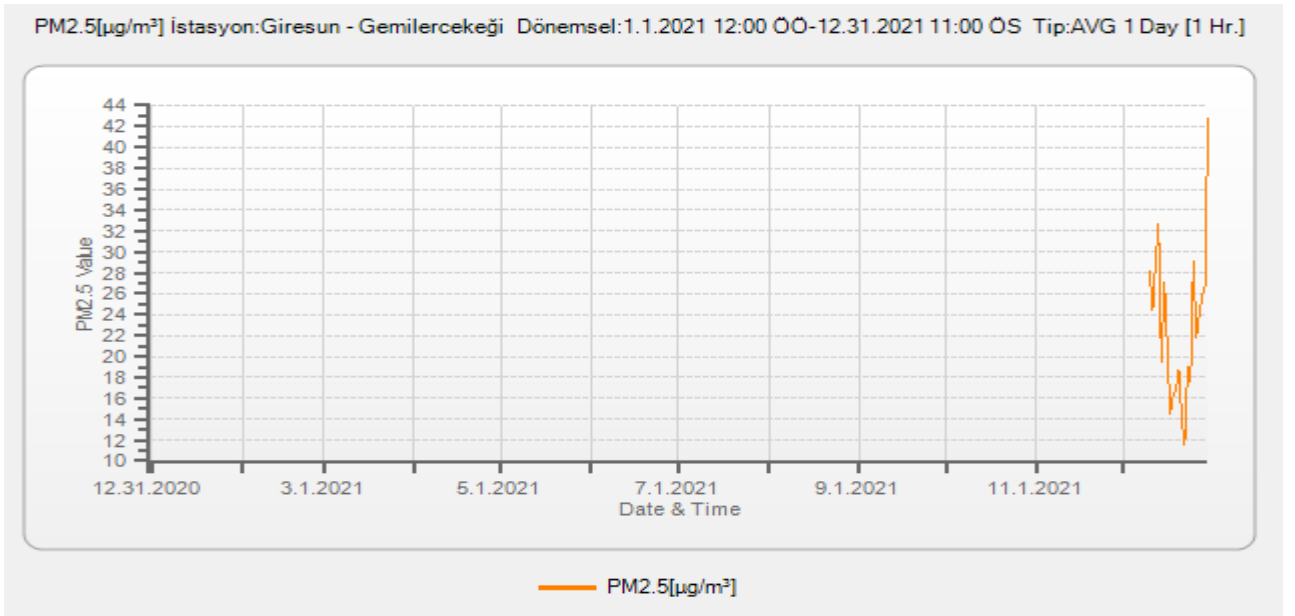
Grafik A.1. 2021 Yılında Giresun İstasyonu PM₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2022)

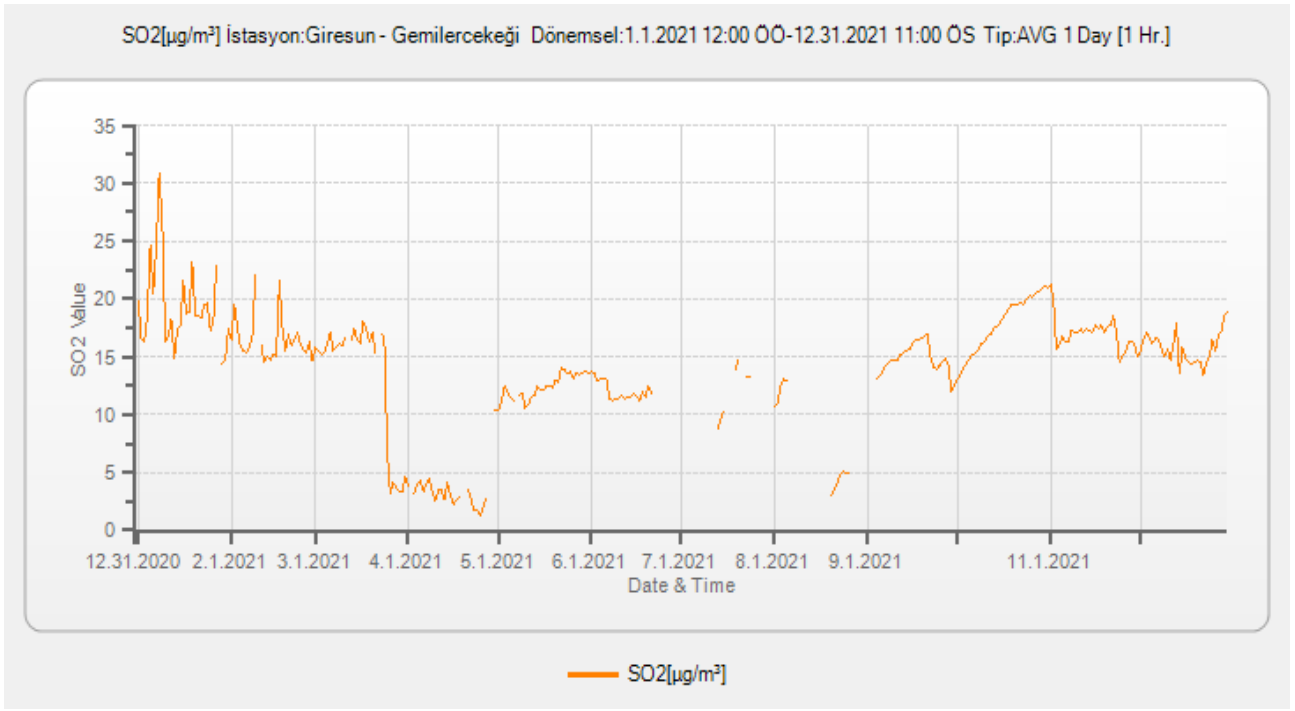
Grafik A.2. 2021 Yılında Giresun İstasyonu SO₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2022)

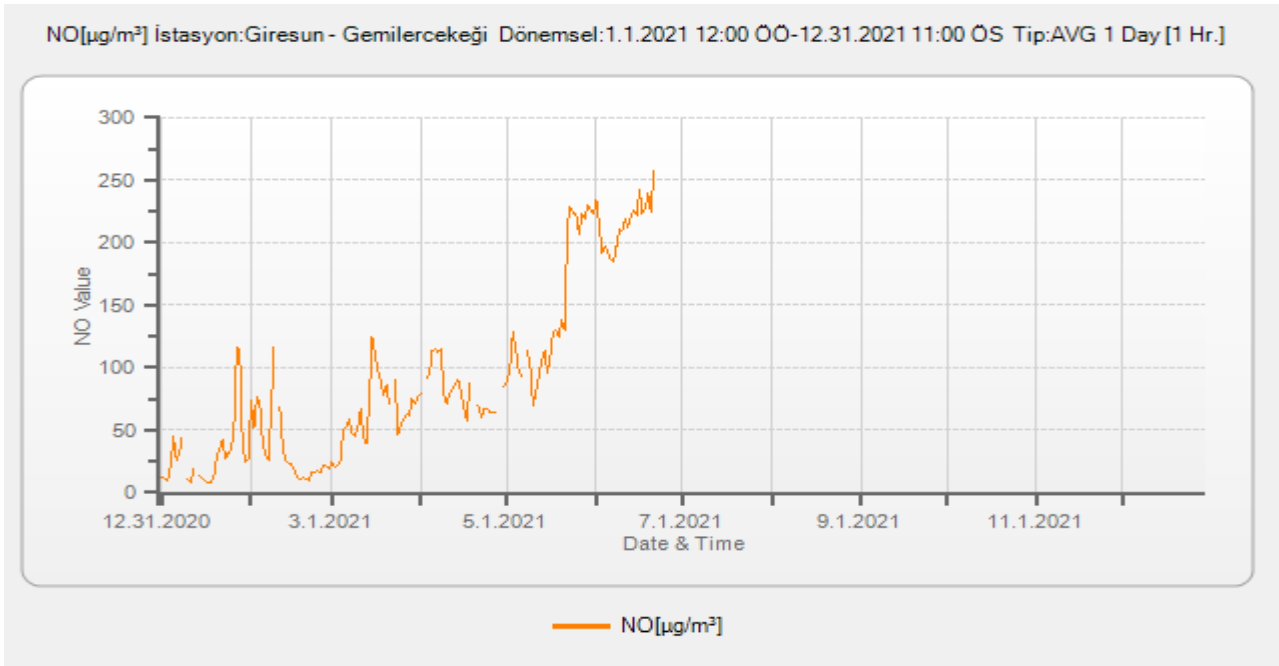
Grafik A.3. 2021 Yılında Gemilercekeği İstasyonu PM₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (havaizleme.gov.tr, 2022)

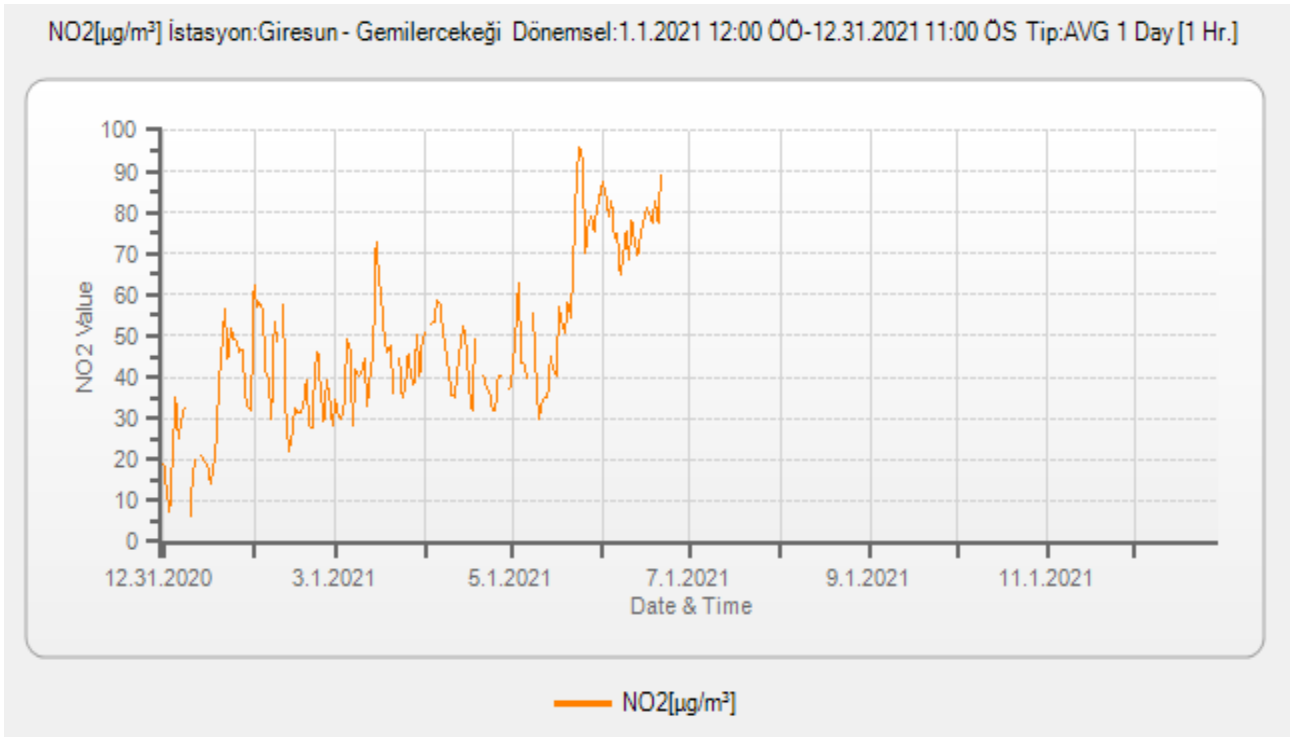
Grafik A.4. 2021 Yılında Gemilercekeği İstasyonu PM_{2,5} Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (havaizleme.gov.tr, 2022)

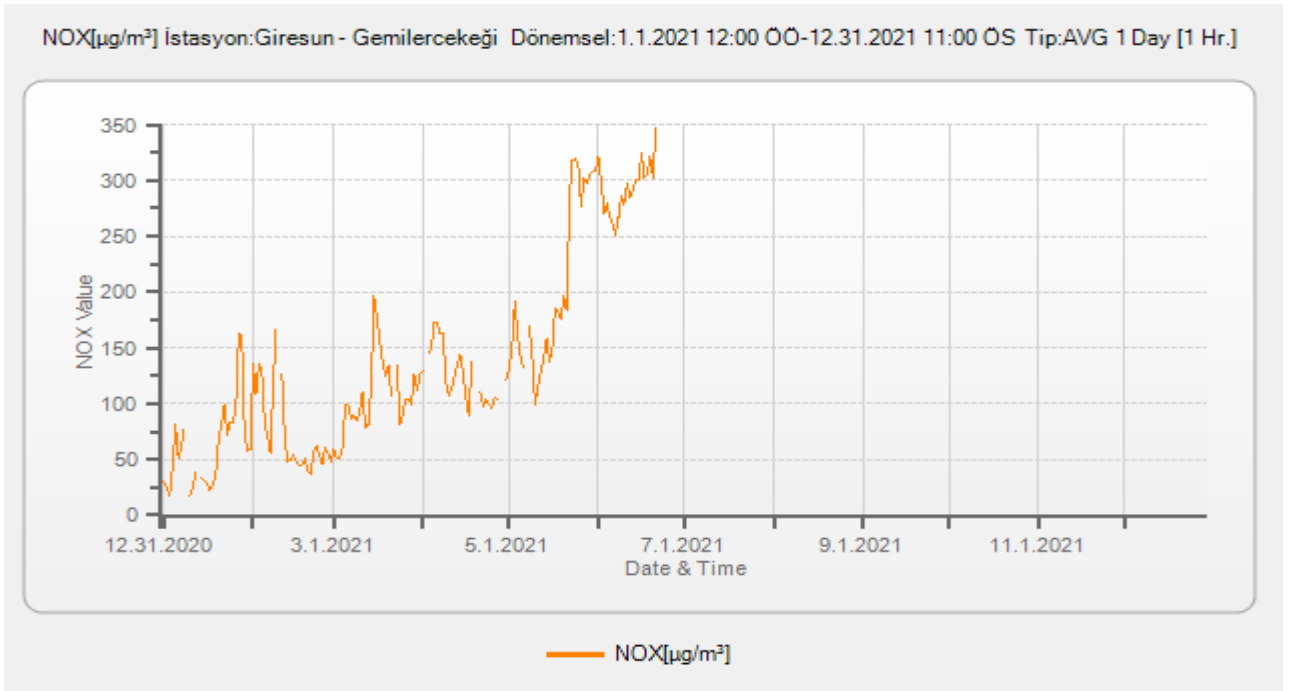
Grafik A.5. 2021 Yılında Gemilercekeği İstasyonu SO₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (havaizleme.gov.tr, 2022)

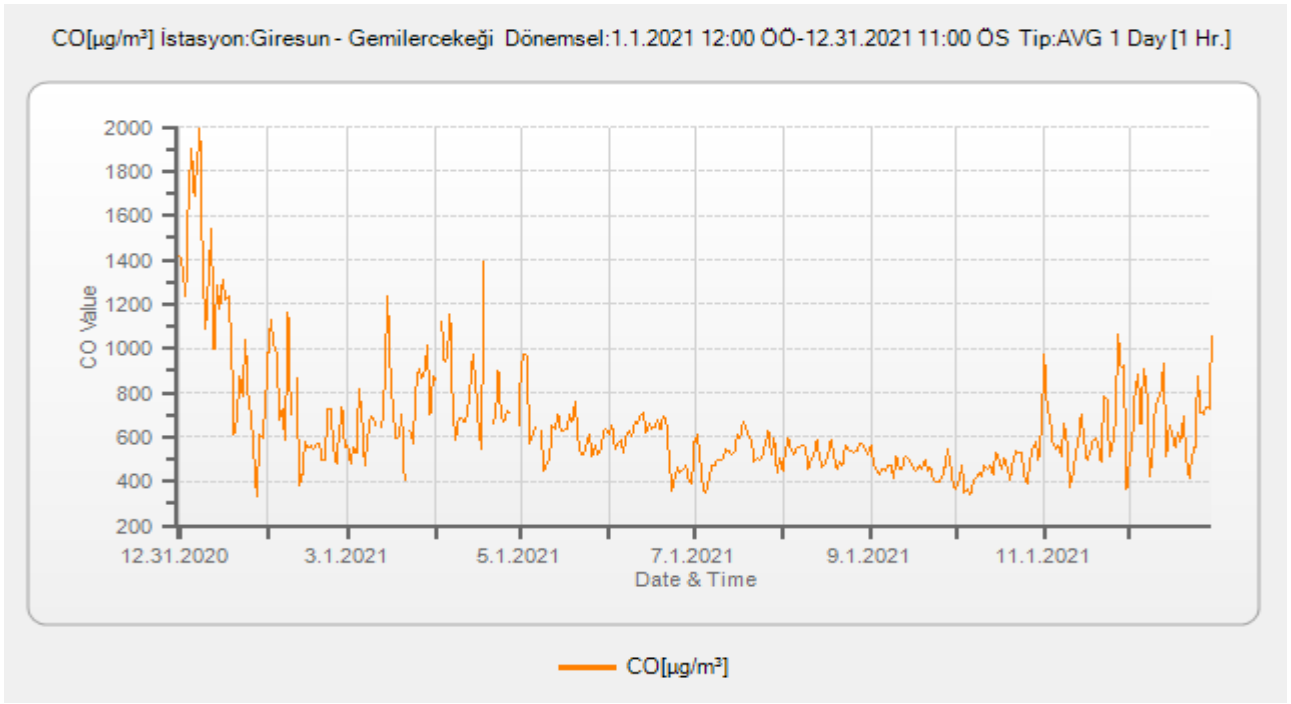
Grafik A.6. 2021 Yılında Gemilercekeği İstasyonu NO Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (havaizleme.gov.tr, 2022)

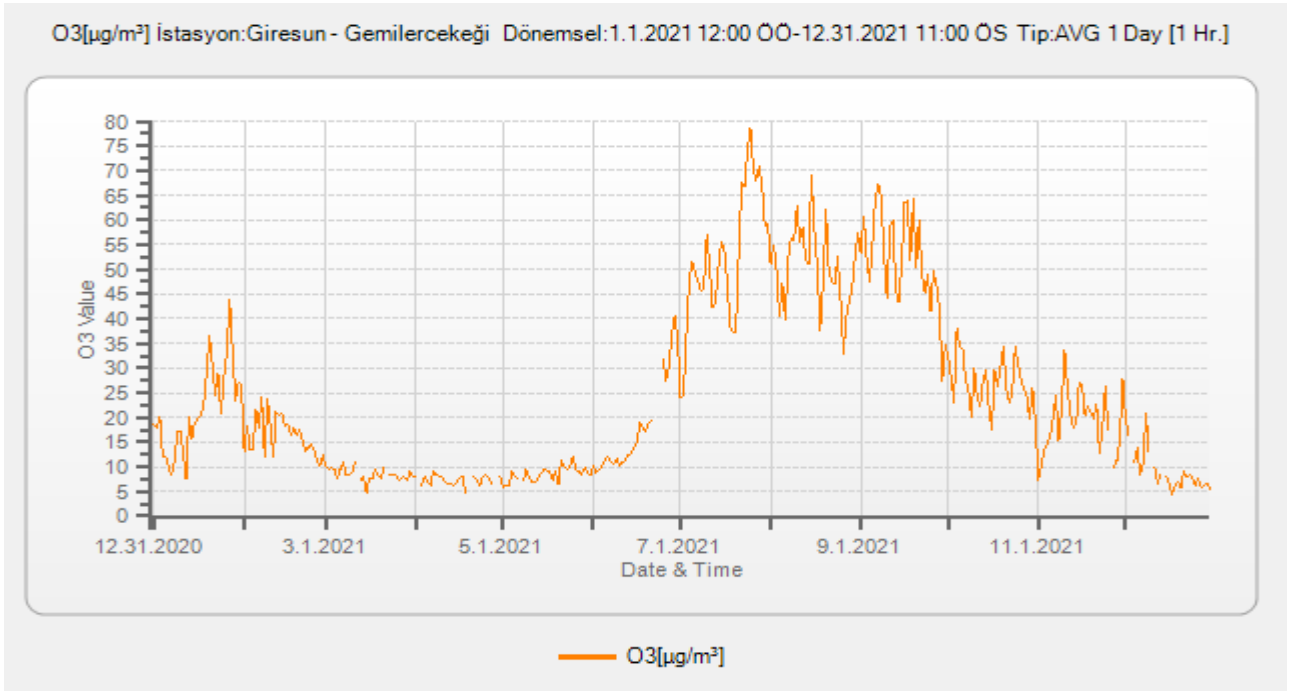
Grafik A.7. 2021 Yılında Gemilercekeği İstasyonu NO₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (havaizleme.gov.tr, 2022)

Grafik A.8. 2021 Yılında Gemilercekeği İstasyonu NO_x Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (havaizleme.gov.tr, 2022)

Grafik A.9. 2021 Yılında Gemilercekeği İstasyonu CO Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (havaizleme.gov.tr, 2022)

Grafik A.10. 2021 Yılında Gemilercekeği İstasyonu O₃ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (havaizleme.gov.tr, 2022)

Çizelge A.8. Giresun İstasyonu 2021 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3) (havaizleme.gov.tr, 2022)

Giresun Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	20,33	0	55,85	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şubat	25,36	0	49,89	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mart	18,19	0	51,38	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nisan	6,94	0	60,44	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mayıs	8,15	0	46,50	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Haziran	7,74	0	38,02	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Temmuz	5,68	0	37,90	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ağustos	6,33	0	39,12	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eylül	7,61	0	32,80	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekim	11,82	0	52,09	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasım	12,66	0	56,73	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aralık	16,17	0	55,74	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

*AGS: Sınır değerini aştığı gün sayısı

Çizelge A.9. Gemilerçekeği İstasyonu 2021 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3) (havaizleme.gov.tr, yıl)

Gemilerçekeği Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	O ₃	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	19,25	0	48,11	12	1.133,93	-	21,50	-	30,15	-	-	-	-	-
Şubat	16,40	0	44,76	8	685,08	-	16,58	-	39,67	-	-	-	-	-
Mart	13,52	0	37,74	3	716,57	-	8,53	-	43,57	-	-	-	-	-
Nisan	3,38	0	36,71	3	798,00	-	7,23	-	43,84	-	-	-	-	-
Mayıs	12,40	0	27,94	1	630,69	-	8,48	-	57,30	-	-	-	-	-
Haziran	12,05	0	20,12	0	572,31	-	17,90	-	76,99	-	-	-	-	-
Temmuz	11,87	0	19,46	0	527,27	-	52,33	-	-	-	-	-	-	-
Ağustos	8,25	0	19,53	0	526,27	-	50,53	-	-	-	-	-	-	-
Eylül	14,60	0	14,88	0	561,87	-	52,03	-	-	-	-	-	-	-
Ekim	17,82	0	22,47	0	461,83	-	27,07	-	-	-	-	-	-	-
Kasım	16,99	0	35,53	3	628,82	-	19,17	-	-	-	-	-	-	-
Aralık	15,78	0	39,23	6	678,09	-	9,02	-	-	-	-	-	-	-

*AGS: Sınır değerini aştığı gün sayısı

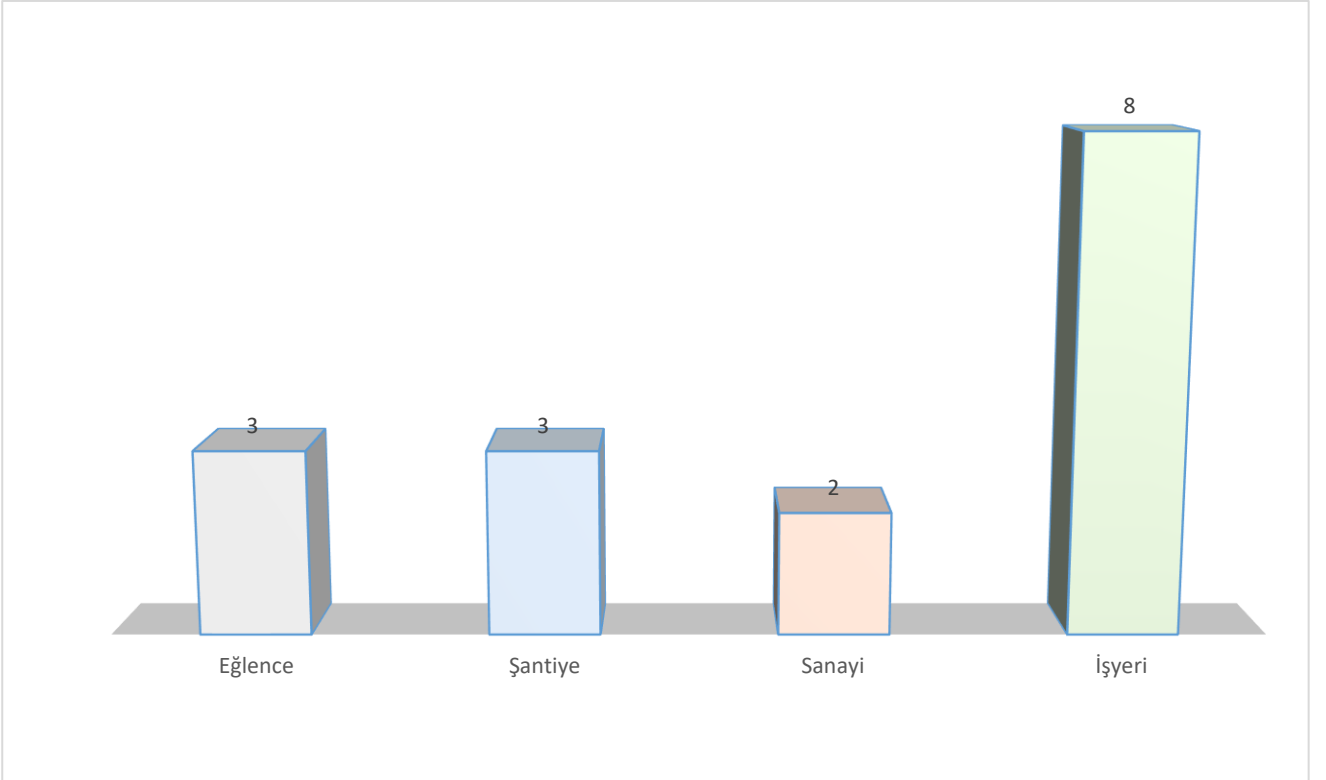
(HKDY Genelgesi'nde 24 saatlik sınır değeri belirtilmeyen kirleticilerin aşım sayıları değerlendirilmemiştir.)

A.5. Çevresel Gürültü

İlimizde, sanayii tesislerinin genellikle yerleşim yerlerinin dışında yer alması sebebiyle yoğun bir gürültü kirliliği söz konusu değildir. Bunun dışında yeni kurulacak işletmeler için; 2872 sayılı Çevre Kanunu'na istinaden çıkarılan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği gereği hazırlanan ÇED Raporlarında gürültü kirliliğinin önlenmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınması sağlanmaktadır.

Bunun yansısı, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne intikal eden gürültü şikâyetlerinde, denetim ve çevresel gürültü seviyesi ölçümleri yapılarak, ölçüm sonuçlarının Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinde belirlenmiş olan sınır değerlere uygunluğunun sağlanması için gürültü kaynaklarında yalıtım tedbirleri aldırılmaktadır.

Yerleşim bölgelerinde, bina ve yol çalışmaları esnasında kullanılan araç ve ekipmanların yüksek düzeyde gürültü yayması ve bu makinaların uzun süreli çalışması durumunda çalışan işçilerin ve çevrede yaşayan insanların ruh sağlığını ve toplumun huzurunu bozabilmektedir. Kısa ve uzun süreli olabilen bu işlemler, ani ve sürekli, ancak yüksek düzeyli gürültüler ile yakın çevrede özellikle yaz aylarında şikâyetler oluşturmaktadır.

Grafik A.11. 2021 Yılında Gürültü Konusunda Yapılan Şikâyetlerin Dağılımı
(Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2022)

Ayrıca işletme, tesis, işyeri, atölye ve imalathaneler ile eğlence yerlerinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı safhasında veya şikâyetlere istinaden Çevresel Gürültü Seviyesi Değerlendirme Raporu talep edilmekte olup, 2021 yılında 5 adet rapor değerlendirilmiştir.

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 02/08/2019 tarih ve 888 sayılı yazısındaki (2019/13) Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Önlemleri Genelgesine göre Amasya İlindeki tüm Belediyeler neler yapılacağı ile ilgili bilgileri Müdürlüğümüze sunmuşlardır. Müdürlüğümüzce bu konu takip edilmektedir.

Ülkemizde, emisyonların tesis seviyesinde takibine yönelik mevzuat çalışmaları 2010 yılında başlamış, Bakanlığımız ve ilgili kurumlar ile kuruluşlar arasında oluşturulan teknik bir çalışma grubu Sera gazı emisyonlarının takibine ilişkin yasal çerçevenin temelleri “ Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik ” in 25 Nisan 2012 Tarihli ve 28274 Sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle atılmıştır. Yönetmelik, Doğrulayıcı Kuruluşlar için TÜRKAK tarafından yapılması gereken akreditasyon yükümlülüğünü 2017 yılına ertelemek üzere revize edilerek 17 Mayıs 2014 tarih ve 29003 Sayılı Resmi Gazete’ de tekrar yayımlanmıştır. Yönetmeliğimiz ihtiyaçlar doğrultusunda bir kez daha revize edilmiş, 31 Mayıs 2017 tarihli ve 30082 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanmıştır.

Söz konusu yönetmelik, 2003/87/EC sayılı AB Emisyon Ticareti Direktifinin, sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması konularını uyumlaştıracak şekilde hazırlanmış olup, AB Çevre Müktesebatına uyum çerçevesinde önemli bir adım atılmıştır.

Ulusal mevzuat kapsamında, elektrik, çimento, demir-çelik, rafineri, seramik, kireç, kâğıt ve cam üretimi gibi sektörlerden kaynaklanan ve ulusal sera gazı emisyonlarının yaklaşık yarısını teşkil eden sera gazı emisyonları tesis seviyesinde izlenmektedir.

Yönetmelik kapsamında yürütülecek izleme ve raporlama iş ve işlemlerinin detaylandırılmasına yönelik “Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi ve Raporlanması Hakkında Tebliğ” 22 Temmuz 2014 tarih ve 29068 sayılı Resmi Gazete’ de, tesis bazında hazırlanacak emisyon raporlarının Bakanlığa gönderilmeden önce yetkili bağımsız kuruluşlarca doğrulanması ile ilgili hususlar ve bahse konu doğrulayıcıların yetkilendirilmesine ilişkin şartlara yönelik “Sera Gazı Emisyon Raporlarının Doğrulanması ve Doğrulayıcı Kuruluşların Yetkilendirilmesi Tebliği” ise 02 Nisan 2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik kapsamındaki tesisler öncelikle sera gazı izleme planlarını hazırlayarak sera gazı emisyonlarının ilk izlenmeye başlanacağı tarihten en az 6 ay önce Bakanlığa onay için göndermekle yükümlüdür. İzleme planı onaylandıktan sonra tesis, sera gazı emisyonlarını bu plan çerçevesinde her takvim yılı (1 Ocak -31 Aralık) için izlemek ve her yılın 30 Nisan tarihine kadar bir önceki yılın sera gazı emisyon raporunu Bakanlıktan tarafından yetkilendirilmiş doğrulayıcı kuruluşlara doğrularak Bakanlığa raporlamakla yükümlüdür.

Türkiye İklim Değişikliği Eylem Planı’nda bulunan sektörel hedefler kapsamında illerde yapılan iklim değişikliğiyle ilgili çalışmaların Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından yerel yönetimlerden temin edilerek İl Çevre Durum Raporlarında yer verilmesi büyük önem arz etmektedir.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından elde edilecek bilgilerin kapsamı; Bakanlığımızın Stratejik Planıyla ve Planda belirtilen iklim değişikliği ile ilişkili Üst politika belgeleriyle uyumlu olma bazında değerlendirilerek; Eksen 1: Çevre başlığı altındaki “Hedef 1.2. Hava Kalitesi ve Gürültü Kontrolü, İklim Değişikliği ve Ozon Tabakasının Korunması” na paralel unsurlar içermelidir.

Stratejik Planda yer alan söz konusu hedef kapsamında özellikle; “sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğine uyum ile ilgili ulusal ölçekte plan, proje ve mevzuat çalışmaları

devam etmekte olduğu” ifade edilmiştir. Bu doğrultuda iklim değışikliğine uyum, sera gazı azaltımı ve ozon tabakasının korunması bağlamında yürütölen çalışmalar da mevcuttur.

Bakanlığımız 2019-2023 Stratejik Planı kapsamında, 30 Býyüķşehir Belediyesinde Yerel İklim Deđiřikliđi Eylem Planının (YİDEP) hazırlanabilmesi için mevzuat çalışmaları yapılacağı belirtilmiştir.

Bu doğrultuda; yerel yönetimlerce Yerel İklim Değişikliği eylem planlarının hazırlanmasına dönük mevzuat ve Teknik Kılavuz hazırlama çalışmaları başlatılmıştır. Son yıllarda ölkemizde yaşanan iklim ile ilişkili afetlerin sayı, sıklık ve şiddetindeki artışa koşut olarak bölgesel düzeyde de iklim değişikliğine karşı direncin artırılması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde ele alınması gereken eylem ihtiyaçlarının tespit edilerek çözümlerinin belirlenmesi doğrultusunda Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanması çalışmaları da devam etmektedir.

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

Çizelge A.10. 2021 Yılındaki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
(Giresun İl Emniyet Müdürlüğü, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2022)
(<https://egzoz.csb.gov.tr/>)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
10+1	100.075	60.056

Çizelge A.11. Tamamlanan Bisiklet Yolları
(Belediye Başkanlıkları,2022)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)
Giresun	Keşap İlçesi Sahili	3

A.8 Sonuç ve Değerlendirme

Hızla kentleşen ilimizde özellikle kış sezonunda meteorolojik şartlara da bağlı olarak zaman zaman hava kirliliği görülmektedir. Kentin topoğrafik yapısı, nüfus artışı, ısıtma sisteminde kullanılan yakıtlar, yanlış yakma tekniklerinin uygulanması ve kullanılan yakma sistemlerinin işletme bakımlarının düzenli olarak yapılmamasına ek olarak kentin yıllık ortalama rüzgâr hızının çok düşük olması, kent içi ulaşımın belirli hatlar üzerinde yoğunlaşmış olması, motorlu araç sayılarının her geçen gün artması, toplu taşıma kullanımının yeterli olmaması gibi nedenlerle ilimiz hava kalitesi olumsuz etkilenmektedir. Meteorolojik etkenler de (enverziyon) kirleticilerin şehir üzerinde toplanmasına ve kirlilik düzeylerinin artmasına katkıda bulunmaktadır.

Sınır değerlerin mevzuat gereği 2013 yılından 2024 yılına kadar kademeli olarak azaltılması neticesinde gelinen noktada, 2019 yılında birçok kirletici için limit değerlerin sağlanması gerekmektedir. İlimize doğalgaz gelmekle birlikte şehrin merkezi başta olmak tamamına getirilememesi ve hava şartlarına bağlı olarak zaman zaman hava kirliliğini görülmesine sebep olmaktadır. Doğalgaz kullanımının ve araç sayısının artması PM10 dışında NO2 parametresinin de incelenmesi gereken önemli bir kirletici olduğu çalışılan ölçüm sonuçlarından anlaşılmıştır. Ayrıca, yakın gelecekte diğer kirleticilere de (Ozon ve CO gibi) dikkat edilmesi gerekeceği tahmin edilmektedir.

Yerleşim alanları ile sanayi alanı arasında yeşil kuşaklar oluşturulmalı, şehir planlaması yapılırken ilin hakim rüzgâr yönü göz önünde bulundurulmalıdır.

Büyük çoğunluğu doğalgaz ile ısınmanın sağlandığı konutlara rağmen ilimizde ısınma kaynaklı kirliliğin devam ettiği gözlenmekte olup, bu kapsamda ihtiyaç sahibi hanelere çeşitli kurum ve kuruluşlarca yapılan kömür yardımlarının, hava kalitesi durumu göz önüne alınarak doğalgaz yardımı şeklinde değiştirilebilir. Kömür özelliklerinin ilimizde müsaade edilen sınırlarda olduğunun kontrolünün sağlanması ile kömür kullanan konutlarda doğru yakma sistemlerinin kullanılarak emisyon azaltımı sağlanması için halka eğitimler düzenlemeye devam edilmelidir. Konutlarda izolasyon tekniklerinin uygulanması, kullanılan yakıt ve salınan emisyon miktarında yaklaşık %50 oranında bir azalma sağlanacağı dikkate alındığında, halkın bu konuda hazırlanan mevzuatlara uyumu konusunda teşvik edilmesi ve desteklenmesi sağlanabilir.

Kaynaklar

havaizleme.gov.tr

<https://egzoz.csb.gov.tr/>

Giresun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

Giresun Merkez ve İlçe Belediye Başkanlıkları

Giresun İl Emniyet Müdürlüğü

Orta Karadeniz Hava Merkezi Müdürlüğü

Aksa Ordu Giresun Dağıtım A.Ş.

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Akarsular, yeryüzündeki değişik büyüklüklerdeki yataklar içinde su toplanması ve bu yatak boyunca akması ile oluşur. Akarsulardan, elektrik enerjisi üretiminde, tarım arazilerinin sulanmasında v.s. faydalanılabilmektedir.

İl topraklarındaki akarsuların tümü, dağların dik yamaçlarından büyük bir hızla aktığından oluk biçimli derin vadiler oluşmuştur. İlin kuzey bölümünde, Giresun Dağları ile Kuzey Anadolu Dağlarının bazı kesimlerinden doğan çok sayıda akarsu vardır ve bu nedenle kıyı şeridi sık vadiler ağıyla yarılmıştır. Güney kesiminin Kelkit çöküntü oluğu yönünde eğimlidir. Bu kesim Yeşilirmak havzasına girmektedir. Yeşilirmak havzasına giren Şebinkarahisar ve Alucra yöreleri, İlin Karadeniz'e bakan kesimlerine göre daha az yağış alır. Karadeniz'e eğimli kesimlerde 5–7 km. aralıklarla bol sulu akarsulara rastlanır. Dağların yüksek kesimlerinden kaynaklanan akarsular 60–70 km. aktıktan sonra Karadeniz'e ulaşmaktadır.

Karadeniz'e dökülen akarsular doğudan batıya doğru şöyle sıralanmaktadır; Tirebolu İlçesinde Harşit Çayı, Espiye İlçesinde Gelevera Çayı ve Yağlıdere İlçesinde Yağlıdere Çayı, Merkez İlçede Aksu Deresi ve Baltama Deresi, Bulancak İlçesinde Pazarsuyu Deresi vardır. Bu su kaynaklarının su kaliteleri genellikle T1, A1 (Düşük tuz, düşük sodyum zararı) niteliğinde olup sulamaya uygundur.

Harşit Çayı (Doğankent Çayı): Giresun İli akarsularının en uzununu olup, 160 km.dir. Çayın debisi 232 m³/ sn.dir. Gümüşhane il sınırlarındaki Vavuk Yaylası'ndan doğar. Günyüzü yakınlarında İl topraklarına girer ve Tirebolu'nun doğusunda denize dökülür.

Gelevera (Özlüce) Çayı: Balaban Dağları'ndan doğar ve Espiye'nin doğusundan Karadeniz'e dökülür. Uzunluğu 80 km.dir.

Yağlıdere Çayı: Erimez dağından çıkan Çakrak, Akpınar, Ayvat, Sımrköy ve Hisarcık yörelerinin sularını topladıktan sonra, Yağlıdere'den geçer ve Espiye'nin batısında Karadeniz'e dökülür.

Aksu Deresi: Karagöl bölgesinden doğar. Kızıldaş, Sarıyakup, Pınarlar ve Güdül bölgelerinin sularını topladıktan sonra Merkez ilçenin doğu sınırında Karadeniz'e dökülür. Uzunluğu 60 km.dir.

Pazarsuyu Deresi: Karagöl ve Yürücek bölgelerinin sularının birleşmesiyle oluşur ve Bulancak'ın batısından denize dökülür. Uzunluğu 80 km.dir.

Kelkit Irmağına, Giresun İlinde kuzeydoğudan Şebinkarahisar ve Alucra havzalarının sularını toplayan Avutmuş Deresi katılır. Avutmuş Deresi kaynağını Gavur dağlarının Kelkit vadisine yamaçlarından alır. Önce batıya sonra güneybatıya akarak Şebinkarahisar'ın doğusundan geçer ve Kelkit ırmağı ile birleşir

Çizelge B.12. İlin Akarsuları ve Akarsu Yüzeyleri

(Devlet Su İşleri 22. Bölge Müdürlüğü, 2022)

AKARSU İSMİ	Akarsu Yüzeyleri (Ha)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (hm ³ /yıl)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Toplam	3225,0	-	4 373,0	-	-
Pazarsuyu	250,0	-	542,0	-	-
Aksu Deresi	250,0	-	562,0	-	-
Yağlıdere	225,0	-	415,0	--	-
Gelevera Deresi		-	668,0	-	-
Harşıt Çayı	250,0	-	177,0	-	-
Görelle Deresi	-	-	319,0	-	-
Kelkit Çayı	550,0	-	192,0	-	-
Avutmuş Çayı	-	--	589,0	-	-
Diğerleri	1700,0		867,0	-	-

Yerüstü suyunu oluşturan bu akarsular ve diğer küçük akarsuların toplam yüzeyleri ise 3225,0 ha'dır.

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

Çizelge B.13. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

(Devlet Su İşleri 22. Bölge Müdürlüğü, 2022)

Doğal Göl Yüzeyleri	70,0 ha
Baro Gölü	15,0 ha
Çorak Gölü	20,0 ha
Kanlı Gölü	20,0 ha
Sağnak Gölü	3,0 ha
Süt Gölü	3,0 ha
Diğerleri	9,0 ha
Baraj-Gölet Rezervuarı Yüzeyleri	194,6 ha
Baraj Rezervuarı Yüzeyleri	
Akköy-II HES (Aladerçam B.-Gökçebel B.- Yaşmaklı B.)	126,23 ha
Gölet Rezervuarı Yüzeyleri	68,4 ha
Çakmak Göleti	17,0 ha
Toplukonak Göleti	12,9 ha
Çatalgöller Göleti	6,6 ha
Yaycı Göleti	8,0 ha
Turpçu Göleti	14,4 ha
İngölü Göleti	9,5 ha
Toplam Su Yüzeyi	3 489,6 ha

B.1.2. Yeraltı Suları

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

1- Pazarsuyu Çayı Akiferi

Giresun ilinin Bulancak ilçesinin batısından denize dökülen Pazarsuyu Çayının mansap bölümünde kil, silt, kum, çakıl ve küçük blok karmaşığında oluşan alüvyon yer altı suyu işletmesine elverişli akifer özelliğindedir. Akiferin; Karayolu köprüsünden menbaya doğru uzunluğu; 9000 m, genişliği; 200-1000 m, kalınlığı; akarsuya paralel bir hat boyunca 4 noktada yapılan jeofizik rezistivite çalışmalarına göre 25–40m, Bulancak ve Piraziz ilçelerinin su ihtiyaçlarının karşılanması amacı ile karayolu köprüsünün kuzey ve güneyinde İller Bankası tarafından açılan su sondaj kuyularında, 23-40 m olarak belirlenmiştir. Açılan su sondaj kuyularında statik su sv; 2.00-5.10 m dinamik su sv; 6.00-11.20 m kuyu verimleri; 40 - 55 l/s, özgül verimleri; 5.7-15.7 l/s/m arasında değişmektedir.

2- Batlama Deresi Akiferi

Giresun ilinin batısından denize dökülen Batlama deresinin mansabında oluşmuş olan killi, siltli, kumlu, çakıllı, alüvyon yeraltı suyu işletmesine elverişli akifer özelliğindedir. Akiferin uzunluğu; karayolu köprüsünden güneye doğru 6500 m, genişliği; 250-700 m, kalınlığı akarsuya paralel bir hat boyunca 3 noktada yapılan jeofizik rezistivite etüt lerine göre 28-30 m, Giresun şehrinin su ihtiyacını karşılanması için İB tarafından açılan 5 adet su sondaj kuyusunda 15-24 m olarak belirlenmiştir. Açılan su sondaj kuyularında statik su sv; 3-5 m, dinamik su sv; 8-11 m, kuyu verimleri; 12-22 l/s, özgül verimleri; 1-5 l/s/m olarak belirlenmiştir.

3- Aksu Çayı Akiferi

Giresun ilinin doğusundan denize dökülen Aksu Çayının mansap bölümlerinde oluşmuş olan siltli, killi, kumlu, çakıllı; küçük blok karmaşığında oluşan alüvyon yeraltı suyu işletmesine elverişli akifer özelliğindedir. Giresun -Trabzon Devlet karayolu köprüsünden itibaren güneye doğru 12000 m uzunluğunda olan alüvyonun genişliği; 250-1000 m, kalınlığı ise akarsu vadisine paralel 2 hat boyunca 7 noktada yapılan jeofizik rezistivite çalışmalarına göre Karayolu köprüsünün güneyinde SEKA tesisleri civarında 40-50 m, akiferin güneyinde Duroğlu mahallesi civarında, 20 - 30 m kadardır. Akiferin kuzey kesimlerinde Giresun Aksu SEKA tesislerinin içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyacının karşılanması için DSİ Genel Müdürlüğü tarafından açılan 12 adet su sondaj kuyusunda akiferin kalınlığı, 45.00-48.00 m, statik su sv; 5.00-10.00 m dinamik su sv; 9.00-16.00 m, kuyu verimleri; 60.00-74.00 l / s, özgül debileri; 6.00-12.00 l / s / m, İller Bankası tarafından akiferin güney kesiminde açılan su sondaj kuyularında akiferin kalınlığı; 20.00-29.00 m statik su sv; 3.90-9.00 m, dinamik su sv; 6.00-12.00 m kuyu verimleri; 20.00-34.00 l / s özgül debileri; 2.00-3.00 l / s / m olarak belirlenmiştir.

4- Vanazit Çayı Akiferi

Giresun ilinin doğusunda bulunan Keşap ilçesinin içinden akan Vanazit çayının mansap bölümlerinde oluşmuş olan killi, siltli, kumlu, çakıllı ve küçük bloklu alüvyon yeraltı suyu işletmesine elverişli akifer özelliğindedir. Devlet kara yolu köprüsünden itibaren güneye doğru 2500 m uzunluğunda olan akiferin genişliği; 75-300 m, kalınlığı, akarsuya paralel bir hat boyunca 3 noktada yapılan jeofizik rezistivite çalışmalarına göre 15-22 m kadardır. Akifer alanda su sondaj kuyusu açılmamıştır.

5- Yağlıdere Çayı Akiferi

Giresun ilinin Espiye ilçesinin batısından denize dökülen Yağlı dere çayının mansap bölümünde oluşmuş olan killi,siltli,kumlu,çakıllı ve küçük bloklu alüvyon yeraltı suyu işletmesine elverişli akifer özelliğindedir. Espiye Giresun karayolu köprüsünden güneye doğru 11000 m uzunluğunda olan akiferin genişliği; 200-1000 m kalınlığı; akarsuya paralel bir hat boyunca 4 noktada yapılan jeofizik çalışmalara göre 20-30 m, Espiye ilçesinin içme ve kullanma suyu ihtiyacının karşılanması için İller Bankası tarafından akifer alanda açılan 8 adet su sondaj kuyusunda 28-32 m olarak ölçülmüştür. Açılan su sondaj kuyularında st. s. sv; 3.40-8.50 m, d.su sv: 6.50-11.00 m, kuyu verimleri;15.00-35.00 l/s, özgül debileri; 1.50-2.00 l/s/m kadardır.

6- Gelevera Deresi Akiferi

Giresun ilinin Espiye ilçesinin doğusundan denize dökülen Gelevera deresinin mansap bölümünde oluşmuş olan siltli,killi,kumlu,çakıllı ve küçük bloklu alüvyon yeraltı suyu işletmesine elverişli akifer özelliğindedir. Akifer özelliğindeki alüvyonun uzunluğu; Devlet Kara yolu köprüsünden akarsuyun akış yukarısına doğru 9000 m, genişliği; 200-1000 m kalınlığı akarsuya paralel bir hat boyunca 3 noktada yapılan jeofizik çalışmalara göre 24-26 m, Espiye belediyesinin içme ve kullanma suyu ihtiyacını karşılamak için İller bankası tarafından akifer alanda açılan su sondaj kuyusunda 32.00m olarak ölçülmüştür. Su sondaj kuyusunda statik su sv: 3.00 m, dinamik su sv; 4.50 m , kuyu verimi; 30 l/s , özgül verim; 21 l/s/m dir.

7- Harşit Çayı Akiferi

Tirebolu ilçesinin doğusundan denize dökülen Harşit çayının mansap bölümünde oluşmuş olan silt, kil, kum, çakıl, küçük blok karmaşığın dan oluşan alüvyon yeraltı suyu işletmesine elverişli akifer özelliğindedir. Tirebolu-Görece Devlet karayolu köprüsünden itibaren menbaya doğru 22000m uzunluğunda olan akifer özelliğindeki alüvyonun genişliği; 300-1000 m, kalınlığı akarsuya paralel bir hat boyunca 4 noktada yapılan jeofizik çalışmalarına göre; 22-50 m, Akifer alanda Tirebolu ilçesinin içme ve kullanma suyu ihtiyacını karşılamak için DSİ Genel müdürlüğünce 1, İller bankası Genel Müdürlüğünce de 2 adet su sondaj kuyularında 35-50 m olarak ölçülmüştür. Açılan su sondaj kuyularında statik su sv; 2.50-3.50 m, dinamik su sv; 4.60-8.00 m, kuyu verimleri; 40.00-50.00 l/s arasındadır.

8- Görece Çayı Akiferi

Görece ilçesinin batısından denize dökülen Görece çayının mansabında oluşmuş olan silt,kil,kum,çakıl,küçük blok karmaşığından oluşan alüvyon yeraltı suyu işletmesine elverişli akifer özelliğindedir. Akiferin uzunluğu Görece -Tirebolu devlet karayolu köprüsünden itibaren menbaya doğru: 5500 m,genişliği; 70-250 m,kalınlığı akarsuya paralel bir hat boyunca 3 noktada yapılan jeofizik çalışmalarına göre, 18.00-26.00 m kadardır.

Çizelge B.14. Giresun İlinin Yeraltı Suyu Potansiyeli
(Devlet Su İşleri 22. Bölge Müdürlüğü, 2022)

Kaynağın İsmi	YAS Emniyetli Verim hm ³ /yıl
Çavuşlu Dere	2,77
Görelle Çayı	5,92
Çömlekçi Deresi	2,68
Harşit Çayı	56,29
Gelevera Deresi	23,44
Yağlıdere Deresi	17,71
Keşap (Vanazit) Deresi	3,31
Aksu Çayı	15,85
Batlama Deresi	3,63
Pazarsuyu Çayı	19,99
Toplam	151,59

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Yüzey ve yeraltı suları için değerlendirme 7 Nisan 2012 tarih ve 28257 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” ve 10.08.2016 tarih ve 29797 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” kapsamında 2021 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları çizelge B.15’ de belirtilmektedir.

Çizelge B.15. 2021 Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği ile İlgili Analiz Sonuçları

(Giresun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü 2022, (<https://nibis.tarbil.gov.tr/>, 2022))

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları YSKY (Tablo-5)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları Enlem/ Boylam	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Pazarsuyu Deresi					28-007		Pazarsuyu Haşım Büfe yanı / Bulancak	40,910702 38,165485	6,10
Yüzey	Pazarsuyu Deresi					28-001		Gültepe Köyü Köprüsü / Bulancak	40,829333 38,146058	5,52

Yüzey	Pazarsuyu Deresi					28-006		Kovanlık Beldesi, Sofulu Köprüsü / Bulancağ	40,743886 38,127803	3,31
Yüzey	Batlama Deresi					28-009		Batlama Toki Karşısı / Merkez	40,895748 38,349839	6,64
Yüzey	Batlama Deresi					28-002		Nebioğlu Mah. Köprüsü/ Merkez	40,810398 38,306595	6,53
Yüzey	Batlama Deresi					28-008		İnişdibi Beldesi / Merkez	40,733936 38,296821	4,91
Yüzey	Aksu Deresi					28-011		Çaykara Köprüsü / Merkez	40,886819 38,439969	6,56
Yüzey	Aksu Deresi					28-003		Çalça Köprüsü / Dereli	40,784606 38,46088	5,47
Yüzey	Aksu Deresi					28-010		Yelişkaya Köyü Köprüsü/ Dereli	40,71639 38,46992	4,19
Yüzey	Karabulduk Deresi					28-025		Karabulduk Deresi İSKA Beton / Keşap	40,900976 38,520703	7,37
Yüzey	Karabulduk Deresi					28-026		Karabulduk Köyü Köprüsü/ Keşap	40,882283 38,541762	7,45
Yüzey	Karabulduk Deresi					28-027		Karadere Köyü Köprüsü/ Keşap	40,82304 38,551255	7,03
Yüzey	Yağlıdere Deresi					28-028		OPET dolum tesisi yanı/ Espiye	40,927193 38,689443	6,45
Yüzey	Yağlıdere Deresi					28-029		Yağlıdere deresi asma köprü / Espiye	40,881796 38,633639	6,85
Yüzey	Yağlıdere Deresi					28-030		Ağa Köprüsü / Yağlıdere	40,83546 38,634323	6,40
Yüzey	Gelevera Deresi					28-013		Nurettin Canikli Köprüsü/ Espiye	40,94803 38,7201	6,56
Yüzey	Gelevera Deresi					28-004		Güce Sapağı Köprüsü/ Espiye	40,88632 38,784214	5,73
Yüzey	Gelevera Deresi					28-012		Yeşil Köy Köprüsü / Espiye	40,85826 38,77279	5,62
Yüzey	Harşit Çayı					28-015		Arsıncık Köprüsü / Doğankent	40,90788 38,84652	5,72
Yüzey	Harşit Çayı					28-005		Eymür Köyü Köprüsü / Doğankent	40,849856 38,872704	5,17
Yüzey	Harşit Çayı					28-014		Doğankent Köprüsü/ Doğankent	40,804844 38,917299	4,24
Yüzey	Görel Deresi					28-037		Çanakçı yolu park karşısı/ Görel	41,021306 38,996708	5,86
Yüzey	Görel Deresi					28-038		Geçit köprüsü/ Çanakçı	40,944087 39,002586	5,74
Yüzey	Görel Deresi					28-039		Karşiyaka Mahallesi Köprüsü/ Çanakçı	40,917286 39,008314	6,04

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

Çizelge B. 16. Giresun ili Endüstriyel Tesisler ve Su Kaynakları
(Atıksu Arıtma Tesisleri Bilgi Sistemi (abri.cevre.gov.tr),2022)

	TESİS ADI	İLÇE	AAT KAPASİT ESİ (m ³ /gün)	ATIKSU MİKTARI (m ³ /gün)	ARITMA TÜRÜ	DEŞARJ NOKTASI
1	BULANCAK BELEDİYESİ SU VE KANALİZASYON İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSİ	BULANCAK	8631,000	5784,000	Fiziksel, Biyolojik, Dezenfeksiyon	ALICI ORTAM
2	HALİL DİKBAŞ - Güven Ticaret (Hazır Beton Santrali)	ALUCRA	31,000	0,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
3	ÖNEM GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ-GİRESUN ŞUBESİ	KEŞAP	30,000	10,000	Biyolojik	ALICI ORTAM
4	KAR-TAŞ BETON SANAYİNAKLİYAT İNŞ.TAAH.VE TİC.LTD. ŞTİ.-ESPIYE ŞUBESİ	ESPIYE	5,000	0,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
5	AHMET SÜLEYMANOĞLU- TİREBOLU ŞUBESİ (HAZIR BETON TESİSİ)	TİREBOLU	45,000	30,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
6	ÇAKIROĞLU İÇ VE DIŞ TİC. MADEN. İNŞ. TUR. LTD. ŞTİ. - ESPIYE ŞUBESİ	ESPIYE	109,500	108,050	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
7	Bozathoğlu Petrol Ürünleri Turizm San. Tic. Ltd. Şti.	BULANCAK	7,000	7,000	Fiziksel	ALICI ORTAM
8	AKIN ÇORAP SAN. VE TİC. A.Ş. - GİRESUN TESİSİ	KEŞAP	20,000	10,000	Fiziksel, Biyolojik	ALICI ORTAM
9	OPET PETROLÇÜLÜK A.Ş GİRESUN TERMİNALİ	ESPIYE	20,000	10,000	Biyolojik	ALICI ORTAM
10	OPET PETROLÇÜLÜK A.Ş GİRESUN TERMİNALİ	ESPIYE	240,000	240,000	Fiziksel, Kimyasal	ALICI ORTAM
11	KADIR BAL (KIRMA ELEME TESİSİ)	TİREBOLU	73,000	53,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
12	SÜLEYMANOĞLU MÜHENDİSLİK VE İNŞAAT TAAHHÜT TİCARET LTD.ŞTİ TİREBOLU ŞUBESİ (KIRMA ELEME TESİSİ)	TİREBOLU	240,000	240,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
13	MUHAMMET GÜMÜŞTAŞ ÇİMENTO HAZIR BETON NAKLİYAT İNŞAAT TURİZM AKARYAKIT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.- BULANCAK ŞUBESİ	BULANCAK	20,000	12,000	Fiziksel, Kimyasal	ALICI ORTAM
14	GİRESUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI EMNİYET DERİN DENİZ DEŞARJI TESİSİ	MERKEZ	8500,000	8500,000	Derin Deniz Deşarjı	ALICI ORTAM
15	GİRESUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI AKSU DERİN DENİZ DEŞARJI TESİSİ	MERKEZ	8500,000	8500,000	Derin Deniz Deşarjı	ALICI ORTAM
16	MUHAMMET GÜMÜŞTAŞ ÇİMENTO HAZIR BETON NAKLİYAT İNŞAAT TURİZM AKARYAKIT SANAYİ VE TİCARET A.Ş. GİRESUN ŞUBESİ	MERKEZ	20,000	20,000	Fiziksel, Kimyasal	KANALİZASYON

17	ESPIYE L TİPİ KAPALI VE AÇIK CEZA İNFAZ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜ	ESPIYE	800,000	800,000	Fiziksel, Biyolojik, Dezenfeksiyon	ALICI ORTAM
18	OPR.DR.ERGUN ÖZDEMİR GÖRELE DEVLET HASTANESİ	GÖRELE	100,000	100,000	Fiziksel, Biyolojik	ALICI ORTAM
19	ATA PETROL ÜRÜNLERİ İNŞAAT TAAHHÜT HARFİYAT NAKLİYAT MADENCİLİK MÜHENDİSLİK VE MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ GİRESUN ŞUBESİ	TİREBOLU	7,000	7,000	Fiziksel	KANALİZASYON
20	AK YAKIT TİC. A. Ş. GİRESUN ŞUBESİ	ESPIYE	241,000	7,000	Fiziksel	ÇEVRESEL/EKOLOJİK YENİDEN KULLANIM
21	OZKA İNŞAAT ANONİM SİRKETİ/KOVANLIK SUBESİ	BULANCAK	77,000	77,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
22	OZKA İNŞAAT ANONİM SİRKETİ/KOVANLIK SUBESİ	BULANCAK	40,000	40,000	Biyolojik	ALICI ORTAM
23	OZKA İNŞAAT ANONİM SİRKETİ/KOVANLIK SUBESİ	BULANCAK	219,840	219,840	Fiziksel, Kimyasal	ALICI ORTAM
24	ALTUN-KUR İNŞAAT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	YAĞLIDERE	80,000	54,000		ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
25	OPR. DR. ERGUN ÖZDEMİR GÖRELE DEVLET HASTANESİ	GÖRELE	100,000	100,000	Fiziksel, Biyolojik, Dezenfeksiyon	ALICI ORTAM
26	ETİ BAKIR A.Ş. / LAHANOS İŞLETMESİ	ESPIYE	1912,800	1401,600	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
27	GÖRELE BELEDİYESİ DERİN DENİZ DEŞARJI	GÖRELE	0,000	12266,000	Derin Deniz Deşarjı	ALICI ORTAM
28	İLK-REM SOSYAL HİZMETLER HİZMET ALIMI TURİZM VE GIDA SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ -ÖZEL İLGİ ENGELLİ BAKIM MERKEZİ	MERKEZ	30,000	30,000	Fiziksel, Biyolojik	ALICI ORTAM
29	GFD HAZIR BETON MADENCİLİK İNŞAAT MİMARLIK NAKLİYAT PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ- TİREBOLU ŞUBESİ	TİREBOLU	315,500	146,780	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
30	ESPIYE ENERJİ İNŞAAT NAKLİYAT TAAHHÜT HAYVANCILIK SOSYAL HİZMETLER SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ESPIYE	34,000	80,400	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
31	YAĞLIDERE HAZIRBETON İNŞAAT NAKLİYE MADENCİLİK TAAHHÜT SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	YAĞLIDERE	40,800	40,800	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
32	TUNÇ HAZIR BETON İNŞAAT NAKLİYAT SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	MERKEZ	37,000	32,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
33	SAHİL HAZIR BETON İNŞ. NAK. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. - ESPIYE TESİSİ	ESPIYE	25,000	21,000	Fiziksel, Kimyasal	ALICI ORTAM
34	CESELSAN MAKİNA SANAYİ VE TİC.A.Ş. BULANCAK ŞUBESİ ÜRETİM TESİSİ	BULANCAK	50,000	50,000	Fiziksel, Biyolojik	ALICI ORTAM
35	MELKAR OTEL İŞLETMECİLİĞİ VE TURİZM YATIRIMLARI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ.	TİREBOLU	40,000	40,000	Fiziksel, Biyolojik, Dezenfeksiyon	ALICI ORTAM
36	KAZANCIOĞLU GIDA SANAYİ VE KÖMÜR İŞLETMECİLİĞİ TİC. A.Ş. GİRESUN ŞUBESİ	MERKEZ	30,000	30,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
37	KADIROĞULLARI NAZLI HARFİYAT NAKLİYAT İNŞAAT GIDA TURİZM HAYVANCILIK ORMAN ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİC. LTD. ŞTİ.	ÇAMOLUK	67,500	26,500	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
38	GFD HAZIR BETON MADENCİLİK İNŞAAT MİMARLIK NAKLİYAT PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ-İNANCA KONKASÖR ŞUBESİ	GÖRELE	752,480	250,800	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
39	RESİN GÜNEYSU- GÜNEYSU PETROL (AKARYAKIT PERAKENDE SATIŞ İSTASYONU)	MERKEZ	30,000	30,000	Fiziksel	ALICI ORTAM

40	FREŞA İÇECEK SANAYİ VE TİC. A.Ş. (Giresun Tesisi)	MERKEZ	150,000	135,000	Fiziksel, Kimyasal, Dezenfeksiyon, İleri Arıtma	ALICI ORTAM
41	ŞAHİN İNŞ.-MUHAMMET ŞAHİN ÇAMOLUK ŞUBESİ	ÇAMOLUK	67,500	67,500	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
42	GİRESUN KALE HAZIR BETON SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.	MERKEZ	10,000	10,000	Fiziksel, Kimyasal	ALICI ORTAM
43	ÖZTUR TURİZM İNŞAATVE TİCARET A.Ş	ŞEBİNKARAH İSAR	102,200	0,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
44	KAAN-PET PETROL OTOMOTİV İNŞAAT MAKİNA OTEL VE GIDA SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	MERKEZ	18,000	18,000	Fiziksel	ALICI ORTAM
45	MUHAMMET GÜMÜŞTAŞ TİREBOLU ŞUBESİ	TİREBOLU	118,000	118,000	Fiziksel, Kimyasal	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
46	MUHAMMET GÜMÜŞTAŞ BULANCAK ŞUBESİ	BULANCAK	20,000	20,000	Fiziksel, Kimyasal	ALICI ORTAM
47	PROGIDA TARIM ÜRÜNLERİ SAN.VE TİC.A.Ş.PİRAZİZ Ş.B.	PİRAZİZ	20,000	0,000		KANALİZASYON
48	ZEKİ AYCI	GÖRELE	10,000	10,000	Fiziksel	ALICI ORTAM
49	ERCO KONF.İNŞAAT TAAH.HAF.VE OTO.SAN .İÇ VE DIŞ TİC.LTD.ŞTİ.	ŞEBİNKARAH İSAR	860,000	1020,000	Fiziksel, Kimyasal	ALICI ORTAM
50	EMİN ŞENEL İNŞAAT-GIDA-PETROL-ORMAN ÜRÜNLERİ-OTOMOTİV-NAKLİYE SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	ÇANAKÇI	24,000	31,000		ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
51	İSKATAŞ MÜHENDİSLİK İNŞAAT MADEN NAKLİYE TURİZM PETROL GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ GİRESUN ŞUBESİ	MERKEZ	190,000	17,500	Fiziksel	KANALİZASYON
52	DEMİR EXPORT A.Ş. Lahanos İşletmesi	ESPIYE	163,000	163,000	Fiziksel	ALICI ORTAM
53	GİRESUNPORT LİMAN İŞLETMECİLİĞİ A. Ş.	MERKEZ	10,000	10,000	Kimyasal	KANALİZASYON
54	YILANCIOĞLU GIDA SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ	ŞEBİNKARAH İSAR	24,000	41,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
55	ALTINCA-BÜLBÜLLER ADI ORTAKLIĞI	DERELİ	117,000	117,000	Fiziksel, Kimyasal	ALICI ORTAM
56	G-SU İNŞAAT TAAHHÜT.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. GİRESUN ESPIYE ŞUBESİ	ESPIYE	274,320	0,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
57	GİRESUN ALSAN ORMAN ÜRÜNLERİ SANAYİ TİC.A.Ş.	KEŞAP	2,000	2,000	Fiziksel	ALICI ORTAM
58	GÖRELE HAZIR BETON İNŞ. TAAH. HARF. NAK. SAN. LTD.ŞTİ. - GÖRELE ŞUBESİ (HAZIR BETON TESİSİ)	GÖRELE	55,000	25,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
59	GÖRELE BELEDİYESİ ASFALT PLENTİ TESİSİ	GÖRELE	40,000	40,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
60	DOĞANKENT HES İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ	MERKEZ	40,000	40,000	Fiziksel, Biyolojik	ALICI ORTAM
61	NESKO MADEN TİC. SAN. A.Ş.- ŞEBİNKARAHİSAR	ŞEBİNKARAH İSAR	1200,000	940,000	Kimyasal	ALICI ORTAM
62	BND ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ(ÜÇGEN2 HES BETON SANTRALİ)	BULANCAK	40,000	40,000	Fiziksel, Kimyasal	ALICI ORTAM
63	GÖRELE HAZIR BETON İNŞAAT TAAHHÜT HARFİYAT NAKLİYE SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ. (KIRMA ELEME TESİSİ)	TİREBOLU	63,000	552,000	Fiziksel	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM
64	NESKO MADEN TİC. VE SAN. A.Ş. - ŞEBİNKARAHİSAR ŞUBESİ	ŞEBİNKARAH İSAR	0,000	1159,500	Kimyasal	ENDÜSTRİYEL YENİDEN KULLANIM

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Çizelge B.17. Giresun İli Atıksu Arıtma Tesisleri ve Su Kaynakları
(Atıksu Arıtma Tesisleri Bilgi Sistemi (abri.cevre.gov.tr),2022)

Sıra No	Belediye Adı	Adres	Sektörü ve Tablo Numarası	Kullanılan Suyun Kaynağı	Kullanılan Suyun Miktarı (m3/gün)	Alıcı Ortam Adı	Alıcı Ortamın Koordinatları	Alıcı Ortama Verilen Atıksu Miktarı (m3/yıl)
1	Giresun Belediye Başkanlığı	Merkez	Aksu Derin Deniz Deşarjı SKKY 22.0	Kanalizasyon Şebeke	8500	Karadeniz	X:31802,82 Y:34200,95	8500
2	Giresun Belediye Başkanlığı	Merkez	Emniyet Derin Deniz Deşarjı SKKY 22.0	Kanalizasyon Şebeke	8500	Karadeniz	X:4532685,7 Y:449555,77	8500
3	Görele (GİRESUN) Belediye Başkanlığı	Merkez	Görele Derin Deniz Desarjı	Kanalizasyon Şebeke	12266	Karadeniz	X:501284.52 Y:454591.14	12266
4	Eynesil (GİRESUN) Belediye Başkanlığı	Merkez	Eynesil Derin Deniz Desarjı	Kanalizasyon Şebeke	2616	Karadeniz	X:511483.14 Y:4548706.57	2616
5	Tirebolu (Giresun) Belediye Başkanlığı	Merkez	Tirebolu Derin Deniz Deşarjı	Kanalizasyon Şebeke	5443	Karadeniz	X:487018,59 Y:4541507,45	5443
6	Doğankent (Giresun) Belediye Başkanlığı	Tirebolu	Doğankent Paket Arıtma Tesisi	Kanalizasyon Şebeke		Harşit Çayı	X:4519742.14 Y:492784.24	
7	Espiye (Giresun) Belediye Başkanlığı	Merkez	Espiye Derin Deniz Deşarjı	Kanalizasyon Şebeke	6048	Karadeniz	X:4536785,95 Y:476371,40	6048
8	Bulancak (Giresun) Belediye Başkanlığı	Merkez	Bulancak (Giresun) Derin Deniz Desarjı	Kanalizasyon Şebeke	8631	Karadeniz	40.93570,79 38.17553,75	5784

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

2020 TÜİK verilerine göre Giresun'da 1.545.077 dekar tarım alanı bulunmaktadır. Yüzölçümünün % 22.3'ünü kapsayan bu alanın 181.630 dekarı tarla, 1.201.685 dekarı meyve, 26.227 dekarı sebze, 135.534 dekarı nadas ve 1,6 dekarı ise süs bitkileri alanlarından oluşmaktadır.

Çizelge B.18. Giresun ili Bitkisel Üretimde Öne Çıkan Ürünler (TUIK,2020)

Ürünün Adı	Türkiye Üretim (Ton)	Giresun Üretim (Ton)	Türkiye Üretimdeki Payı	Türkiye Sıralaması
Fındık	665.000	80.176	12,05	4
Çay	1.417.685	32.170	2,26	4
Lahana	56.100	6.646	11,84	2
Fasulye	547.349	6,646	0,13	15
Kivi	73.745	2.163	2,93	7
Dut	70.620	2.756	3,90	7

B.3.2.2. Diğer

Vahşi depolama alanlarında en önemli risklerden biri sızıntı sularının yer altı ve yüzeysel su kaynaklarına ulaşmasıdır. Yüksek kirlilik yüküne sahip sızıntı sularının düşük miktarda dahi yeraltı sularına karışması, su rezervinin büyük bir kısmını hatta tamamını önemli ölçüde kirlitebilir. Özellikle yeraltı sularının hem çok düşük akım hızına sahip olması hem de yüzey sularında olduğu gibi atmosferden oksijen alabilme şansının düşük olması sebebiyle yeniden temizlenmesi çok zor ve maliyetlidir. Vahşi depolama alanları etrafındaki meskun bölgelerde yaşayan ve suyunu özellikle kuyulardan temin eden halkın sağlık riski oldukça yüksektir.

B.4. Denizler

B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. 2014-2016 izleme programı izleme durumu ekolojik kalite durumu aşağıdaki çizelge 19 da yer almaktadır.

Çizelge B.19. Giresun İli Kıyı Su Kütlelerinin Ekolojik Kalite Değerlendirmesi

(Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı 2014-2016 Yılı Karadeniz Özet Raporu)

Su Yönetim Birimi Kodu	Su Yönetim Birimi Kapsadığı Alan	Ekolojik Kalite Durumu		
		2014	2015	2016
Giresun	Giresun	Orta kalite	İyi	İyi
Tirebolu	Tirebolu	Test edilmedi	İyi	İyi

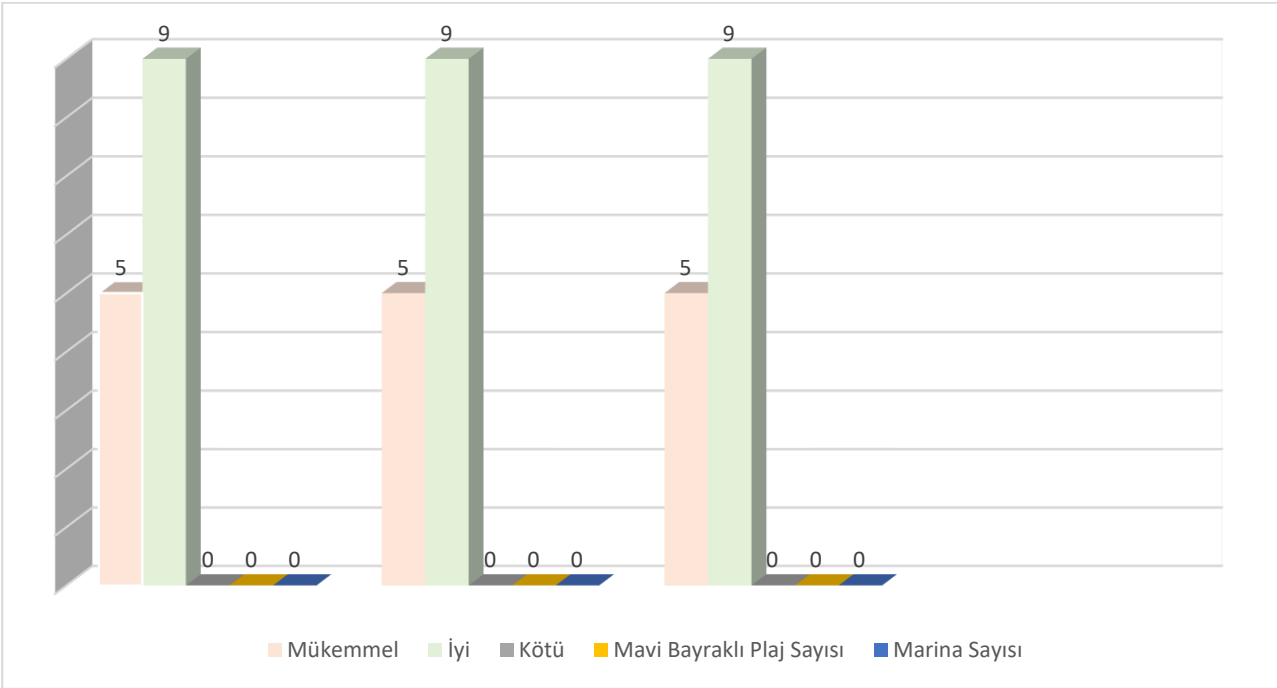
Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu

İlimizin denize kıyısı bulunduğu yerleşim yerleri içinde denetime tabi olan toplam 22 adet yüzme alanı (plaj) mevcut olup bunların içinde bakanlığımızca takip edilmekte olan 14 yüzme alanı izlemeye, diğer 8 yüzme alanı ise incelemeye tabi bulunmaktadır.

2021 yılı içerisinde izlemeye tabi olan 14 plaj noktasından ve incelemeye tabi olan 8 plaj noktasından alınan toplam 188 deniz suyu numunesinin tamamında yapılan analiz sonuçlarının uygun olduğu görülmüştür. 5 Plaj Noktası Mükemmel ve 9 Plaj Noktası İyi olarak değerlendirilmiştir.

Grafik B.12. Yıllar İtibariyle Plajların Durumu, Mavi Bayrak Almış Plaj ve Marinaların Sayısı
(mavibayrak.org.tr, yıl)

B.4.3. Acil Müdahale Planları

Çizelge B.20. Giresun ilinde 2021 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2022)

Şehir	Acil Müdahale Planı Hazırlaması Gereken Kıyı Tesis Adedi	Onaylı Plana Sahip Kıyı Tesis Adedi
Giresun	3	3

B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri

2016 ve 2017 yılında Çakıroğlu Giresun Liman İşletmesi Anonim Şirketinin işlettiği ve 2018 yılından itibaren Giresunport Liman İşletmeciliğine ait olan Atık Kabul Tesisinden çıkışı yapılan atıklara ilişkin bilgiler **Çizelge 21.de** yer almaktadır.

Çizelge B.21. Giresun Atık Kabul Tesisinden Toplanan Atık Miktarları
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2022)

Atık Çıkış Tarihi	İşletmecisi Firma	Atığın Verildiği Firma	Atık Kodu	Atık Miktarı (Kg)	Toplam Atık Miktarı (Kg)
02.06.2020	Giresunport Liman İşletmeciliği Anonim Şirketi	MVB İnş. Müh. Mim. Nak. Gıda San. Tic. Ltd. Şti. (ATA-06-81/TA-19)	13 04 03	8.880	25.480
			13 07 03	16.600	
20.08.2021	Giresunport Liman İşletmeciliği Anonim Şirketi	Gültepe Gemi Söküm San. Ve Tic. Ltd. Şti. (ATA-35-99)	13.04.03	5.320	24.420
			13.07.03	19.100	

B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri

İlimiz sınırlarında faaliyette olan deniz balık çiftlikleri bulunmamaktadır. Ancak deniz balık çiftliği olarak toplam 10 Adet proje Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) Yönetmeliği kapsamında başvuruları bulunmaktadır.

B.4.6. Deniz Çöpleri

İl Müdürlüğümüz koordinesinde Giresun İli Deniz Çöpleri Eylem Planı (DÇEP/2020-2024) hazırlanarak yapılan ve yapılacak olan çalışmalar belirlenmiştir.

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

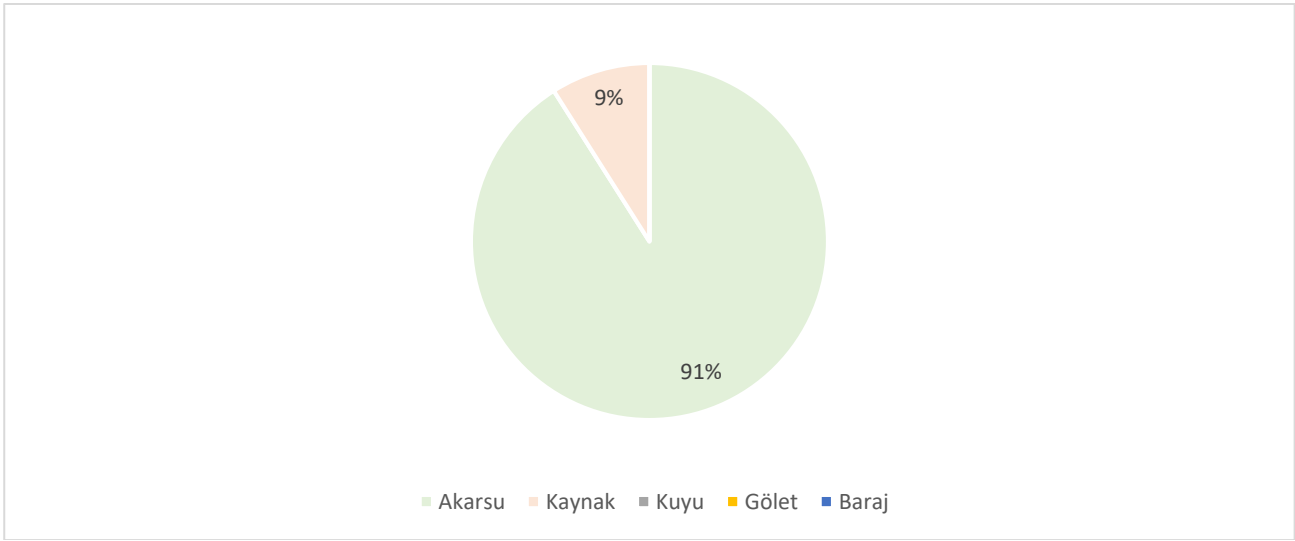
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Çizelge B.22. Belediyeler Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ile Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarları (DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2022)

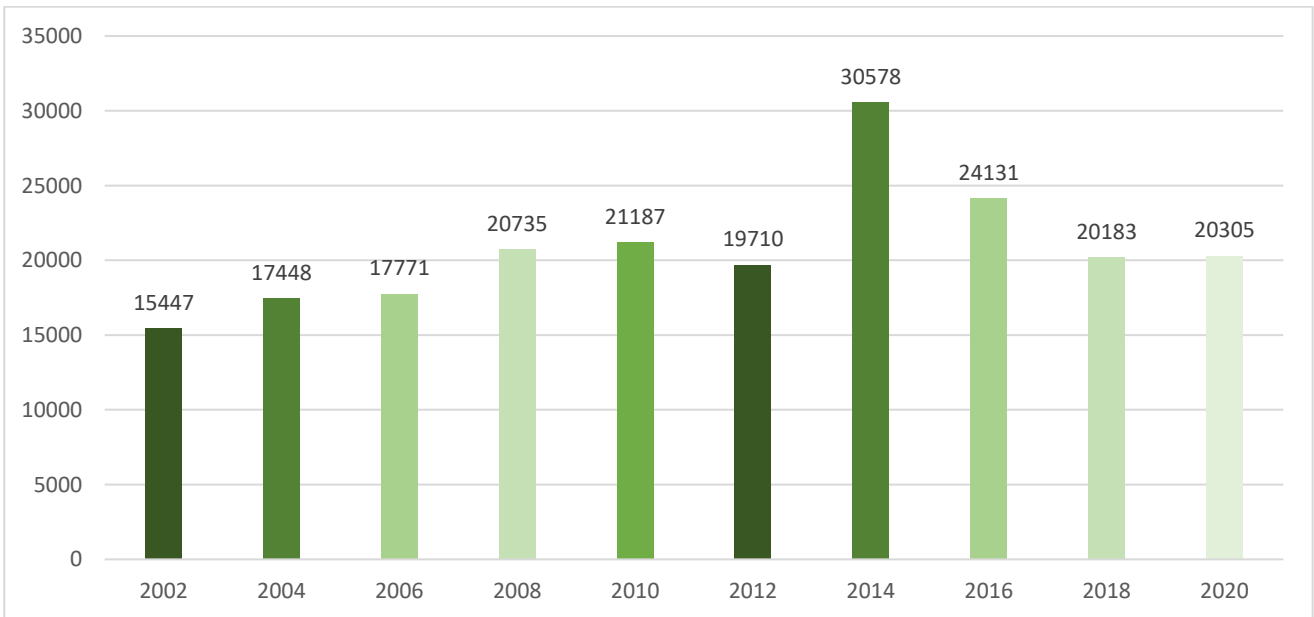
Tahsis Sahibi	İlçesi	Su Kaynağı Adı	Su Kaynağı Türü	Su Kaynağı Kotu	Tahsis Edilen Su Miktarı (l/s)
DOĞANKENT BELEDİYESİ	Doğankent	İndibi Kaynağı	Kaynak	1080	1
DOĞANKENT BELEDİYESİ	Doğankent	Alankaya-1 Kaynağı	Kaynak	900	4
DOĞANKENT BELEDİYESİ	Doğankent	Kırmalık Kaynağı	Yüzey Suyu	880	3
DOĞANKENT BELEDİYESİ	Doğankent	Alankaya-2 Kaynağı	Kaynak	830	2
DOĞANKENT BELEDİYESİ	Doğankent	Doğu Yakası Grubu Kaynakları	Kaynak	640	3
DOĞANKENT BELEDİYESİ	Doğankent	Çilekliburun Kaynağı	Kaynak	1285	4
GİRESUN- GÖRELE BELEDİYESİ	Görece	Yalakoda	Yüzey Suyu	550	78
KOVANLIK BELEDİYE	Bulancak	Ayrgözü-4	Kaynak	2510	3.5
KOVANLIK BELEDİYE	Bulancak	Ayrgözü 2 Kaynağı	Kaynak	2420	3
KOVANLIK BELEDİYE	Bulancak	Ayrgözü-3 kaynağı	Kaynak	2350	1.5
KOVANLIK BELEDİYE	Bulancak	Ayrgözü Kaynağı-1	Kaynak	2440	4
ÜÇTEPE BELEDİYESİ	Yağlıdere	Orman Kaynağı	Kaynak	740	1.2
TİREBOLU ESPİYE GÖRELE BELEDİYELERİ	Güce	Gelevera Deresi	Yüzey Suyu	1030	230
KARABÖRK BELEDİYESİ	Çanakçı	Soğuksu 2	Kaynak	1150	5
YAĞLIDERE BELEDİYESİ	Yağlıdere	KEPEÇ KAYNAĞI	Kaynak	859	28
YAĞLIDERE VE ESPİYE BELEDİYELERİ	Keşap	Küleke Kaynağı	Kaynak	925	100
ÜÇTEPE BELEDİYESİ	Yağlıdere	Temleşeyh	Kaynak	1270	1.5
DUROĞLU BELEDİYESİ	Merkez	Yavşan Deresi	Yüzey Suyu	655	15
ÇANAKÇI BELEDİYESİ	Çanakçı	Kahraman Çayı	Yüzey Suyu	760	13
ÇANAKCI BELEDİYESİ	Çanakçı	"Maden ve KahramanDereleri"	Yüzey Suyu	600	24.69
ÇAVUŞLU BELEDİYESİ	Görece	Yalokada Deresi	Yüzey Suyu	630	22
GİRESUN BULANCAK AYDINDERE BELDESİ	Bulancak	Kirazlık Deresi	Yüzey Suyu	1560	1.73
GİRESUN BULANCAK AYDINDERE BELDESİ	Dereli	Kılıç Dağı Kaynağı	Kaynak	2466	4
MERKEZ BULANCAK VE PİRAZİZ	Dereli	Aksu Deresi	Yüzey Suyu	311	1000
ÇAMOLUK BELEDİYESİ	Çamoluk	HATUNOLUK3 KAYNAĞI	Kaynak	1782	3

GİRESUN İL ÖZEL İDARESİ	Merkez	Taşyalak Deresi(Geçilic mevkii-1)	Yüzey Suyu	1135	8
BULANCAK BELEDİYESİ	Bulancak	Hacıhasan Deresi ile Ezeltere Deresinin Birleşim Noktası	Yüzey Suyu	830	265

Giresun İl merkezi ve ilçelerin çoğunda içme suyu şebekesi yapılmış olup, il genelinde yerleşimlerin içme suyu ve kullanma suyu ihtiyacı karşılanabilmektedir. İçme ve kullanma suyu belediyeler tarafından kaynak ve yüzey suyu (akarsu ve kuyulardan) temin edilmektedir. İlimizde toplam 1.829,12 l/s içme ve kullanma suyu tahsis edilmektedir.

Grafik B.13 - 2021 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı (DSİ 22. Bölge Md.)

Grafik B.14. İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi için Çekilen Toplam Su Miktarı (Bin m³/yıl) (TUİK,2022)

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Çizelge B.23. Giresun ilinin Yeraltı Suyu Potansiyeli (DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2022)

Kaynağın İsmi	YAS Emniyetli Verim hm ³ /yıl
Çavuşlu Dere	2,77
Görelle Çayı	5,92
Çömlekçi Deresi	2,68
Harşit Çayı	56,29
Gelevera Deresi	23,44
Yağlıdere Deresi	17,71
Keşap (Vanazit) Deresi	3,31
Aksu Çayı	15,85
Batlama Deresi	3,63
Pazarsuyu Çayı	19,99
Toplam	151,59

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Giresun Merkez içme suyu ihtiyacını, 6 adedi Duroğlu havzasında, 5 adedi Etbaşoğlu havzasında ve 5 adedi Batlama havzasında olmak üzere toplam 16 adet kuyudan karşılanmaktadır. Etbaşoğlu, Duroğlu kuyuları Aksu deresi ve Batlama kuyuları ise Batlama deresi akiferinden beslenmektedir. Bu kaynaklardan alınan suyun günlük debisi yaklaşık 508 lt/sn'dir. Mevcut sistemde kuyulardan temin edilen su sadece klorlama yapılarak şebekeye verilmektedir. Etbaşoğlu mevkiinde bulunan su kuyuları bölgesine 2 adet su kuyusu yapılması planlanmaktadır.

B.5.2. Sulama

Çizelge B.24. Giresun İli Arazi Kullanım Alanlarının Dağılımı (İl Tarım ve Orman Md., 2022)

Tarım Alanı		Çayır Mera		Orman Fundalık		Tarım Dışı Alan		TOPLAM
Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha
147.882	21,4	160.570	23,5	246,742	36,1	127,709	18,7	682,903

Sulama, mülga KHGM sulamaları ve halk sulamaları şeklinde yapılmaktadır. Cazibeli sulama sistemi ile sulanan bu arazilerin hepsi marjinal tarım arazileridir. Yine bu arazilerin önemli bir kısmı imar

planları içerisinde tarım dışına çıkarılan alanlar içerisinde kalmış ve yerleşim baskısı altında bulunmaktadır. Tahsis edilen sulama alanları çizelge B.26'da belirtilmektedir.

Çizelge B.25. Giresun İli Sulama Alanları (Devlet Su İşleri 22. Bölge Müdürlüğü, 2021)

DSİ Sulamaları		
Planlama Aşaması	220 ha	% 2
Çamoluk Köroğlu Göleti ve Sulaması	150	
Şebinkarahisar Tutak HİS Göleti ve Sulaması	70	
Proje Aşaması	3 626 ha	% 36
Alucra Akçiçek (İğdecik) Göleti ve Sulaması	253 ha	
Alucra Gazitepe (Boyluca) Göleti ve Sulaması	171 ha	
Alucra Çamlıyayla Göleti ve Sulaması	53 ha	
Alucra Gürbulak Sulaması	221 ha	
Çamoluk Gücer Sulaması	193 ha	
Çamoluk Göleti ve Sulaması	171 ha	
Çamoluk Taşcılar Göleti ve Sulaması	36 ha	
Çamoluk Usluca Göleti ve Sulaması	120 ha	
Şebinkarahisar Altınçevre Göleti ve Sulaması	185 ha	
Şebinkarahisar Çağlayan Sulaması	236 ha	
Şebinkarahisar Hacıömer Göleti ve Sulaması	897 ha	
Şebinkarahisar Konak Sulaması	145 ha	
Şebinkarahisar Özden Alemdağ (Tamzara) Göleti ve Sul.	98 ha	
Keşap Saraycık Göleti ve Sulaması	638 ha	
Şebinkarahisar Sipahi Göleti ve Sulaması	24 ha	
Şebinkarahisar Yeni Yol Sulaması	185 ha	
İnşa Halinde Olan	5 533 ha	% 54
Alucra Aktepe Sulaması	261 ha	
Alucra Çalgan Sulaması	534 ha	
Alucra Sulaması	1 164 ha	
Alucra Tepeköy Sulaması	57 ha	
Çamoluk Akyapı Sulaması	47 ha	
Çamoluk Alısız Sulaması	130 ha	
Çamoluk Kutluca Sulaması	90 ha	
Şebinkarahisar Dönençay Sulaması	702 ha	
Şebinkarahisar Ovacık Sulaması	626 ha	
Şebinkarahisar Şaplıca Sulaması	1.083 ha	
Şebinkarahisar Toplukonak Sul.	511 ha	
Şebinkarahisar Uğurca Sulaması	328 ha	
İşletmede Olan Küçük Su İşleri Projeleri	777 ha	% 8
Şebinkarahisar Toplukonak Sulaması	195 ha	

Alucra Çakmak Sulaması	118 ha	
Alucra İngözü Sulaması	183 ha	
Alucra Yeşilyurt Sulaması	162 ha	
Çamoluk Karadikmen Sulaması	119 ha	
İl toplamı	10 156 ha	% 100
Diğer sulamalar		
KHGM sulamaları (gölet, yerüstü)	4 156,0 ha	% 44
Halk sulamaları	5 299,0 ha	% 56
Diğer sulamalar toplamı	9 455,0 ha	% 100
İl genel sulamalar toplamı	19 611 ha	

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Salma sulama yapılan alan bulunmamaktadır.

B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Giresun İlinde Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan tesis bulunmamaktadır.

Çizelge B.26. Giresun İli Tahsis Edilen Sulama Alanları (DSİ 22. Bölge Md., 2022)

Tahsis Sahibi	İlçesi	Su Kaynağı Adı	Su Kaynağı Türü	Su Kaynağı Kotu	Tahsis Edilen Su Miktarı (l/s)
SALİH ZEKİ ÖNDER	Eynesil	Kekiktepe Köyü	Yüzey Suyu	140	
ADEM AKSOY	Çamoluk	Yenice Köyü	Yüzey Suyu	1103	
EYÜP KUZKAYA	Çamoluk	Taşdemir	Yüzey Suyu	1097	
ADNAN YILANCI	Merkez	Camili Köyü	Yüzey Suyu	260	1.13
ÖZKAN ALPER YAVUZ	Piraziz	Nefsi Piraziz Köyü	Kaynak	255	0.04
ÖZKAN ALPER YAVUZ	Piraziz	Nefsi Piraziz Köyü	Yüzey Suyu	100	0.1
SEDAT ÖZDABAK	Şebinkarahisar	Tekkaya	Yüzey Suyu	874	0.76
NİHAT GÜNDÜZ	Tirebolu	Özlü Köyü	Yüzey Suyu	255	0.02
ŞAHİNAZ ÇİNİCİ	Çamoluk	Yazılar Mahallesi	Yüzey Suyu	1048	
ELMAS SÜRÜCÜ	Çamoluk		Yüzey Suyu	1067	0.079
MEHMET EMİN SEVEN (48 L/S)	Şebinkarahisar	Akbudak Köyü	Yüzey Suyu	905	
ŞERİF SÜRÜCÜ	Çamoluk	YAZILAR MAHALLESİ	Yüzey Suyu	1057	0.14
CEVAT SÜRÜCÜ	Çamoluk	YAZILAR MAHALLESİ	Yüzey Suyu	1057	0.4
HAMZA ALTUN	Şebinkarahisar	KARAAĞAÇ	Yüzey Suyu	875	
SABİT BAYOĞLU	Şebinkarahisar	Karaağaç	Yüzey Suyu	855	
ÇİĞDEM KILIÇ	Şebinkarahisar	KARAAĞAÇ	Yüzey Suyu	880	
KENAN GÜNDÜZ	Şebinkarahisar	KINIK	Doğal Göl	1335	
HAYRİ KALEBAŞI	Çamoluk	Gücer Köyü	Yüzey Suyu	1000	1.93

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

Giresun İli Endüstriyel tesisler ve su kaynakları Çizelge B.16. ve DSİ 22. Bölge Müdürlüğü tarafından tahsis edilen endüstriyel su miktarları çizelge Çizelge B.27 de belirtilmektedir.

Çizelge B.27. Giresun İli Tahsis Edilen Endüstri Su Miktarları
(Devlet Su İşleri 22. Bölge Müdürlüğü, 2021)

Tahsis Sahibi	Tahsis Amacı	İlçesi	Su Kaynağı Adı	Su Kaynağı Türü	Su Kaynağı Kotu	Tahsis Edilen Su Miktarı (l/s)
NEVZAT ARSLAN		Bulancak	Küçükada Deresi	Yüzey Suyu	230	70
ŞÜKRAN DEMİR	Diğer	Şebinkarahisar	Danacı Kaynağı (0,069 l/s)	Kaynak	1630	
ZEKİ ÜNAL	Su Ürünleri Suyu	Görece	Çöle Deresi	Yüzey Suyu	150	10
EFENDİOĞLU TARIM ÜRÜNLERİ TİC. LTD.ŞTİ	Su Ürünleri Suyu	Bulancak	Bostanlı Deresi	Yüzey Suyu	91	80
SAADETTİN YILMAZ	Su Ürünleri Suyu	Yağlıdere	Abaz kaynağı	Kaynak	690	2.5
SAADETTİN YILMAZ	Su Ürünleri Suyu	Yağlıdere	Hasan Karagöz	Kaynak	695	7.5
BEKİR PEKDEMİR	Su Ürünleri Suyu	Bulancak	Merekyanı Deresi	Yüzey Suyu	1718	22
RASİM ORBAY	Su Ürünleri Suyu	Merkez	ERİMEZ DERESİ	Yüzey Suyu	1250	10
BEKİR PEKDEMİR	Su Ürünleri Suyu	Bulancak	Çakalağzı	Yüzey Suyu	1700	15
BEKİR PEKDEMİR	Su Ürünleri Suyu	Bulancak	Yörük Deresi	Yüzey Suyu	1700	13
SAADETTİN YILMAZ	Su Ürünleri Suyu	Yağlıdere	Çağlayan Deresi	Yüzey Suyu	590	120
SADETTİN YILMAZ	Su Ürünleri Suyu	Yağlıdere	Çağlayan Deresi	Yüzey Suyu	590	120
NEZAKET KURU	Su Ürünleri Suyu	Görece	Çömlekçi	Yüzey Suyu	602	50
SEYFETTİN BABA	Su Ürünleri Suyu	Dereli	Yüce Deresi	Yüzey Suyu	1021	23
ONUR ŞAN	Su Ürünleri Suyu	Dereli	Yüce Deresi	Yüzey Suyu	1280	20
OSMAN SAN	Su Ürünleri Suyu	Dereli	Yüce Deresi	Yüzey Suyu	1280	20
RÜSTEM MERT	Su Ürünleri Suyu	Dereli	Kepçelioluk Deresi	Yüzey Suyu	1453	96
ETİ BAKIR A.Ş.	Endüstri Suyu	Espiye	Kızıl Dere	Yüzey Suyu	405	17.36
ETİ BAKIR AŞ	Endüstri Suyu	Espiye	Kızıl Deresi	Yüzey Suyu	405	17.36
AK-KIZILEV ELEKTRİK ÜRETİM TİC.A.Ş.	Endüstri Suyu	Bulancak	Kızılev Deresi	Yüzey Suyu	945	0.3
ÜMRAL KESİK	Su Ürünleri Suyu	Piraziz	Hatip Deresi	Yüzey Suyu	485	20
SALİH GÜNEYSU	Su Ürünleri Suyu	Merkez	Yavşan Deresi	Kaynak	110	65

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Çizelge B.28. Giresun İlindeki İşletmedeki Hidroelektrik Santral Projeleri
(DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2021)

İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh
		İLÇE	AKARSU		
1	ADADAĞI REG. VE HES	KOVANLIK	KARASAY-CİMİLLİ DERE	7,17	19,16
2	AKKÖY-ESPIYE REG. VE HES	ESPIYE	YAĞLIDERE	13.37	58.00
3	AKKÖY II ALADEREÇAM HES	TİREBOLU	HARŞİT	7.30	25.00
4	AKKÖY-II HES	TİREBOLU	HARŞİT	229.69	900.00
5	ANGUTLU REG. VE HES	DERELİ	AKSU	23.30	100.00
6	ARPAÇIK REG. VE HES	BULANCAK	TOKMADİN	3.77	12.52
7	ASLANCIK BARAJI VE HES	TİREBOLU	HARŞİT	98.00	340.00
8	BURÇAK I-II REG. VE HES	ALUCRA	ALUCRA ÇAYI	66.29	224.00
9	ÇANAKÇI -I HES	ÇANAKÇI	GÖRELE DERE	6.00	38.84
10	ÇALIKOBASI HES	BULANCAK	PAZARSUYU VE ÇATALÇAM DERE.	17.38	42.33
11	ÇAY REG. VE HES	ESPIYE	ÖZLÜCE DERE	10.05	39.98
12	ÇIRAKDAMI HES	DERELİ	AKSU	48.50	140.00
13	ÇİĞDEM REG. VE HES	BULANCAK	KIZILEV	17.70	50.00
14	ÇİLEKLİTEPE HES	TİREBOLU	GELİVERA	23.13	70.00
15	DERELİ HES	DERELİ	AKSU	49.20	152.13
16	DORUK HES	DERELİ	AKSU/KAYABAŞI-DELİ	28.28	85.00
17	GECÜR REG. VE HES	ÇANAKÇI	BAL DERE	3.10	10.20
18	GELEN REG. VE HES	BULANCAK	PAZARSUYU DERESİ	7.21	19.30
19	GÜCE REG. VE HES	ESPIYE	GELEVERA (ÖZLÜCE) DERESİ	12.71	44.54
20	KAHRAMAN REG. VE HES	ÇANAKÇI	BAL DERE	1.52	6.65
21	KALEN I-II VE AKSU HES	YAĞLIDERE	ÇAKRAK DERE	36.50	120.00
22	KARACA REG. VE HES	DERELİ	AKSU - YÜCE (SEMAİL) DERESİ	2.856	10.121
23	KAYAKÖPRÜ I-II HES	ESPIYE	YAĞLIDERE	38.60	105.00
24	KIRAN REG. VE HES	ESPIYE	YAĞLIDERE	9.74	41.00
25	KIZILEV REG. VE HES	BULANCAK	PAZARSUYU	14.82	38.34
26	KOÇAK REG. VE HES	ÇAMOLUK	KELKİT ÇAYI	25.45	74.92
27	KOÇLU REG. VE HES	ESPIYE	YAĞLIDERE	36.26	118.80
28	KOVANLIK REG. VE HES	BULANCAK	PAZARSUYU	57.22	197.39

29	KÖPRÜBAŞI HES	DERELİ	AKSU/TAMDERE	5,5	20,20
30	MEREK REG. VE HES	BULANCAK	ORTAOBA (KIZILEV)	9.808	21.625
31	MURATLI REG. VE HES	ÇAMOLUK	KELKİT ÇAYI	37.70	130.00
32	ÖREN REG. VE HES	BULANCAK	PAZARSUYU/AKÇAL	26.58	100.33
33	PAŞALI REG. VE HES	DERELİ	AKSU	7	27
34	SERHAT REG. VE HES	DERELİ	UZUN DERE	8.84	24.84
35	SOĞUKPINAR HES	TİREBOLU	GELİVERA	8.90	26.00
36	SÜMER REG. VE HES	ALUCRA	ALUCRA ÇAYI	21.60	70.00
37	TELLİ -I REG. VE HES	ÇANAĞÇI	AKDERE	8.73	30.00
38	TOKMADİN REG. VE HES	BULANCAK	TOKMADİN	3.43	10.16
39	TUĞRA HES	ESPIYE	KARAOVACIK	18.50	69.68
40	ÜÇGEN 2 REG. VE HES		TURNASUYU	10.32	39.034
41	VANAZİT REG. VE HES	KEŞAP	VANAZİT DERE	3.09	13.60
42	YAKINCA HES	ÇAMOLUK	KELKİT ÇAYI	19.09	73.79
43	YUMRUTEPE HES	DERELİ	AKSU ÇAYI	15.01	45.05
44	YÜCE REG. VE HES	DERELİ	SEMAİL DERE	10.57	32.00
45	ZEKERE REG. VE HES	BULANCAK	ZEKERE DERE	3.98	10.06
TOPLAM				1,113.75	3,826.59

Çizelge B.29. Giresun İlindeki Planlama Aşamasındaki Hidroelektrik Santral Projeleri (DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2021)

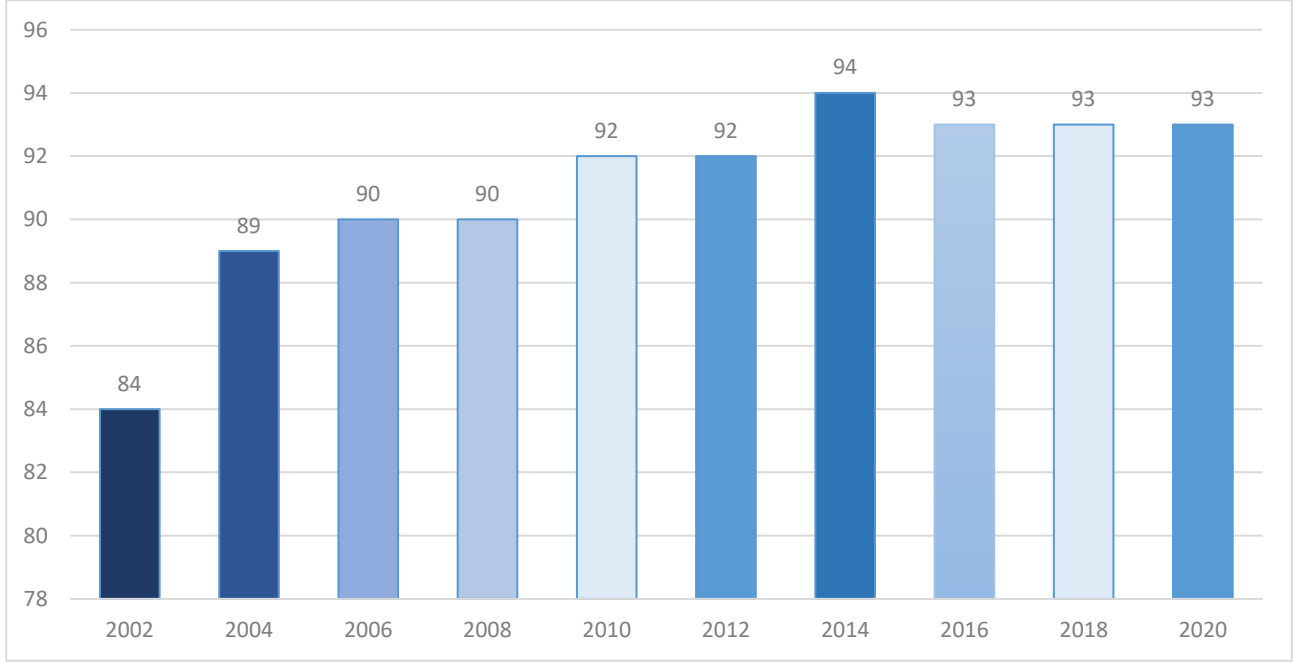
İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh
		İLÇE	AKARSU		
46	DELİSAVA REG. VE HES	Ş.KARAHİSAR	AVUTMUŞ ÇAYI	6,60	19,63
47	GÖRELE REG. VE HES	ÇANAĞÇI	GÖRELE ÇAYI	10,867	34,033
48	TEPE REG. VE HES	BULANCAK	AHIRLI	10,97	21,39
TOPLAM				28,44	75,04
GİRESUN İLİ GENEL TOPLAM				1,150.70	3,929.94

B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

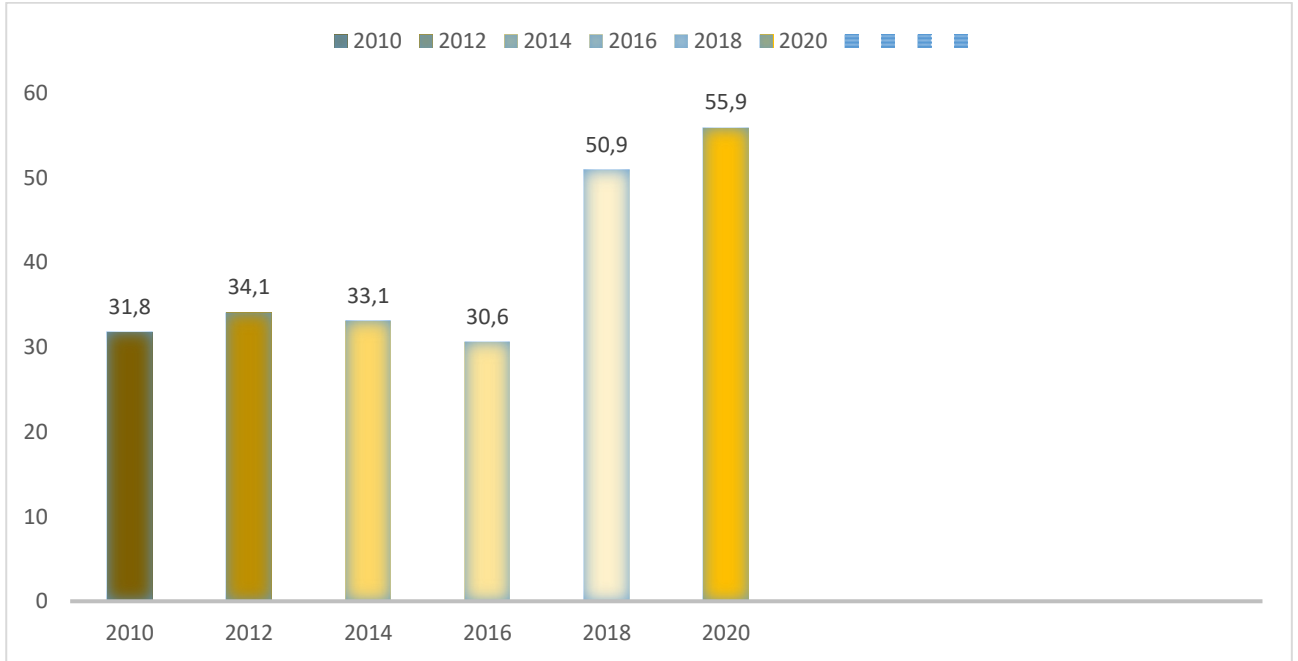
İl genelinde rekreatiyonel (örneğin: park, bahçe sulaması, havuz suları vb) amaçlı kullanılan su ihtiyacı su şebekelerinden ve kaynaklardan karşılanmaktadır.

B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Grafik B.15. İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ile Hizmet Verilen Belediye Toplam Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%) (TUİK,2022)

Grafik B.16. Yıllar Bazında Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (TUİK,2022)

Çizelge B.30. 2021 Yılı İtibariyle Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (İLBANK,2022)

Yerleşim Yerinin Adı		Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/yıl)
		Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi	Merkez Aksu	+			+			4320	yok	0,081	Karadeniz	var	43.000	-
	Merkez Emniyet	+			+			10500	yok	0,081	Karadeniz	var	100.000	-
	Merkez AAT		inşaat				+	28000	var	0.324	Karadeniz	var	159.889	
	Çaldağ	+					paket	200			Batlama Deresi	yok		-
İlçeler	Piraziz		proje		+						Karadeniz	var	22000	-
	Bulancak	+					+	12048			Pazarsuyu Deresi	yok		-
	Keşap		proje		+						Karadeniz	var		-
	Espiye	+			+					0,070	Karadeniz	var		-
	Tirebolu		inşaat		+					0,063	Karadeniz	var		-
	Görele	+			+			12268		0,142	Karadeniz	var		-
	Eynesil	+			+			4056		0,303	Karadeniz	var		-
	Alucra			+										
	Çamoluk			+										
	Çanakçı			+										
	Derele			+										
	Doğankent	+					paket	400			Harşit Çayı	yok		-
	Güce			+										
	Şebinkarahisar			+										
Yağlıdere	+					+	1200			Yağlıdere Deresi	yok		-	

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Organize Sanayi Bölgelerinin (OSB) hem çalışmakta olan hem de inşaat ya da proje aşamasında olan atıksu arıtma tesisleri ile ilgili bilgiler verilerek Çizelge B.17 hazırlanmalıdır. Ayrıca, OSB'lerin atıksu arıtma tesisinden çıkan arıtma çamurunun analizi de verilmelidir.

Çizelge B.31. 2021 Yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde Atıksu Arıtma Tesislerinin (AAT) durumu
(Kaynak, yıl)

OSB/Serbest Bölge/Sanayi Sitesi Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
Giresun I.OSB	Ön Arıtma		Yok			Giresun Belediye Bşk. Derin Deniz Deşarjı
Giresun II. OSB			Yok			Bulancak Belediye Bşk. Kanalizasyon Sistemi

B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler

Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi, Giresun İli Katı Sıvı Atık ve İçme Suları Birliği bünyesinde Giresun İli Görele İlçesi Çavuşlu Beldesi mevkiinde bulunmaktadır. Düzenli depolama tesisinde oluşan atıksular Fiziksel+Biyolojik atıksu arıtma sisteminde arıtıldıktan sonra alıcı ortama verilmektedir. Atıksu arıtma sisteminde, fiziksel olarak membran sistemi bulunmaktadır. Katı atık bertaraf tesisinde atıksu arıtma tesisi, geri dönüşüm atıklarını ayrıştırma ünitesi ve lastik yıkama ünitesi bulunmaktadır.

B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

İlimizde yerel yönetimlerce atıksuların geri kazanılması konusunda yapılan bir çalışma bulunmamakla birlikte ilimizde faaliyet göstermekte olan hazır beton tesisleri, mermer atölyeleri ve kömür eleme depolama tesislerinin büyük bir kısmında işletmelerinden kaynaklanan atık sular için geri dönüşümlü arıtma tesisi kurarak, atıksuyun alıcı ortama deşarjını engelleyip, geri kazanılan suyu tesis içi alan ıslatma, proses vb. işler için yeniden kullanmaktadırlar. İlimizde 18 firma geri dönüşümlü atıksu arıtma tesisi kurarak atık suyu tekrar proseste kullanmaktadır.

Çizelge B.32. 2021 Yılı İtibariyle Arıtıldıktan Sonra Bertaraf Edilen Atıksu Durumu
(Atıksu Bilgi Sistemi, <https://atiksu.cevre.gov.tr>,2022)

ARITILDIKTAN SONRA BERTARAF EDİLEN ATIKSU DURUMU							
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	TOPLAM (m ³ /yıl)
14.133.347	16.605	0	0	1.1364.175	2.100	0	15.516.227

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

“Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” ve “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Belgesi Tebliği” kapsamında ilimizde herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi

İlimizde atıksu arıtma sistemlerinde oluşan arıtma çamurları toprakta kullanılmamaktadır. Yerel Yönetimlere (Belediyeler) ait arıtma sistemleri ön arıtım üniteli Derin Deniz Deşarj sistemleri olduğundan arıtma çamuru oluşmamaktadır. Sistemin elek kısımlarında toplanan katı atıklar, mevcut düzenli depolama tesisine gönderilmektedir. Ayrıca Çevre İzni kapsamında işletmelerin arıtma tesislerinde oluşan arıtma çamuru yüzde 75 oranında susuzlaştırıldıktan sonra ‘Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğin’ Ek-2 (b) bendinde yer alan parametreler doğrultusunda arıtma çamuru analiz edilerek, oluşan çamurun sınıfı belirlenir. Atık Çamurun tehlikesiz ve inert atık çıkması durumunda 3. Sınıf düzenli depolama tesislerinde çamurun bertaraf edilmesi sağlanmaktadır. Oluşan çamurun tehlikeli atık çıkması durumunda ise lisanslı araçlarla taşınarak lisanslı bertaraf tesislerinde bertaraf edilmesi sağlanmaktadır.

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

23.01.2010 tarih ve 27471 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ‘‘Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği’’ 9. maddesinde ‘‘Arazi bu vasıfta ise Yönetmelik gereği doğaya yeniden kazandırma çalışması yapılacak alanın; orman sayılan alan olması halinde Orman Genel Müdürlüğü, tarım veya mera alanı olması halinde (Değişik ibare: RG-28/9/2012- 28425) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, bu alanların dışındaki sahalarla ilgili (Değişik ibare: RG-28/9/2012-28425) Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü söz konusu sahalarda izleme ve denetiminden sorumludur.’’ hükmü yer almaktadır.

Bu bağlamda, orman arazilerinin doğaya yeniden kazandırılması çalışmalarının izleme ve denetiminden ‘‘Orman Bölge/İşletme Müdürlüğü’’, tarım ve mera arazilerinin doğaya yeniden kazandırılması çalışmalarının izleme ve denetiminden ise ‘‘İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü’’ sorumludur. Bu kapsamda Devletin hüküm ve tasarrufu’’ altında olan hazine arazileri mevcut ise Müdürlüğümüze sunulan Proje Tanıtım Dosyalarının ekinde talep edilmektedir. Bu kapsamda 2021 yılı içerisinde toplam 3 adet Doğaya Yeniden Kazandırma Planı sunulmuştur.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge B.33. 2020 Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları (İl Tarım ve Orman Md.,2021)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	51.594,434	106.694
Fosfor	9.515,694	
Potas	8.848,474	
TOPLAM	69.958,603	

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizin yer şekillerinden ötürü su akış hızı fazladır. İlimizde içme ve kullanma suyu olarak akarsular, kaynak ve kuyu suyu kullanılmaktadır. Karadeniz'e dökülen akarsular doğudan batıya doğru şöyle sıralanmaktadır; Tirebolu İlçesinde Harşit Çayı, Espiye İlçesinde Gelevera Çayı ve Yağlıdere İlçesinde Yağlıdere Çayı, Merkez İlçede Aksu Deresi ve Baltama Deresi, Bulancak İlçesinde Pazarsuyu Deresi vardır. Bu su kaynaklarının su kaliteleri genellikle T1, A1 (Düşük tuz, düşük sodyum zararı) niteliğinde olup sulamaya uygundur.

İlimiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren evsel ve endüstriyel nitelikli atıksu arıtma tesislerinin, Su Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun işletilmesi için işletmeler düzenli olarak denetlenmektedir.

İlimizde evsel atıksular deniz ve akarsulara deşarj edilmektedir. İlimizde mevcut evsel nitelikli atıksuların büyük bir kısmı, İller Bankası aracılığı ile yapılan fiziksel ön arıtım üniteli Derin Deniz Deşarj sistemleriyle deniz ortamda deşarjı sağlanarak bertaraf edilmektedir. Bu kapsamda İlimizin sahil şeridinde merkez ilçede 2 adet, Görele İlçesinde 1 adet olmak üzere toplam 3 adet Derin Deniz Deşarj Sistemi tamamlanarak faaliyete geçmiştir. Sahil bandında yer alan Bulancak, Keşap, Espiye, Eynesil, Piraziz ve Tirebolu Belediyelerinde Derin Deniz Deşarj sistemi çalışmaları devam etmektedir.

Kaynaklar

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Entegre Çevre Bilgi Sistemi (<https://ecbs.cevre.gov.tr>)
Atıksu Bilgi Sistemi, (<https://atıksu.cevre.gov.tr>)
- Giresun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- DSİ Trabzon 22. Bölge Müdürlüğü
- İLBANK Trabzon Bölge Müdürlüğü
- Giresun Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
(<https://nibis.tarbil.gov.tr>)
- Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı 2014-2016 Yılı Karadeniz Özet Raporu,
-(mavibayrak.org.tr)
- TUİK Trabzon Bölge Müdürlüğü

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları

İlimizde kişi başı ortalama belediye atık miktarı 2019 yılı için 1,13 kg/kişi-gün dür (TÜİK, 2019). Doğu Karadeniz Havzasında yer alan belediyelerimizde oluşan belediye atıkları 21 belediye ve İl Özel İdaresinin üyeliğiyle oluşturulan birlik tarafından işletilen Çavuşlu Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinde bertaraf edilmektedir. Yeşilirmak Havzasında yer alan üç belediyemizde (Alucra, Çamoluk, Şebinkarahisar) ise halen vahşi depolama yapılmaktadır.

Atıkların, düzenli olarak depolanmaması, arıtma sistemlerinin geliştirilememesi ve belirlenen standartlar üzerinde alıcı ortamlara (atmosfere, suya, toprağa) bırakılması halinde, canlı ve cansız varlıklar üzerinde kalıcı ve olumsuz etkilere sebep olmaktadır. İlimizde katı atıklarla ilgili hemen hemen tüm yerleşim birimlerinde sorunlar yaşanmaktadır. Bununla ilgili olarak Giresun İli Katı Sıvı Atık ve İçme Suları Birliği (GİRKASİÇ-BİR) oluşturulmuş ve Görele İlçesi Çavuşlu Mevkiinde katı atık düzenli depolama alanı oluşturulmuştur.

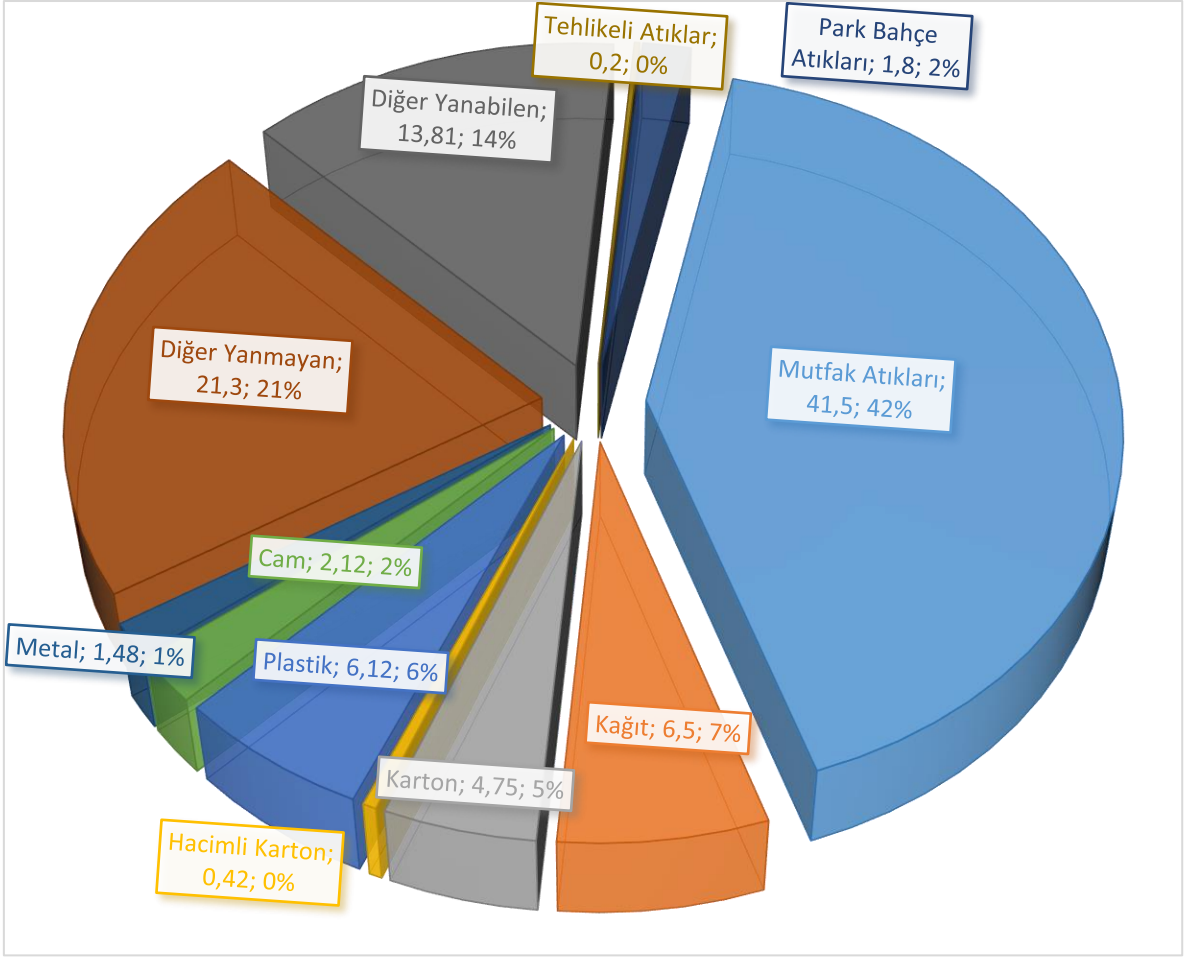
Katı Atık Bertaraf tesisi 26/10/2015 tarihinden itibaren evsel atıkları kabul etmeye başlamıştır. Ancak 2015 aralık ayında idari mahkeme kararı ile kapatılmış olup, 11/04/2017 tarihinde yeniden faaliyete başlamıştır. Çavuşlu Katı Atık Tesisi için 17.09.2020 tarih ve 3013 Karar No' lu "ÇED Olumlu Belgesi alınmıştır. Daha sonra 17.09.2020 tarih ve 3013 Karar No' lu "ÇED Olumlu Kararı Ordu İdare Mahkemesine Esas 2021/347 karar nolu dava dosyası ile 06.05.2021 iptal edilmiştir.

Katı atık düzenli depolama tesisi Giresun-Trabzon sahil yolu üzerinde bulunan Görele İlçesi Çavuşlu Beldesi sınırları içinde ve Giresun-Trabzon sahil yolundan 1 km. içeridedir. Tesis 9,11 ha'lık alan üzerinde yer almaktadır. Katı Atık Bertaraf Tesisi Projesi, oluşan evsel ve evsel nitelikli katı atıklar mevzuata uyumlu olarak ayrı toplanması, taşınması, geri kazanılması, düzenli depolanması, sızıntı sularının ve depo gazlarının bertarafı bileşenlerini kapsamaktadır. Proje, kaynağında ayırma sistemi ile atık kumbaraları, maddesel geri kazanma tesisi, düzenli depolama tesisi, sızıntı suyunun toplanması, yönetimi ile depo gazı toplama, enerji üretimi ve zararsız hale getirme bileşenlerinden oluşmaktadır.

Depo nihai kotuna çıktığında üzeri yönetmeliğe uygun şekilde kapatılarak yeşillendirilecektir. Katı atık düzenli depolama ve bertaraf tesisinde bekçi binası, idari bürolar, garaj ve bakım onarım atölyesi, kantar, elektronik tartı ünitesi, mekanik ayırma ünitesi, tekerlek yıkama ünitesi, trafo ve jeneratör binası ve içme suyu deposu bulunmaktadır. Tesisin etrafı trapez saç ve taş duvar ile çevrilmiştir.

Çavuşlu Katı Atık Bertaraf Tesisine 98 ton/gün atık alınmaktadır. Giresun ilinde 3 adet aktarma istasyonu mevcuttur. (Giresun, Bulancak, Espiye Aktarma İstasyonları) Giresun Aktarma İstasyonunu; Giresun Belediyesi, Keşap Belediyesi, Dereli Belediyesi, Duroğlu Belediyesi, Giresun İl Özel İdaresi kullanmaktadır. Bulancak Aktarma İstasyonunu Bulancak belediyesi kullanmaktadır. Espiye Aktarma İstasyonunu Espiye Belediyesi, Yağlıdere Belediyesi, Güce Belediyesi, Tirebolu Belediyesi kullanmaktadır.

Bu kapsamda Giresun İli Katı Sıvı Atık ve İçme Suları Birliği tarafından Katı Atık Bertaraf Tesisi için revize ÇED süreci başlatılmış olup süreç devam etmektedir.

Grafik C.17. 2021 yılı itibariyle katı atık kompozisyonu (Giresun İli Katı Sıvı Atık ve İçme Suları Birliği,2022)

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

İlimizde Merkez Belediye ve ilçe belediyeleri hafriyat atıkları için depolama alanlarını belirleyerek, 18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin 37 inci maddesinde tanımlanan Kurul onayından geçmiştir. Belirlenen bu alanlarda denetimler yapılarak tespit edilen eksiklikler ilgili belediyelere iletilmektedir.

İlimizde inşaat, hafriyat toprağı ve yıkıntı atıkları, Belediyeler tarafından alt yapı işlemlerinde ve dolgu alanlarında kullanılarak bertaraf edilmektedir.

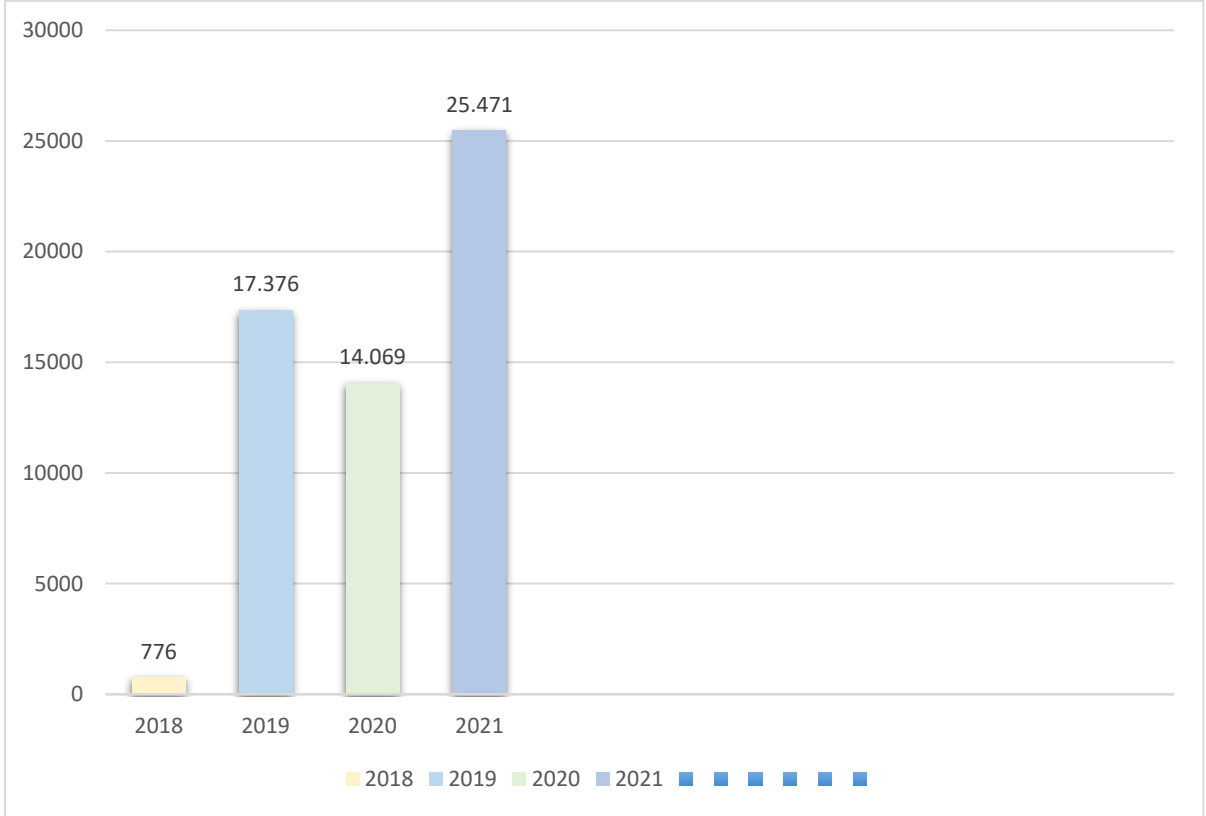
Çizelge C.34. 2021 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Yerel Yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) Yönetilen Belediye Atığı Miktarı ve Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri (Belediye Başkanlıkları, Birlik ve TUIK,2022)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya	Birliğin Adı Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Üretilen Atık Miktarı (ton/gün)	Toplanan Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Atık Miktarı (kg/gün)		Aktarma istasyonu/aktarma rampası Varsa Sayısı, yeri ve yararlanan belediyeler	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor? (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi				
		Yaz	Kış		Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon, ATY vb.)	Yakma	Düzensiz Döküm	Depo Gazından Enerji Üretimi
Giresun Merkez	X	116.721		119,05	110,88	100,38	0,95	0,86	X	ÖS	X				X
Alucra		7.883		8,04	5,91	4,73	0,75	0,6		B			X		
Bulancak	X	63.055		64,31	56,75	47,29	0,9	0,75	X	ÖS	X				X
Çamoluk		6.007		6,12	4,20	3,72	0,7	0,62		B			X		
Çanakçı	X	5.767		5,88	4,04	3,17	0,7	0,55		ÖS	X				X
Dereli	X	18.380		18,74	15,07	11,58	0,82	0,63		ÖS	X				X
Doğankent	X	5.999		6,11	4,74	4,20	0,79	0,7		ÖS	X				X
Espiye	X	32.142		32,78	27,32	21,86	0,85	0,68	X	ÖS	X				X
Eynesil	X	11.592		11,82	9,39	7,53	0,81	0,65		ÖS	X				X
Görece	X	27.735		28,28	23,57	19,41	0,85	0,7		ÖS	X				X
Güce	X	7.542		7,69	5,88	4,90	0,78	0,65		ÖS	X				X
Keşap	X	17.956		18,31	14,90	12,75	0,83	0,71		ÖS	X				X
Piraziz	X	11.453		11,68	9,51	8,25	0,83	0,72		ÖS	X				X
Şebinkarahisar		17.242		17,58	13,62	11,72	0,79	0,68		B			X		
Tirebolu	X	28.108		28,67	22,77	20,52	0,81	0,73		ÖS	X				X
Yağlıdere	X	14.330		14,61	11,61	10,32	0,81	0,72		ÖS	X				X
Birlik															
İl Geneli		391.912		399.750	340,17	292,34	0,86	0,74							

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

C.3.1. Eğitimler

2021 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde 25.471 .kişiye eğitim verilmiştir.

Grafik C.18.Yıllar Bazında Sıfır Atık Yönetimi Kapsamında Verilen Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı (Sıfır Atık Bilgi Sistemi, <https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr>,2022)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Çizelge C.35. 2021 Yılı İtibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri (Sıfır Atık Bilgi Sistemi, <https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr>,2022)

Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Mobil Atık Getirme Merkezi	Espiye Belediyesi	1		7
Mobil Atık Getirme Merkezi	Giresun Belediyesi	5		7

C.3.3. Sıfır Atık Belgesi Alan ve Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı

Çizelge C.36. 2021 Yılı İtibariyle Sıfır Atık Sistemini Kuran ve Belediye Genel Temel Seviye Sıfır Atık Belgesini Alan Belediye Sayısı

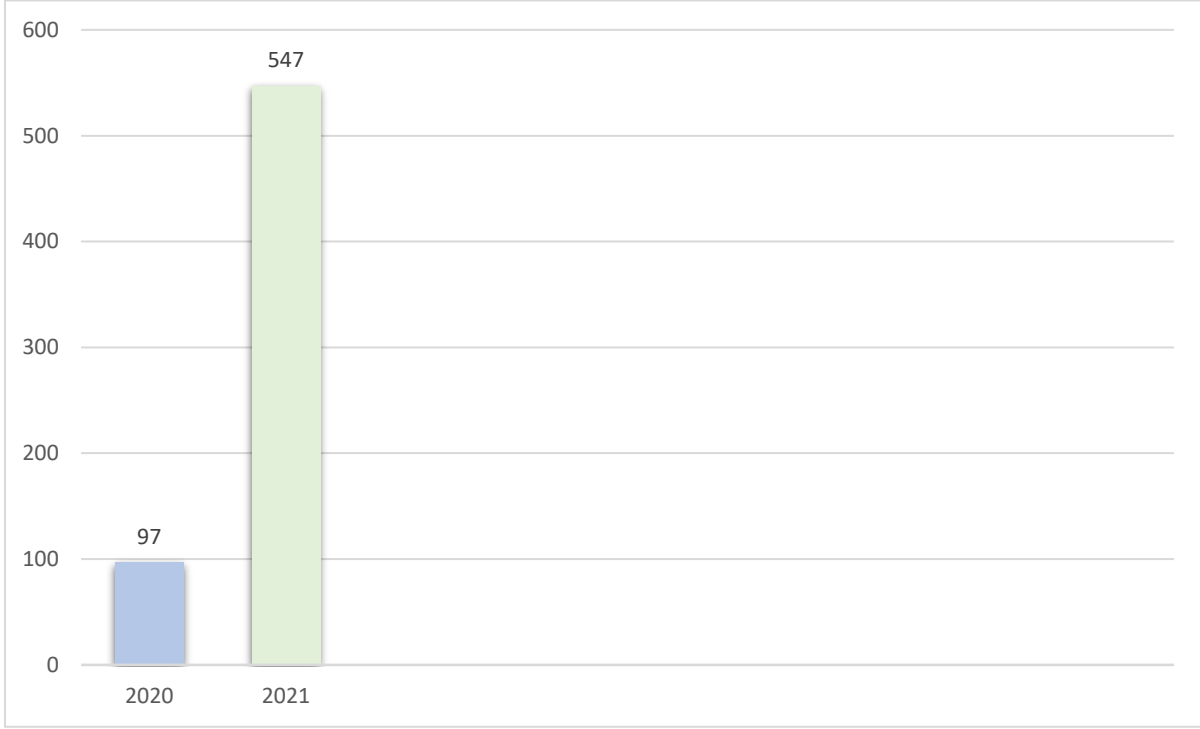
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, <https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr>,2022)

Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gereken Mahalli İdareler	İl Genelindeki Toplam Sayı	Sıfır Atık Belgesi Alan Belediye Sayısı
Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus ve üzeri)	0	0
Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus altı)	0	0
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri	2	1
Belediye Birlikleri	1	0
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri Dışındaki Diğer Belediyeler	22	7
İl Özel İdareleri Mücavir Alan Dışı	1	0

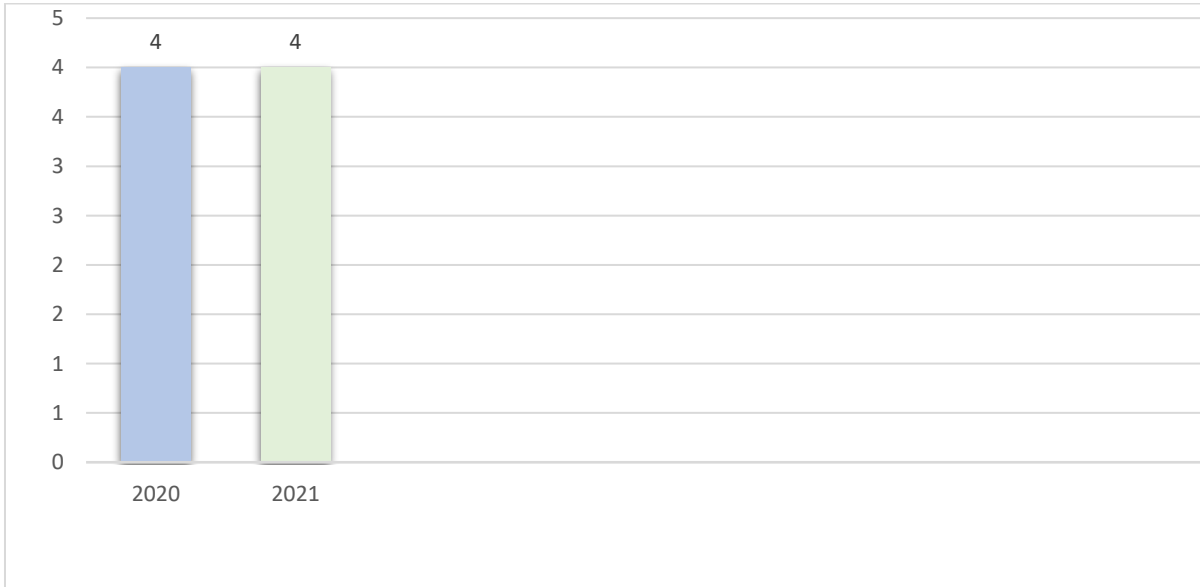
Çizelge C.37. 2021 Yılı İtibariyle Sıfır Atık Sistemini Uygulayan (faaliyet bildiren) ve Temel Seviye Sıfır Atık Belgesini Alan İl Genelindeki Bina Yerleşkelerin Sayısı

(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, <https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr>,2022)

Kurum Türü	Toplam Kurum Sayı	Sıfır Atık Belgesi alan bina/yerleşke sayısı
300 ve üzeri Konuta Sahip Siteler	1	0
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisleri	66	63
Alışveriş Merkezleri	0	0
Belediyeler	24	8
ÇŞİD İl Müdürlüğü	2	0
Eğitim Kurumları ve Yurtlar	341	230
Havalimanları	0	0
İl Özel İdareleri	0	0
İş merkezi ve Ticari Plazalar	0	0
Kamu Kurum ve Kuruluşları	152	107
Konaklama İşletmeleri	4	1
Limanlar	1	1
Organize Sanayi Bölgeleri	2	0
Sağlık Kuruluşları	20	15
Diğer	34	21
Zincir Marketler	216	169
Kafeterya ve Restoranlar	0	0
Laboratuvarlar, Hukuk Büroları, Dernek, Kooperatif, Çevre Danışmanlık Firmaları ve Meslek Kuruluşları, Tüzel Kişiliğe Sahip Kuruluşlar	0	0
ÇED Yönetmeliği Ek 2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisler	39	19
ÇED Yönetmeliği Ek 1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisler	12	10

Grafik C.19. Yıllar İtibariyle Sıfır Atık Sistemine Geçen İl Genelindeki Bina ve Yerleşkelerin Sayısı (Sıfır Atık Bilgi Sistemi, <https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr>,2022)

Grafik C.20. Belediyeler Yıllar İtibariyle Sıfır Atık Sistemine Geçen İl Genelindeki Bina ve Yerleşkelerin Sayısı (Sıfır Atık Bilgi Sistemi, <https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr>,2022)

C.4. Ambalaj Atıkları

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında ilimizde 2021 yılı itibari ile 94 adet piyasaya süren firma, 2 adet ambalaj üreticisi, 5 adet tedarikçi firma bulunmakta olup toplam

101 adet ekonomik işletme bulunmaktadır. İlimizde 5 adet onaylı Belediye Ambalaj Atığı Yönetim Planı bulunmaktadır.

Çizelge C.38. 2020 Yılı Ambalaj ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları*

(Ambalaj Bilgi Sistemi atikambalaj.csb.gov.tr,2022)

Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı	Geri Kazanılan Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	3.350.793	1.809.428
Metal	590.163	318.688
Kompozit	297.278	160.530
Kağıt Karton	1.949.867	1.05.2928
Cam	36.446.679	19.681.207
Ahşap	608.264	328.463
Karışık	400	216
Toplam	43.243.444	23.351.460

*Ambalaj Bilgi Sisteminde 2021 yılı istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2020'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında Ambalaj Bülteninden ulaşılabilir.

Çizelge C.39. 2021 Yılında Kayıtlı Ekonomik İşletme Sayısı

(Ambalaj Bilgi Sistemi atikambalaj.csb.gov.tr,2022)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	94
Ambalaj Üreticisi Sayısı	2
Tedarikçi Sayısı	5

Grafik C.21. Yıl Bazında Kayıtlı Ekonomik İşletme Sayısı

(Ambalaj Bilgi Sistemi atikambalaj.csb.gov.tr,2022)

Çizelge C.40. 2021 Yılında Kayıtlı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi Sayısı
(e-İzin Uygulaması, eizin.cevre.gov.tr,2022)

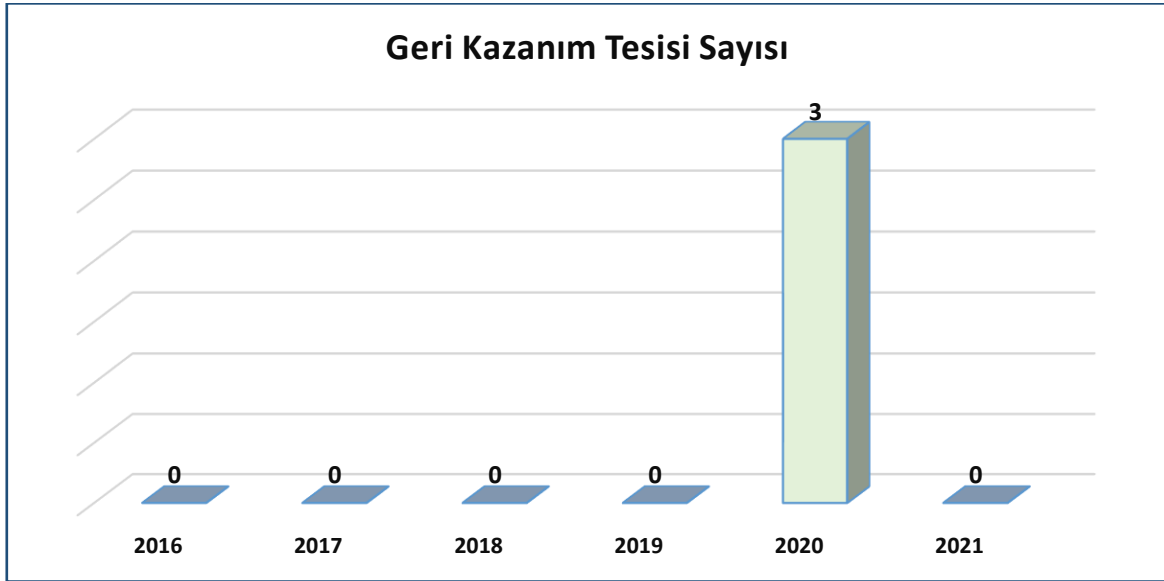
*Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
1	1		

*Geçici Faaliyet Belgesi düzenlenmiştir.

Çizelge C.41. 2021 Yılında Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi Sayısı
(e-İzin Uygulaması, eizin.cevre.gov.tr,2022)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt-Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
-	-	-	-	-	-	-	-

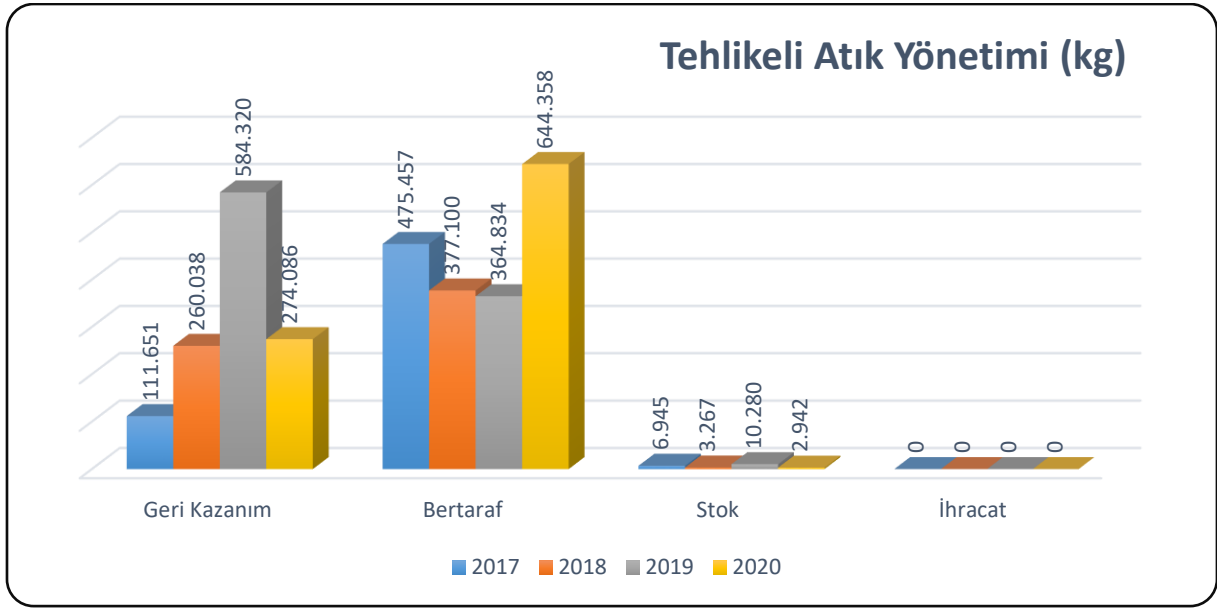
*Bir geri kazanım tesisi birden fazla ambalaj atığı işleyebileceğinden toplam Geri Kazanım Tesis Sayısı farklı olabilir.

Grafik C.22. Yıl Bazında Bulunan Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi Sayısı
(e-İzin Uygulaması, eizin.cevre.gov.tr,2022)

C.5. Tehlikeli Atıklar

Tehlikeli atıkların geri kazanım/bertarafı Bakanlığımızdan lisans almış olan tesislerce gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımızca tehlikeli atık üretim miktarı ve bu atıkların geri kazanım /bertaraf yöntemlerine göre dağılımını belirlemek üzere, oluşturulan atık beyan sistemine atık üreticilerinden Atık Yönetimi Yönetmeliği kapsamında beyanları alınmaktadır.

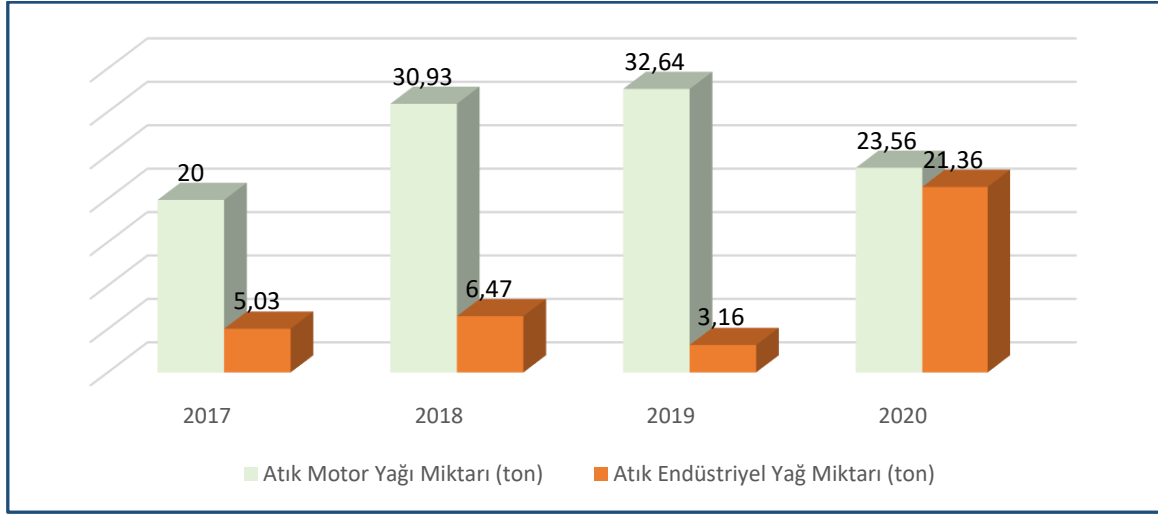
Grafik C.23. Atık Yönetim Uygulaması Verilerine Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi (Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

Çizelge C.42. 2020 Yılında Atık İşleme Yöntemine Göre Atık Miktarları* (Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTAR (kg)
D10	2.267
D15	70
D5	389
D9	641.764
R1	29.996
R12	109.372
R13	82.130
R3	566
R4	13.667
R9	38.355

*Atık Beyan Sisteminde yer alan tehlikeli atık verisi, atık üreticilerinin gerçekleştirdikleri beyanlardan oluşmakta olup edilen yılda atık üreticisinin tesisinde oluşan ve geri kazanım/bertaraf amacıyla atık işleme tesisine gönderilen tehlikeli atık verisini içermektedir.

C.6. Atık Yağlar

Grafik C.24. Yıllar İtibariyle Giresun İlinde Atık Madeni Yağ Miktarları &
(Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

Çizelge C.43. 2020 Yılı İçin Atık Madeni Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları
(Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

Geri kazanım ^{&} (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
44.916			1.014

[&] Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

Çizelge C.44. 2021 Yılı Motor Yağı Değişim İzin Belgesi Sayıları
(Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

Motor Yağı Değişim Noktası (MOYDEN) İzin Belgesi							
Akaryakıt İstasyonu	Araç Servisi	Kamu Kurumu Atölyesi	Maden İşletmesi Atölyesi	Sanayi Tesisleri	Özel MOYDEN	TOPLAM	
0	28	3	6	1		38	

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Çizelge C.45. Yıllar İtibariyle Atık Akü ve Pil Miktarı (kg)*
(Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
4.070	7.776	7.280	7.302	8.978	40.533	24.457

*Atık kodları:

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller

160603 Cıva içeren piller

160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)

160605 Diğer piller ve akümülatörler

160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler

200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler

200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

02/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 Atık Listesinde yer alan; “20 01 25 - Yenilebilir sıvı ve katı yağlar” kodu kapsamında değerlendirilen bitkisel atık yağlar ve “20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)” kodu kapsamında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağların atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade etmektedir.

Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği gereğince bitkisel atık yağların, atık üreticisi konumundaki restoran, otel, hazır yemek firmaları vb. işletmelerden toplanması, taşınması, depolanması amacıyla 1 adet firmaya bitkisel atık yağ geçici depolama alanı izni verilmiştir.

Söz konusu geçici depo alanında Trabzon, Rize, Giresun, Ordu, Samsun, Erzurum, Gümüşhane, Kars, Erzincan illerinden alınan bitkisel atık yağlarda depolanmaktadır. Ancak ilimizde atık yağ geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

Çizelge C.46. 2020 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler

(Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesisi Sayısı ¹	Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg) ²		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
1	20.964		

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok hariç olarak değerlendirilmektedir.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

Çizelge C.47. 2020 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler ile İlgili Veriler

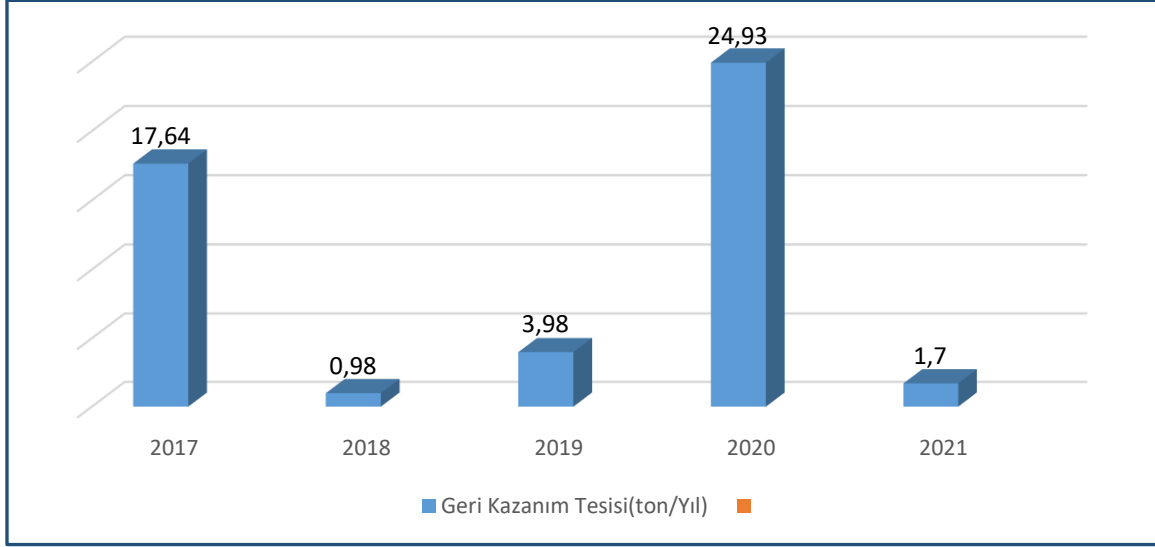
((Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
			1,7		

Çizelge C.48. Yıllar İtibariyle Toplam ÖTL Miktarları (ton/yıl)

(Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Geri Kazanım Tesisi	55,41	2,5	23,57	17,64	0,98	3,98	24,93	1,7
AYT Tesisi	-	-	-	-	-	-	-	-

Grafik C.25. Yıllar İtibariyle Toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü (AEEE) Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğin Ek-1/A'sında yer alan büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (implantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat kategorilerine dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyaları kapsamaktadır.

Bu konuda herhangi bir bilgi elde edilememiştir.

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

Çizelge C.49. 2021 Yılı Teslim Alınan ÖTA Sayısı
(Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	Teslim Alınan ÖTA Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
5				

C.12. Tehlikesiz Atıklar

Çizelge C.50. 2021 Yılı Tehlikesiz Atıkların Miktarı ve Bertaraf Edilmesi ile İlgili Veriler
(Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

Atık İşleme Yöntemi Kodu	Toplam (kg)
D15	3
R1	14.740
R12	517.252
R13	264
R3	124.608
R4	34.188

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

İlimizde demir ve çelik sektörü ile ilgili faaliyet bulunmamaktadır.

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde kömürle çalışan termik santral bulunmamaktadır.

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

Yerel Yönetimlere (Belediyeler) ait arıtma sistemleri ön arıtım üniteli Derin Deniz Deşarj sistemleri olduğundan arıtma çamuru oluşmamaktadır. Sistemin elek kısımlarında toplanan katı atıklar, düzenli depolama tesisine gönderilmektedir. Ayrıca Çevre İzni kapsamında işletmelerin arıtma tesislerinde oluşan arıtma çamuru %75 oranında susuzlaştırıldıktan sonra “Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik”in Ek-2 B bendinde yer alan parametreler doğrultusunda arıtma çamuru analiz edilerek, oluşan çamurun sınıfı belirlenir. Atık Çamurun tehlikesiz ve inert atık çıkması durumunda 3. Sınıf düzenli depolama tesislerinde çamurun bertaraf edilmesi sağlanmaktadır. Oluşan çamurun tehlikeli atık çıkması durumunda ise lisanslı araçlarla taşınarak lisanslı bertaraf tesislerinde bertaraf edilmesi sağlanmaktadır.

C.13. Tıbbi Atıklar

25.01.2017 tarih ve 29959 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbî Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri kapsamında, İl Müdürlüğümüzce tıbbi atıkların oluşumundan bertarafına kadar yönetimlerini kapsayan bütün faaliyetlerin kontrolünü ve periyodik denetimi, ilgili mevzuata aykırılık halinde gerekli yaptırım uygulanması, il sınırları içinde oluşan, toplanan ve bertaraf edilen tıbbi atıkların miktarı ile ilgili bilgileri sağlık kuruluşlarından ve belediyelerden temini sağlanıp yılsonunda rapor halinde Bakanlığa gönderilmektedir.

Bununla birlikte, tıbbi atık taşıma araçlarına taşıma lisansı verilmesi ve faaliyetlerinin denetlenmesi, tıbbi atıkların toplanması, taşınması ve bertarafında uygulanacak ücreti Mahalli Çevre Kurulu aracılığıyla belirlenmesi, lisans verilen tıbbi atık bertaraf tesisleri ile sterilizasyon tesislerinin faaliyetlerini izlemek, denetlemek faaliyetleri yürütülmektedir. Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine göre sağlık merkezlerinden kaynaklanan tıbbi atıklar, Bakanlığımızca lisans verilmiş tıbbi atık sterilizasyon tesisine gönderilerek bertaraf edilmektedir. Bertaraf fiyatı her yıl Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile belirlenmektedir. İlimiz sınırları içerisinde tıbbi atık sterilizasyon tesisi bulunmaktadır.

İlimizde oluşan tıbbi atıklar lisanslı araçlarla toplanarak sterilizasyon tesisine götürülerek bertaraf edilmektedir. Tesislerde tıbbi atıklar sterilizasyon işlemine tabi tutularak, düzenli depolama sahalarında bertaraf edilmektedir.

Çizelge C.51. 2021 Yılında İl Sınırları İçinde Oluşan Tıbbi Atık Miktarı
(Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma Araç		Toplanan tıbbi atık ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediye	Yetkili Firmasının	Tesisin Bulunduğu İl
Giresun Merkez	X		3**		572,78		X			Giresun
Alucra	X				5,04		X			Giresun
Bulancak	X		1*		67,62		X			Giresun
Çamoluk	X				0,18		X			Giresun
Çanakçı	X				0,31		X			Giresun
Dereli		X			2,34		X			Giresun
Doğankent		X			0,03		X			Giresun
Espiye	X				13,23		X			Giresun
Eynesil	X				0,47		X			Giresun
Görece	X				37,87		X			Giresun
Güce		X			0,03		X			Giresun
Keşap		X			0,14		X			Giresun
Piraziz	X				0,5		X			Giresun
Şebinkarahisar	X				7,92		X			Giresun
Tirebolu	X				27,4		X			Giresun
Yağlıdere	X				3,16		X			Giresun
TOPLAM					739.02					

** Araç Bulancak ve Keşap İlçelerini taşımaktadır. * Toplam araç Giresun merkez ve diğer ilçeleri taşımaktadır.

Çizelge C.52.Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı
((Atık Yönetim Uygulaması, ecsb.cevre.gov.tr,2022)

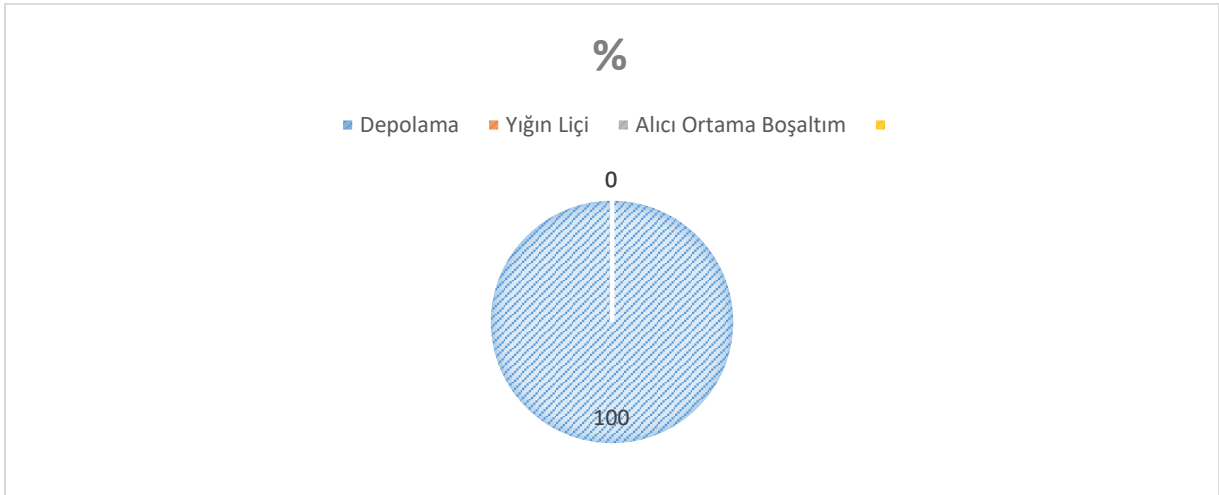
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	407	432	458	483	502	668	739,02

C.14. Maden Atıkları

İlimizde işletilen Bakır Cevher Zenginleştirme Tesisi ve Flotasyon işletmesinin faaliyeti sonucunda madeni atık oluşmaktadır. İlimiz Espiye İlçesi Lahanos Mevkiinde faaliyet gösteren Lahanos Bakır-Çinko Cevheri Flotasyon tesisi kapasitesi 115.000 ton/yıldır. Şebinkarahisar İlçesi Çağlayan Köyü Mevkii faaliyet gösteren Kurşun-Çinko Cevheri Flotasyon tesisi kapasitesi 90.000 ton/yıldır. Çıkan proses atıklarında yaptırılan analiz sonucuna göre atıklar inert atık sınıfındadır.

Çizelge C.53. 2021 Yılında Maden Zenginleştirme Tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarı (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2022)

İşlenen Cevherin Adı	Toplam Tesis Sayısı	Zenginleştirme Atığı Miktarı (ton/yıl)	Kategori A Tesis Sayısı	Kategori B Tesis Sayısı
Eti Bakır A.Ş.	1	105.000	A	
Nesko Maden Tic. ve San. A.Ş.	1	80.000	A	

Grafik C.26. 2021 Yılında Madencilikte Proses Atıklarının Bertarafı
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2022

Çizelge C.54. 2021 Yılı İtibariyle Bulunan Atık İşleme Tesisi Sayısı

	Maden Atık Depolama Tesisleri (Atık Barajı, Yığın Liçi, Asit Üreten Pasa Depolama Alanı) Sayısı	İnert Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı	Kapatılmış ve Rehabilitasyon Edilmiş Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı (Atık Barajı, Yığın Liçi (Özütlemesi), Pasa Depolama Alanı)	Terkedilmiş Maden Atık Depolama Sahaları Sayısı (Atık Barajı, Pasa Depolama Alanı)
2021	2		3	1

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Katı atık düzenli depolama tesisi Giresun-Trabzon sahil yolu üzerinde bulunan Görele İlçesi Çavuşlu Beldesi sınırları içinde ve Giresun-Trabzon sahil yolundan 1 km. içeridedir. Tesis 9,11 ha'lık alan üzerinde yer almaktadır.

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında İlimizde 2020 yılı itibari ile 94 adet piyasaya süren firma, 2 adet ambalaj üreticisi, 5 adet tedarikçi firma bulunmakta olup toplam 101 adet ekonomik işletme bulunmaktadır. İlimizde lisanslı 1 adet Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi (TAT) bulunmaktadır. Ayrıca İlimizde 5 adet onaylı Belediye Ambalaj Atığı Yönetim Planı bulunmaktadır.

Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği gereğince ilimizde 1 adet bitkisel atık yağ geçici depolama alanı bulunmaktadır.

Katı Atık Bertaraf Tesisi Sayısı (Belediye)	1
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	4
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	2
Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama Alanı	1

Kaynaklar

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Entegre Çevre Bilgi Sistemi (<https://ecbs.cevre.gov.tr>)
Atık Yönetim Uygulaması, (<https://ecsb.cevre.gov.tr>)
Sıfır Atık Bilgi Sistemi, <https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr>
e-İzin Uygulaması, eizin.cevre.gov.tr
- Giresun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- TUİK Trabzon Bölge Müdürlüğü
- Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, (TÜİK), www.tuik.gov.tr
- Giresun İli Katı Sıvı Atık ve İçme Suları Birliği

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla yükümlüdür.

2021 yılında, BEKRA bildirimlerine göre kuruluş sayıları ve kategorileri Çizelge Ç.55’de yer almaktadır.

Çizelge Ç.55. – 2021 yılında BEKRA Kuruluşlarının sayısı
(Bekra Bildirim Sistemi, <http://begrabs.cevre.gov.tr>,2022)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	
Üst Seviye	1
TOPLAM	1

2021 yılında yapılan çevre denetimlerinde BEKRA bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları Çizelge Ç.49’da yer almaktadır.

Çizelge Ç.56. 2021 yılında BEKRA Bildirimleri Sorgulanan Kuruluş Sayıları
(Bekra Bildirim Sistemi, <http://begrabs.cevre.gov.tr>,2022)

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	
Üst Seviye	3
Kapsam Dışı	12
TOPLAM	15

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

SEVESO Bildirim Sistemine (BEKRA) giriş yapan kuruluşların 2021 yılı için Valiliğe sundukları Acil Durum Planları yoktur.

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistemi

Bekra Bildirim Sistemi, <http://begrabs.cevre.gov.tr>

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

Doğal bitki örtüsü, iklim özellikleri ve yükseltilere göre değişir. İklim koşullarında olduğu gibi doğal bitki örtüsünün dağılışında da ilin iki kesimi arasında farklar vardır. Bol yağış alan kuzey kesimde bitki örtüsü zengindir. Bu kesimde 800 m. Yüksekliğe kadar fındık ve meyve ağaçları ile genellikle yapraklarını döken ağaçlar yer almaktadır. Bu arada kızılbaş, akçaağaç, katın, gürgen, meşe, ıhlamur ve kestane gibi ağaçlar bulunmaktadır. 800–1200 m. yükseklik arasında iğneli ağaçlardan sarıçam, ladin, dişbudak, köknar ve meşe gibi ağaçlara rastlanır. 2000 m.den yukarıda genellikle Alpin nebatları görülür. Yazında yeşilliğini koruyabilen bu bölgenin yaylacılık ve hayvancılıkta önemli yeri vardır. Boylu orman ağaçlarının arasında genellikle orman gülü, çalı çiçeği, ılgın, karayemiş, defne, şimşir gibi çalı formu bitkiler bulunur. Toprak üstü florası ise sürünücü, otsu ve soğanlı bitkiler ile mantarlardan oluşur. Bunların başlıcaları; böğürtlen, şerbetçi otu, çeşitli çayır otları, eğrelti otu, çuha çiçeği, düğün çiçeği, yabani çilek, basur otu, ısırğan, kuzukulağı, geven, kekik, nane, çeşitli yosunlar, kardelen, zambak, salep, sıklaşmen ve mantarlardır. İç bölgeler de ise karasal iklimin etkili olduğu step bitkileri bulunmaktadır.

Çizelge D.57. Giresun İli Endemik Türleri

Tarım ve Orman Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2022

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI
<i>Lilium ciliatum</i> P.H.	Tüylü (Kirpikli) Zambak
<i>Papaver Lateritium</i>	Turuncu Gelincik
<i>Geranium ibericum</i> CAV. Subsp. <i>Jubatium</i>	Turna Gagası
<i>Centaurea appendicigera</i>	Peygamber Çiçeği
<i>Doronicum macrolepis</i> Freyn	Kaplan otu
<i>Centaurea belenioides</i>	Boiss.
Peygamber çiçeği	Hazeren
<i>Rhododendromcaucasicum</i>	Kafkas Orman Gülü, Beyaz Komar
<i>Senecio trapezuntinus</i>	Trabzon Kanarya otu
<i>Aubrieta olympica</i> Boiss.	
İris <i>bistrioides</i> (Wilson)	Süsen, Navroz
<i>Diantbus carmelitarum</i> Reut ex Boiss.	Karanfil
<i>Sympbytum longipetiolatum</i>	Karakafes otu

Çizelge D.58. Giresun İli Odunsu Bitkileri

Tarım ve Orman Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2022

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Dağ Akçağacı	<i>Pistacia terebintus</i> (Bois) Engler. Subsp. Palaestina L.	Ak Menengiç
<i>Acer platanoides</i> L.	Çınar Yapraklı Akağaç	<i>Platanus orientalis</i> L.	Çınar
<i>Acer trautvetteri</i> Medw.	Kayın Gövdeli Akçağaç	<i>Populus tremula</i> L.	Titrek Kavak
<i>Acer campastre</i>	Ova Akçağacı	<i>Prunella laciniata</i> (L.) Nanth.	
<i>Acer cappadocidum</i>	Sivri Yapraklı Dağ Akçağacı	<i>Prunella vulgaris</i> L.	
<i>Alnus glutinosa</i>	Kızılağaç	<i>Psoralea btuminosa</i> L.	
<i>Ailanthus altissima</i>	Kokar ağaç	<i>Pyracantha coccinea</i> Roemmer	Ateş Dikeni
<i>Berberis vulgaris</i> L.	Kadın Tuzluğu	<i>Quercus</i> sp.	Meşe
<i>Betula lazistanica</i> Browicz		<i>Pyrus elaeagnifolia</i>	Ahlat
<i>Carpinus betulus</i> L.	Adi Gürgen	<i>Rhododendron luteum</i> Sweet	Sarı Çiçekli Orman Gülü
<i>Castanea sativa</i> mill.	Anadolu Kestanesi	<i>Rhododendron ponticum</i> L.	Mor Çiçekli Orman Gülü
<i>Celtis australis</i> L.	Çitlembik	<i>Rhus coriaria</i> L.	Derice Sumağı
<i>Cistus ciretutus</i> L.	Tüylü Laden	<i>Juniperus excelsa</i> Breb.	Boylu Ardıç
<i>Cistus Salviifolius</i> L.	Adaçayı, Yapraklı Laden	<i>Scabiosa colombaria</i> L.	
<i>Clematis vitalpa</i> L.	Orman Asması	<i>Sorbus aucuparia</i> L.	Kuş Üzezi
<i>Cornus mas</i> L.	Kızılık	<i>Sorbus subfusca</i> (Ledeb.) Boiss.	Üvez
<i>Cornus sanguinea</i> L. Subsp. Cilicica	Yabani Kızılık	<i>Sorbus torminalis</i> (L.) crantz.	Üvez
<i>Corylus avellana</i> L.	Adi Fındık	<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz. Var. Torminalis	
<i>Cotinus coggygria</i> Scap.	Peruka Çalısı	<i>Taxus baccata</i> L.	Adi Porsuk
<i>Cotoneaster orientalis</i>	Dağ muşmulası	<i>Tamarix</i> sp.	İlgın
<i>Diospyros lotus</i> L.	Trabzon Hurması	<i>Tilia rubra</i> DC.	Ihlamur
<i>Erica arborea</i> L.	Ağaç Fundası	<i>Tilia rubra</i> DC Subsp. Caucasia	Kafkas Ihlamuru
<i>Euonymus europaeus</i> L.	Adi Papaz Külahı	<i>Ulmus carpiniifolia</i> L.	Gürgen Yap.Karaağaç
<i>Ficus carica</i> L.	İncir	<i>Ulmus glabra</i> Huds.	Dağ Karaağacı
<i>Fraxinus angustifolia</i>	Dişbudak	<i>Vaccinium arctostaphylos</i> L.	Trabzon çayı
<i>Laurecerasus officinalis</i>	Karayemiş	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	Siyah Ayı Üzümü
<i>Laurus nobilis</i> L.	Akdeniz Defnesi	<i>Malus sylvestris</i>	Yabani elma
<i>Ligustrum vulgare</i> L.	Adi Kurtbağrı	<i>Rosa canina</i>	Kuşburnu
<i>Lotus corniculatus</i> L.		<i>Ribes orientale</i> Desu.	
<i>Mespilus germanica</i> L.	Adi Muşmula	<i>Rubus canescens</i>	Böğürtlen
<i>Morus alba</i>	Akdut	<i>Rubus ideaus</i>	Ahududu
<i>Olea europea</i> L. Var. <i>Sylvestris</i> Brot.	Zeytin	<i>Robinia pseudoacacia</i>	Yalancı Akasya
<i>Paliurus spina-christi</i> Miller	Karaçalı	<i>Salix alba</i> L.	Ak Söğüt
<i>Phillyrea latifolia</i>	Akçakesme	<i>Salix caprea</i> L.	Keçi Söğüdü
<i>Picea latifolia</i> (L.) Link.	Doğu Ladini	<i>Sambucus nigra</i> L.	Ağaç Mürver
<i>Pinus sylvestris</i> L.	Sarı Çam		

Çizelge D.59. Giresun İli Otsu Bitkileri

Tarım ve Orman Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2022

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI
<i>Anthemis anthemiformis</i>	Papatya	<i>Acantholimon acerolum</i> var. <i>Acerolum</i>	Pişik geveni
<i>Anthemis triumfetti</i>	Papatya	<i>Phragmites australis</i>	Kamış
<i>Artemisia absinthium</i>	Acı pelin	<i>Typha</i> sp.	Saz
<i>Aster alpinus</i>		<i>Juncus acutus</i>	Sivri hasırotu
<i>Carduus adpressus</i>	Deve Dikeni	<i>Butamus umbellatus</i>	Çiçekli hasırsazı
<i>Carpesium abrotanoides</i>		<i>Sparganium erectum</i>	Siğirsazı
<i>Centaurea helenioides</i>	Delibaş Dikeni	<i>Carex</i> sp.	Ayak otu
<i>Circium oseticum</i>	Çahır	<i>Cyperus species</i>	Venüs otları
<i>Circium hypoleucum</i>	Eşek kangalı	<i>Nympha alba</i>	Nilüfer
<i>Eupatorium cannabinum</i>	Sıtma otu	<i>Cynodon dactylon</i>	Ayrık otu
<i>Galanthus rizehensis</i>	Kardelen	<i>Plantago</i> sp.	Sinir otu
<i>Petasites albus</i>	Lapaza çiçeği	<i>Astragalus aduncus</i>	Geven
<i>Petasites hibritus</i>	Lapaza çiçeği	<i>Medicago sativa</i> L.ssp. <i>Sativa</i>	Yonca
<i>Senecio pseudo orientalis</i>	kanarya otu	<i>Trifolium campestre</i>	Üçgül
<i>Spartium junceum</i> L.	Katır Tirnağı	<i>Vicia cracca</i> L. Ssp. <i>Tenuifolia</i>	Fiğ
<i>Tanacetum sorbifolium</i>	Gümüş düğme	<i>Epilobium angustifolium</i>	Yakı otu
<i>Telekia speciosa</i>	Andız	<i>Turgenia latifolia</i>	Pıtrak
<i>Lamium gundelsheimeri</i>	Ballıbaba	<i>Achillea tomentosa</i>	Civan perçemi
<i>Leucojum aestivum</i>	Su soğanı	<i>Cichorium intybus</i>	Hindiba
<i>Lilium</i> sp.	Zambak	<i>Glechama hedereca</i>	Yer sarmaşığı
<i>Melissia officinalis</i> ssp. <i>Altissima</i>	Oğulotu	<i>Urtica dioica</i>	Isırgan
<i>Mentha pulegium</i>	Yarpuz	<i>Primula elatior</i>	Çuha çiçeği
<i>Mentha aquatica</i>	Su nanesi	<i>Sedum spurium</i>	Dam kotuğu
<i>Taraxacum pathenium</i>	Karahindiba	<i>Ajuga reptans</i>	Mayasıl otu
<i>Verbena officinalis</i>	Hakiki mine çiçeği	<i>Pteridium aquilinum</i>	Eğreli
<i>Oxalis acotecella</i>	Ekşi yonca	<i>Hedera helix</i>	Orman sarmaşığı
<i>Narcissus tazetta</i>	Nergis	<i>Chenopodium foliosum</i>	İt üzümü
<i>Nepeta nuda</i> ssp. <i>Albiflora</i>	Pişik otu	<i>Cistus creticus</i>	Yapraklı laden
<i>Phlomis russelina</i>	Çalpa	<i>Sambucus ebulus</i>	Yivdin
<i>Potamogeton</i>	Su sümbülü	<i>Ziziphora capitata</i>	Dağ reyhanı
<i>Salvia verticillata</i> ssp. <i>Verticillata</i>	Dadırac	<i>Rumex scutatus</i>	Ekşi kulak
<i>Salviakahlei</i>	Şalba	<i>Viola sieheana</i>	Menekşe

D.2. Fauna

Çizelge D.60. Giresun İli Memeli Hayvanlar

(Tarım ve Orman Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2022)

<i>FAMİLYA</i>	<i>MEMELİ TÜRÜ</i>	<i>TÜRKÇE ADI</i>	<i>Bern Sözleşmesi</i>	<i>Red Data Book</i>
BOVIDAE	Rupicapra rupicapra	Dağ keçisi	P	Nt/E
BOVIDAE	Capra aegagrus	Yabankeçisi	P	Nt/E
CANIDAE	Vulpes vulpes	Tilki	—	Nt.
CANIDAE	Canis aureus	Çakal	—	Nt.
CANIDAE	Canis lupus	Kurt	SP	R(V)
CERVIDAE	Copreolus copreolus	Karaca	SP	R
CRICETIDAE	Citellus migratorius	Cüce avurtlak	—	Nt.
DELPHINIDAE	Delphinus delphis	Yunus	SP	E
ERINACEIDAE	Erinaceus europeus	Kirpi	—	Nt.
FELIDAE	Felis catus	Ev kedisi	—	Nt.
FELIDAE	Felis silvestris	Yaban kedisi	SP	E
LEPORIDAE	Lepus europeus	Tavşan	P	Nt.
MURIDAE	Mus musculus	Ev faresi	—	Nt.
MURIDAE	Rattus rattus	Sıçan	—	Nt.
MUSTELLIDAE	Muscardinus avellarinus	Fındık faresi	—	Nt.
MUSTELLIDAE	Meles meles	Porsuk	P	R
MUSTELLIDAE	Mustella nivalis	Gelincik	P	Nt.
MUSTELLIDAE	Lutra lutra	Su samuru	P	V
MUSTELLIDAE	Martes foina	Kaya Sansarı	P	Nt.
MUSTELLIDAE	Martes martes	Ağaç sansarı	P	Nt.
MUSTELLIDAE	Mustela orientalis	Kakım/As	—	Nt.
RHINOLOPHIDAE	Rhinolo phusipposideros	Küçük nalburlu yarasa	—	V
VESPERTILIONIDAE	Myotis myotis	Farekulaklı yarasa	—	V
VESPERTILIONIDAE	Pipistrellus pipistrellus	Cüce yarasa	P	V
RODENTIDAE	Scirus anomalus	Kafkas sincabı	—	R/I
SPALACIDAE	Spalax leucodon	Kör fare	—	Nt.
SPALACIDAE	Suncus etruscus	Cüce fare	—	Nt.
SUIDAE	Sus scrofa	Yaban domuzu	—	Nt.
URSIDAE	Ursus arctos	Boz ayı	SP	V
	Sciurus ulgaris	Sincap	—	—

Çizelge D.61. Giresun İli Kuş Türleri

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	AVL	Bern Sözleşmesi	Red Data Book
COLUMBIFORMES (GÜVERCİNLER)				
COLUMBIDAE	GÜVERCİNGİLLER			
Columba palumbus	Tahtalı	EK-2	EK-3	A.4
Streptopelia senegalensis	Küçükkumru	EK-2	Literatür	A.2
Streptopelia turtur	Üveylik	Streptopelia turtur	EK-3	Y,G
Columba livia	Kaya Güvercini	EK-2	—	—
CICCONIFORMES (LEYLEKSİLER)				
CICONIDAE	LEYLEKGİLLER			
Ciconia ciconia	Leylek	EK-2	EK-2	A.3
Ciconia nigra	Kara Leylek			A.2
FALCONIFORMES (YIRTICIKUŞLAR)				
VULTURIDAE	AKBABALAR	EK-2	EK-3	
Aegypius monachus	Kara akbaba			A.2
Gypaetus barbatus	Sakallı Akbaba			A.3
Gyps fulvus	Kızıl Akbaba			
FALCONIDAE	DOĞANGİLLER	EK-2	EK-2	
Falco naumanni	Küçük Kerkenez	EK-2	EK-2	A.3
Falco subbuteo	Delicedoğan			A.3
Falco peregrinus	Gezgin Doğan	EK-2	EK-2	A.2
Falco tinnunculus	Kerkenez			A.4
ACCİPIRIDAE	ATMACAGİLLER	EK-2	EK-2	
Accipiter nisus	Doğu atmacası			A.4
Aquila nipalensis	Step Kartalı			A.1, 2
Aquila pomarina	Küçük Orman Kartalı			
Aquila clanga	Büyük Orman Kartalı			
Aquila chrysaetos	Kaya Kartalı	EK-2	EK-2	
Butea butea	Şahin	EK-2	EK-3	A.3
GALLIFORMES (TAVUKLAR)				
PHASIANIDAE	TAVUKSULAR	EK-1	EK-3	A.2
Alectoris chucur	Kınalıkeklik	EK-1	EK-3	A.3
Perdix perdix	Çil keklik	EK-1	EK-3	A.4
Coturnix coturnix	Bıldırcın			A.1, 2
Phasianus colchicus	Sülün			
Tetrao tetrix	Orman Horozu			

CUCULIFORMES (GUGUKKUŞLARI)				
GUGUKKUŞUGİLLER				
Guguk	EK-2	EK-3	—	
STRIGIFORMES (GECE YIRTICILARI)				
BAYKUŞGİLLER				
Cüce Baykuş	EK-2	EK-2	A.3	
Kukumav kuşu	EK-2	EK-2	A.3	
Alaca Baykuş			A.1,2	
Orman Baykuşu			A.2	
CORACIFORMES (KUZGUN KUŞLARI)				
ÇAVUŞKUŞUGİLLER				
MEROPIDAE (ARIKUŞUGİLLER)				
Merops apiaster	Arikuşu	EK-2	EK-2	A.4
PICIFORMES (AĞAÇKAKANLAR)				
PICIDAE AĞAÇKAKANLAR				
Dendrocopus minor	Küçük ağaçkakan	EK-2	EK-2	A.4
Dendrocopus leucotos	Aksırtlı ağaçkakan	EK-2	EK-2	A.2
CHARADRIIFORMES (YAĞMURKUŞLARI)				
LARIDAE MARTIGİLLER				
Larus argentatus	Gümüşi martı			
Larus ridibundus	Karabaş martı		EK-3	B3
Egretta garzetta	Küçük Akbalıkçıl			
Ardea purpurea	Büyük Akbalıkçıl			
SCLOPACIDAE ÇULLUKGİLLER				
<i>Scolopax rusticola</i>	Çulluk			A.3
PASSERRIFORMES (ÖTÜCÜ KUŞLAR)				
ALAUDIDAE TARLAKUŞUGİLLER				
Alauda arvensis	Tarlakuşu (Toyggar)	EK-2	EK-3	—
Eremophila alpestris	Kulaklı toyggar	EK-2	EK-3	A.3
Calandrella rufescens	Çorak toyggarı	EK-2	EK-2	A.3
CINCLIDAE SU KARATAVUKLARI				
Cinclus cinclus	Su karatavuğu			A.3
PRUNELLIDAE BOZBOĞANGİLLER				
Prunella collaris	Alp serçesi			
Prunella modularis	Bozboğan			
HIRUNDINIDAE KIRLANGIÇGİLLER				

Delichon urbica	Ev Kirlangıcı	EK-2	EK-2	A.4
MOTACILLIDAE	KUYRUK SALLAYANGİLLER			
Motacilla alba	Ak Kuyruksallayan	EK-2	EK-2	A.4
Anthus spinoletta	İncirkuşu	EK-2	EK-2	A.4
TROGLOTYDAE	ÇİT KUŞLARI			
Troglodytes troglodytes	Çitkuşu	EK-2	EK-2	A.3
TURDIDAE	ARDIŞKUŞUGİLLER			
Erithacus rubecula	Kızılgardan (Kuyrukkakan)	EK-2	EK-2	
Luscinia megarhynchos	Bülbül	EK-2	EK-2	A.3
Cercotrichas gallactotes	Çalı Bülbülü	EK-2	EK-2	
Turdus philomelos	Öter Ardiç	EK-2	EK-3	
Turdus viscivorus	Ökseotuardıçkuşu	EK-2	EK-3	
Turdus merula	Karatavuk	EK-2	EK-3	
SYLVIIDAE	ÖTLEĞENGİLLER			
Hippolais caligata	Küçük Mukalliti	EK-2	EK-2	
Regulus regulus	Çalığıkuşu	EK-2	EK-2	
Phylloscopus bonelli	Dağ Söğütbülbülü			
Cettia cetti	Seti bülbülü			A.4
Regulus ignicapillus	Sürmeli altıntavukçuk			
SITTIDAE	SIVACIKUŞUGİLLER			
Sitta europaea	Sivacığıkuşu	EK-2	EK-2	
Sitta neumayer	Kaya sivacısı			
REMIZIDAE	ÇULHAKUŞLARI			
Remiz pendulinus	Çulhakuşu	EK-2		A.2
CORVIDAE	KARGAGİLLER			
Garrulus glandarius	Alakarga	EK-3		
Corvus frugilegus	Ekin Kargası	EK-3		
Corvus corax	Karakarga	EK-3	EK-2	
Pica pica	Saksağan	EK-3		
STURNIDAE	SIĞIRCIKİGİLLER			
Sturnus vulgaris	Siğircik	EK-2		
PASSERIDAE	SERÇEGİLLER			
Passer domesticus	Evserçesi	EK-2		
FRINGILLIDAE	İSPİNOZGİLLER			
Fringilla coeleps	İspinoz	EK-2	EK-3	

<i>Carduelis carduelis</i>	Sakakuşu	EK-2	EK-2	A.4
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Şakrakkuşu	EK-2	EK-3	A.3
<i>Carduelis spinus</i>	Karabaşlı İskete	EK-2	EK-2	A.4
GRUIFORMES (TURNAMSILAR)				
RALLIDAE	YELVEGİLLER			
<i>Crex crex</i>	Bıldırcın klavuzu			A.4
<i>Flucia atra</i>	Sakarmeke	EK-1	EK-3	
<i>Rallus aquaticus</i>	Su tavuğu			A.4
OTIDIDAE	TOYKUŞUGİLLER			
<i>Otis tarda</i>	Büyük toy kuşu			A.1,2
EMBERIZIDAE	KIRAZKUŞUGİLLER			
<i>Emberiza calandra</i>	Tarla kiraz kuşu			
<i>Emberiza hortulana</i>	Kiraz kuşu			A.3
PRODICIPEDIFORMES (LOPLU DALGIÇLAR)				
PODICIPEDIDAE	LOPLU DALGIÇLAR			
<i>Podiceps cristatus</i>	Tepeli batağan			A.2

Çizelge D.62. Giresun İli Sürüngenler

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	IUCN	Bern Sözleşmesi	TES.	TEHL.
REPTILES / SÜRÜNGENLER					
SAURIA					
GEKKONIDAE	GEKOGİLLER				
<i>Hemidactylus turcicus</i>	Genişparmaklı keler	—	EK-3	G, L	nt
ANGUIDAE					
<i>Ophisaurus apodus</i>	Oluklu kertenkele	—	EK-2	L	nt
LACERTIDAE	ÖZKERTENKELEGİLLER				
<i>Lacerta mixta</i>	Kertenkele	—	EK-3	L	nt
<i>Lacerta rudis</i>	Kertenkele	—	EK-3	L	nt
<i>Lacerta viridis</i>	Yeşil kertenkele	—	EK-2	G	nt
OPHIDIA (YILANLAR)					
COLUBRIDAE					
<i>Elaphe situla</i>	Ev yılanı	DD	EK-3	A	nt
<i>Natrix tasellata</i>	Su yılanı	—	EK-2	L	nt
<i>Eirenis modestus</i>	Uysal yılan	—	EK-3	A	nt
TYPHLOPIDAE					
<i>Typlops vermicularis</i>	Kör yılan	—	EK-3	A	nt

Çizelge D.63. Giresun İli İki Yaşamlılar

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	IUCN	Bern Sözleşmesi	TES.	TEHL.
AMPHIBIANS / İKİYASA MLILAR					
CAUDATA (KUYRUKLULAR)					
SALAMANDRIDAE	SEMENDERGİLLER				
Mertensiella caucasica	Kafkas semenderi	VU/B1+2ce	EK-3	L,H	nt
Triturus vittatus	Şeritli semender	—	EK-3	L,H	nt
ANURA (KUYRUKSUZ KURBAĞALAR)					
HYLIDAE	AĞAÇ KURBAĞASIGİLLER				
Hyla arborea	Ağaç kurbağası	LR: nt	EK-2	G	nt
BUFONIDAE					
Bufo viridis	Kara kurbağası				
RANIDAE	SU KURBAĞASIGİLLER				
Rana ridibunda	Ova kurbağası	—	EK-3	G	nt
Rana dalmatina*	Çevik kurbağa	—	EK-2	H	nt

Çizelge D.64. Giresun İli Böcekler

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	IUCN	Bern Sözleşmesi	TES.	TEHL.
BÖCEKLER					
Coccinella septempunctata	Uğur Böceği			—	—
Srillus comestris	Cırcır Böceği	—	—	G	nt
Lampyris noctulica	Ateş Böceği	—	—	G	nt
Apatura metis	Kelebek	—	EK-2	G	nt
YUMUŞAKÇALAR					
Helix aspersa	Esmer Salyangoz	—	—	G	nt
Limacidae	Sümüklü Böcek	—	—	G	nt
Lumbriscus terrestris	Yağmur Solucanı	—	—	G	nt
EKLEMBACAKLILAR	Kara kurbağası				
Arachnidae	Örümcek	—	—	G	nt

Çizelge D.65. Giresun İli Balıklar

Tarım ve Orman Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2022

LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI
TUZLU SU BALIKLARI			
Mullus barbatus	Barbunya	Mullus barbatus	Barbunya
Solea nasuta	Dil Balığı	Solea nasuta	Dil Balığı
Scorpaena porcus	Iskorpit	Scorpaena porcus	Iskorpit
Spicara smaris	İzmarit	Spicara smaris	İzmarit
Scorpthalmus maxima m.	Kalkan	Scorpthalmus maxima m.	Kalkan
Squalus acanthias	Köpek Balığı	Squalus acanthias	Köpek Balığı
Uranoscopus scaber	Kurbağa Balığı	Uranoscopus scaber	Kurbağa Balığı
Gados marlangus euxinus	Mezgit	Gados marlangus euxinus	Mezgit
Pleuronectes f. luscus	Pisi Balığı	Pleuronectes f. luscus	Pisi Balığı
Trachinus draco	Trakunya	Trachinus draco	Trakunya
Alosa caspia	Tirsi Balığı	Alosa caspia	Tirsi Balığı
Belone belone	Zargana	Belone belone	Zargana
Engraulis encrasicolus	Hamsi	Morone labrax	Levrek
Trachurus trachurus	İstavrit	Pomatomus saltator	Lüfer
TATLI SU BALIKLARI			
Salmo trutta	Alabalık	Capoeta tinca	Karabalık
Alburnoides bipunctatus	Noktalı İnci Balığı	Leiciscus cephalus	Tatlı Su Kefali
Barbus plebejus	Bıyıklı Balık	Chacalburnus chalcoides	Tatlı Su Kolyoz

Karadeniz balık popülasyonu 108 balık türü içerir. Bunların 57 türü Akdeniz'den göç eder ve 22 türü de tatlı su kökenlidir. Karadeniz'de görülen balık türlerinin çoğu Giresun sahilinde de görülür.

Sokak hayvanların korunması konusunda yayımlanan genelgeler ışığında Giresun ve Bulancak, Tirebolu ve Şebinkarahisar Belediyelerince geçici hayvan barınağı yapılmış olup, barınakta aşılama, kısırlaştırma, işaretleme ve sahiplendirme işlemleri yapılmaktadır. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 22. Maddesi gereği 2013 yılında Giresun Belediyesine ait Hayvanat Bahçesi açılmıştır.

D.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parkları

D.3.1. Ormanlar

Orman teşkilatınca gerçekleştirilen orman envanter ve amenajman planlarına göre Giresun da ormanlar 258.140 ha alan ile ilimizin % 36'sı ormandır. Bu Ormanların % 68'i Ha.'ı normal (verimli) , % 32 bozuktur.(verimsiz) Ormanlarımızın hektardaki serveti 35.023 m³ artımı 1,054 m³ tür. Amenajman planlarına göre yapılacak üretim verimli sahalarda yapılmaktadır. Verimsiz

sahalar ise imar edilmeye ve korumaya muhtaç sahalardır. Giresun İli'nde ormanlar; saf ladin, sarıçam ve kayın meşcereleri, ladin- göknar-kayın ve kayın kızılağaç, karışık meşcereleri ile meşe baltalıklarından oluşmaktadır. Bu meşcereler içinde, münferit olarak az sayıda dağılış gösteren kestane, akçaağaç, gürgen, dişbudak, kavak, ıhlamur, çınar gibi diğer ağaç türleri de mevcuttur. Ormanların ana temasını teşkil eden meşcerelerde üst tabakayı ise ağaç toplulukları ve alt tabakayı ise ağaççık, odunsu ve otsu bitkiler oluşturmaktadır. Giresun İli dahilindeki mevcut ormanların üst tabakasını oluşturan ağaç türleri doğu ladini, sarıçam, göknar, kayın, kızılağaç, kestane, gürgen, akçaağaç, dişbudak, ıhlamur, meşe, titrek kavak, karakavak ve çınar ağaçlarından oluşmaktadır.

Giresun ili dahilindeki mevcut ormanların alt tabakasını oluşturan ağaççık, odunsu ve otsu bitkiler ise adi porsuk, bodur ardıç, yabani fındık, mor çiçekli orman gülü, sarı çiçekli orman gülü, ayı üzümü, karayemiş, üvez, mürver, çobanpüskülü, ahududu, eğrelti ve böğürtlendir.

**Çizelge D.66. Giresun İli Ağaç Türleri
(Giresun Orman Bölge Müdürlüğü,2021)**

Ağaç türleri	Alan(ha)	Oranı
İbrelî Saf	62.872	24
Yapraklı Saf	70.570	27
İbrelî Karışık	16.920	07
Yapraklı Karışık	53.739	21
İbrelî+Yapraklı Karışık	54.039	21
Toplam	258.140	100

D.3.2. Milli Parklar

Kurtbeli -Eğribel Milli Parkı

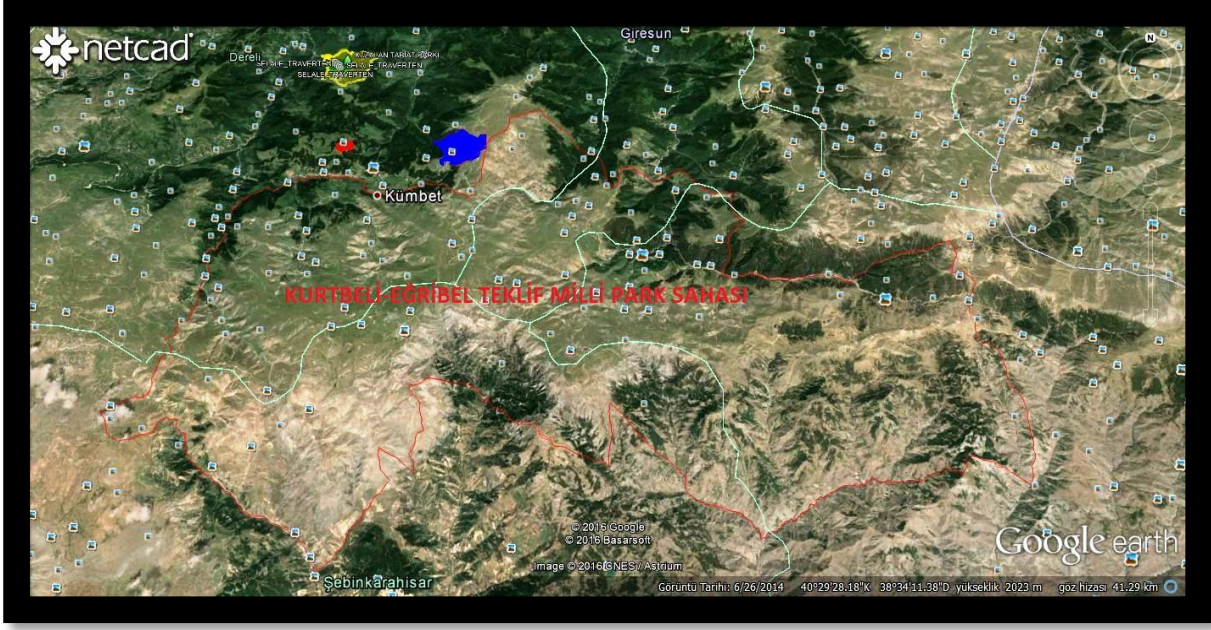
Kurtbeli-Eğribel Milli Park teklif sahası 47.679,23 hektardır. Teklif edilen milli park sahasının Eğribel kısmı Giresun'a 90 Km., Kurtbeli kısmı Giresun'a 120 Km. mesafededir. Orman, Mera, Yayla, Kaya, Sulak alan, Alpin Ekosisteminin tüm peyzaj özellikleri görülmektedir.

Eğribel ve Kurtbeli geçidi Giresun ilinin Karadeniz ardına iç kesimlere açılan kapısıdır. Yaz ve kışın muhteşem peyzaj özellikleri bulunmaktadır. Çakrak, Tohumluk, Çıkrıkkapı, Kırkharman, Göktepe, Uzundere, Kanlıhan ve Sayderesi önemli peyzaj alanlarındandır.

Alan içerisinde Tabii Kaya Kilisesi, Tarihi İn Taşı, Volkanik Taşlı Sahalar, Yağmur gölleri, Kar Çukurları, Kırkpınar suları, Akoluk, Uyursu bulunmaktadır.

Tabiat Turizm Aktiviteleri

Tabiat yürüyüşü, Kuş ve Yaban Hayatı gözlemi, Konaklama ve Kamp Karavan, Foto safari, Bisiklet turu, Botanik Tur, Olta Balıkçılığı, Kayak Yayla Turu, Yayla Şenlikleri, Gastronomi, Yamaç Paraşütü, İnanç/Arkeolojik ve Tarihi Tur, Tabiat Bilinci Eğitimleri ve Diğer Çalışmalar yer almaktadır.

Harita D.4. Kurtbeli-Eğribel Milli Park Sahası

(Tarım ve Orman Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2021)

D.3.3. Tabiat Parkları

YEDİDEĞİRMENLER TABİAT PARKI ve ÇEVRESİ

Yedideğirmenler Tabiat Parkı 103 hektar büyüklüğünde olup saha Giresun İline 62 km. Espiye İlçesine 28 km mesafededir. Tabiat Parkı Yeniköy, Akkaya ve Avluca köylerinin birleştiği noktada bulunmakta olup mevcut yedi değirmenin altısı kullanılmaktadır. Haziran sonuna kadar değirmenlerde ve çağlayanlarda su miktarı oldukça yüksektir. Bu durum alanın peyzaj değerini yükseltmektedir. Tabiat parkı çevre köy ve ilçelerden güneybirlik olarak ziyaret almaktadır. Yedideğirmenler Tabiat Parkında bulunan mağara sarkıt, dikit ve benzeri oluşumları ile süslü bir mağara olup, girişi dar ve su yolu özelliğinden dolayı yalnız Ağustos ayından sonra profesyonel kişiler tarafından gezilebilecek özelliği bulunmaktadır.

Tabiat Parkında 5 adet şelale, 7 adet değirmen, 2 adet mağara, 1 adet kale kalıntısı, 1 adet oluşumu tamamlanmış 30 adet oluşumu devam eden obruk bulunmaktadır.

Mağara Girişi ve Yeraltı Suyu Çıkışı

Tabiat parkının güneyinden Karadona deresi geçmektedir. Tabiat parkının kuzeyindeki Çay deresinin askıda kalması sonucu oluşan Yedideğirmenler Mağarası ve mağara içerisinde bulunan yeraltı suyu, tabiat parkından çıkmakta, oluşan dere Patlaksu deresi olarak anılmakta, bu dere 7 adet küçük şelale oluşturmakta, 7 adet değirmeni döndürerek Karadona deresi ile birleşmektedir.

Tabiat Parkı sınırları içinde ve sınırında bulunan değirmenler köy kuruluşlarından itibaren Avluca, Akkaya ve Yeniköy köylüleri tarafından kullanılmaktadır. Değirmenler zaman zaman tamir edilmiş olup değirmenlerin altısı halen kullanılmaktadır.

Değirmenler ve Değirmen Taş

Patlaksu deresi boyunca 9 adet Şelale bulunmaktadır. Tabiat Parkı sınırları Grup yolunun Yeniköy, Akkaya sapağında beton köprünün 20 m. Kuzeyinde ayakları kalmış tamamen yıkılmış tarihi kemer köprü bulunmaktadır. Ayrıca 2. ve 3. değirmenlere ulaşan patika yol üzerinde 2 adet kemer köprü bulunmaktadır.

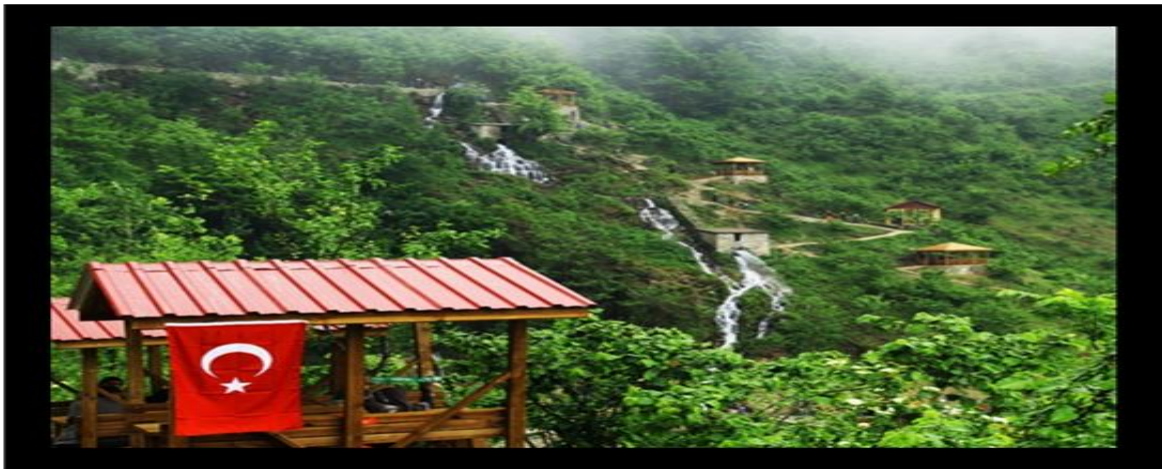
Şelaleler ve Kemer Köprüler

Doğu-Batı yönünde gelişen Yedideğirmenli Mağarası toplam uzunluğu 207 metredir. Son noktası (suların geldiği sulu sifonun olduğu yer), girişe göre +16 metre yüksekte yer alır. Genişliği 1-8 metre, yüksekliği ise 0,5-10 metreler arasında değişen mağaranın içinde sürekli akışı olan bir yeraltı deresi mevcuttur. Derinliği yer yer yer 2 metreyi bulan bu dere, bazen çakıl ve anakaya içine dalarak, mağara battı-çıktı özelliğini almaktadır. Akmataş, küçük traverten havuzları, sarkıt dikit ve özellikle makarna sarkıtların yoğunlaştığı mağarada, yüksekliği 1,5-2 metreyi bulan anakayı sekileri yer alır. Bu sekiler üzerinde blok ve molozlar ile örtü damlataşlar bulunur. Çok önemli gelişim özelliği gösteren şekil ve yapıları olan Yedideğirmenli mağarasının enine kesitleri, çoğunluğu anahtar deliği görünümlü profile sahiptir. Bu özelliği, mağaranın Çay deresinden öncede buralarda var olduğu ve mağaradan çıkan suların, bir yerköprü gibi Karadona deresinin gömülmeden önceki vadisinde traverten depoları çökelttiğini gösterir. Karadona deresinin çökelttiği travertenler, bu yer köprüünün kalıntılarıdır.

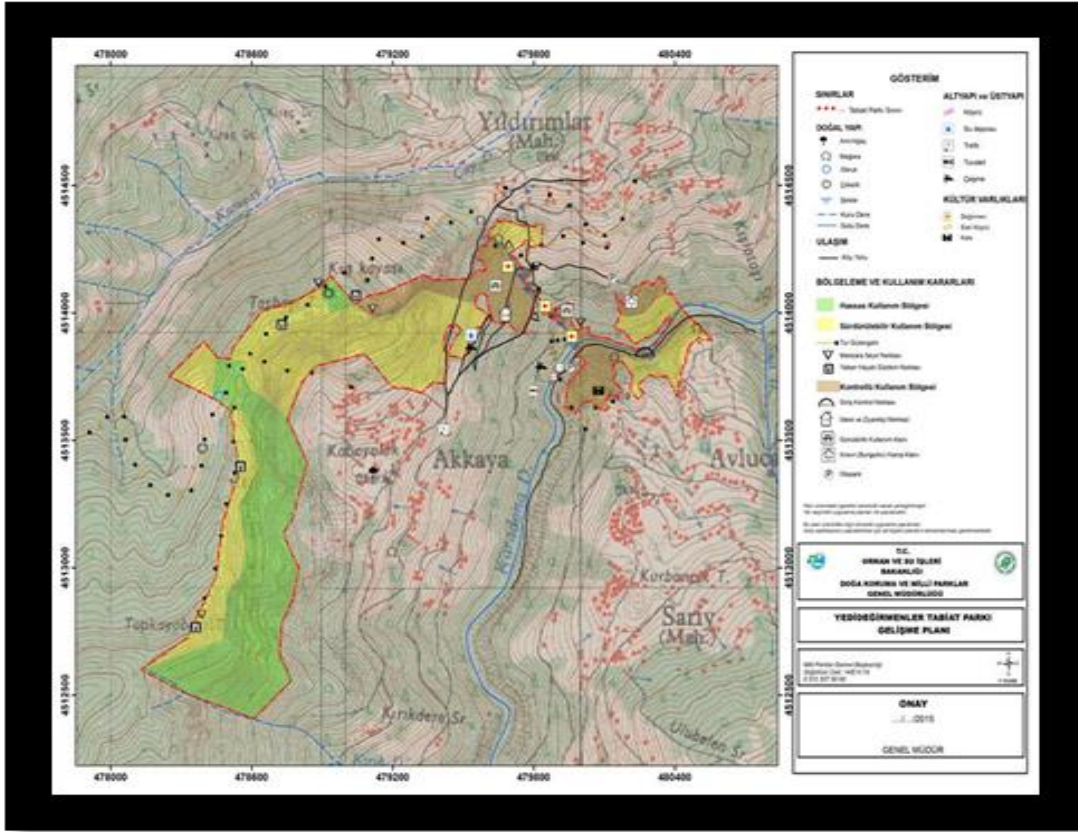
Yedideğirmenler Tabiat Parkının kuzey sınırında Kuşkayası-Topkayabaşı tepe arasında devam eden sırt boyunca çökme ile oluşan obruk, çökmüş alanlar bulunmaktadır. Ayrıca bu sırttan yaklaşık 700 m. mesafede Çayderesinin askıya düştüğü, battığı ve kuru dereye dönüşmeye başladığı yer de bulunmaktadır.

Tabiat Turizm Aktiviteleri

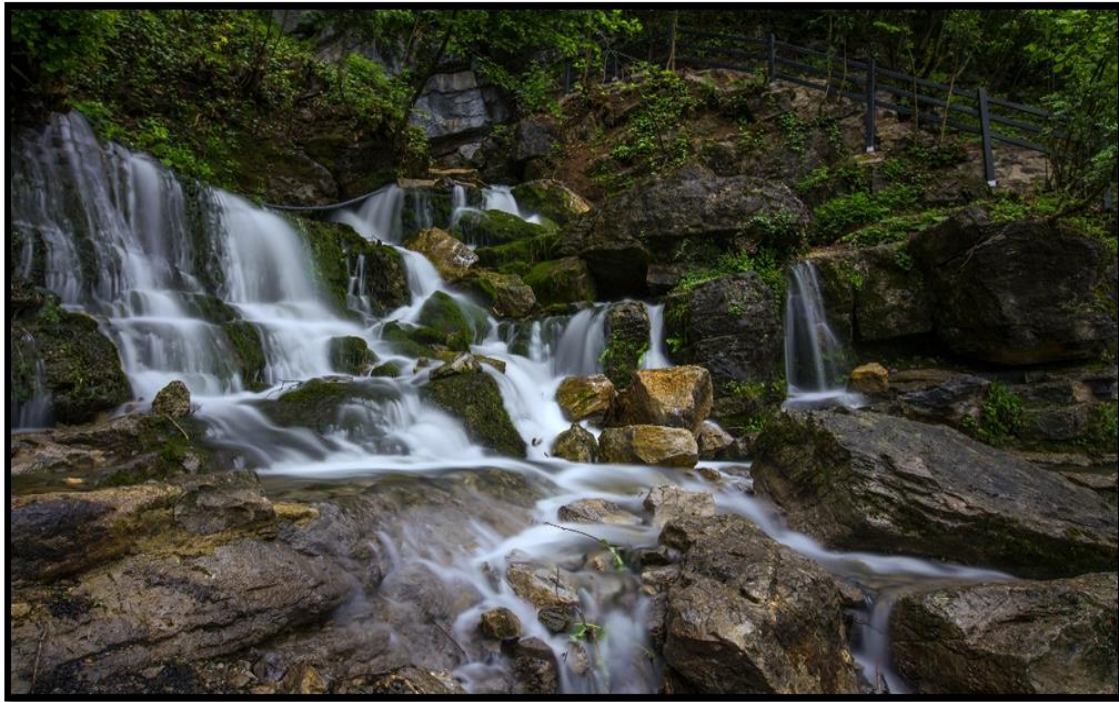
Tabiat Yürüyüşü, Kuş ve Yaban Hayatı gözlemi, Foto safari, Bisiklet turu, Sportif Olta Balıkçılığı, Mağaracılık, Ev Pansiyonculuğu, Gastronomi, Tabiat Bilinci Eğitimleri ve Diğer Çalışmalar

Resim D.8. Yedideğirmenler Tabiat Parkı Genel Görünüm,

Harita D.5. Yedideğirmenler Tabiat Parkı Gelişim Planı

Resim D.9. Yedideğirmenler Tabiat Parkı Mağara Girişi ve Yeraltı Suyu Çıkışı

Resim D.10. Yedideğirmenler Tabiat Parkı Değirmenler ve Değirmen Taşı

Resim D.11. Yedideğirmenler Tabiat Parkı Şelale ve Demir Köprü
(Tarım ve Orman Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Md.,2021)

KUZALAN TABİAT PARKI ve CEVRESİ

Kuzalan Tabiat Parkı 482 hektar büyüklüğünde olup, saha Giresun-Şebinkarahisar-Sivas karayolu bitişiğinde, Giresun İline 45 km., Dereli İlçesine 13 km mesafededir.

Tabiat Parkı; Alancık köyü, Kuzalan mahallesinde bulunmaktadır. Kuzalan şelalesi Taşpınar deresi üzerinde olup yaklaşık 20 m. den Aksu çayına akmaktadır. Kış aylarında ve özellikle mayıs ayına kadar bol su akması ile eşsiz bir görüntü oluşmaktadır. Şelale, Kaya, Mağara, Su ve Orman Ekosistem özellikleri ile kendi içinde Biyoçeşitliliği barındırmaktadır. Şelaleleri, Su, Kaya-Mağara, Orman ekosistem özellikleri sebebiyle yüksek rekreasyonel potansiyeli mevcuttur.

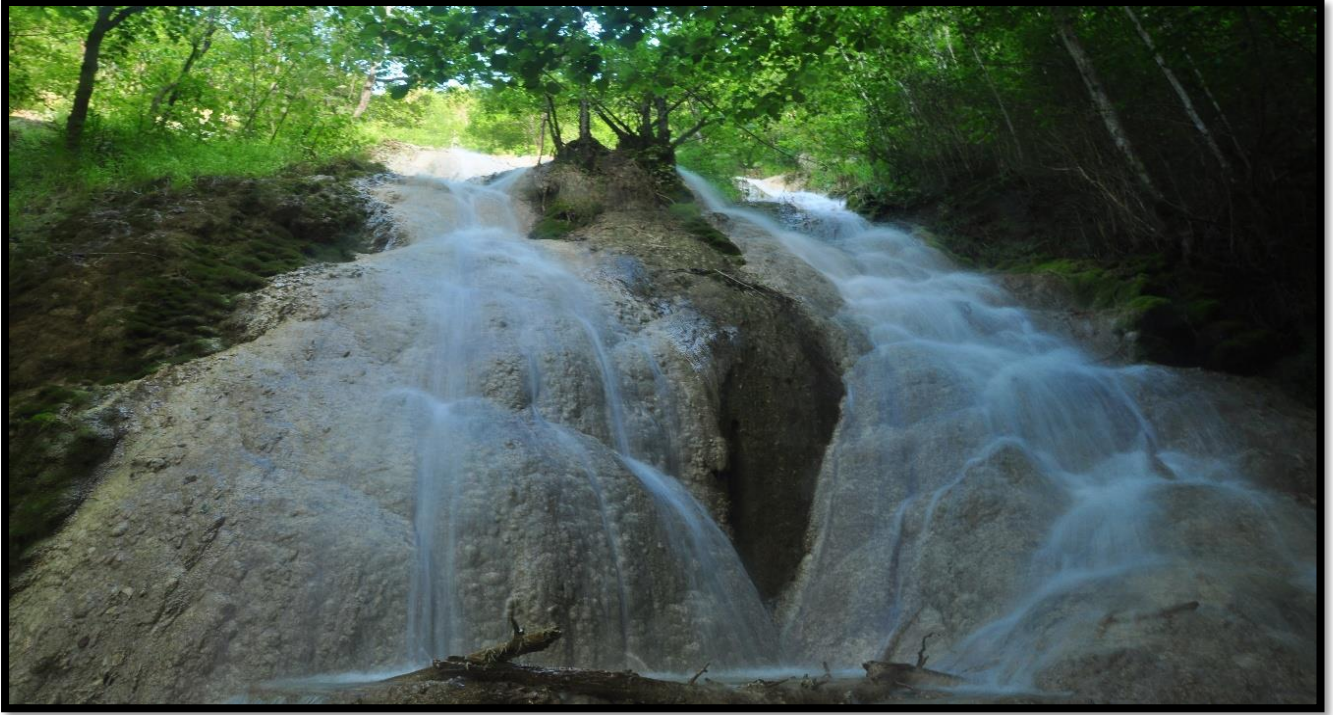
Taşpınar deresinin döküldüğü yerden yaklaşık 1000 m. mesafede halk arasında beyaz taş dedikleri traverten oluşumu vardır. Beyaz taşın olduğu bölgede çıkan kalkerli sular yaklaşık 800 m boyunca vadi oluşturmuş, vadi boyunca beyaz kalker aynı Pamukkale'deki gibi oluşumlar yapmıştır. Taşpınar deresi ve Harmanların deresiyle birleşen bu sular hat boyunca 5 adet Şelale, 1 adet de mağara bulunmaktadır. Bu mağaranın içerisinde sarkıt ve dikit oluşumları bulunmaktadır. Mağaranın kuzeyinde bulunan değirmenin olduğu alanda eşsiz görünümde bir şelale bulunmaktadır. Kalkerli Suların gözelerinin bulunduğu mevkide anıt ağaç özelliği gösteren Kayın, Gökmar ve Ladin ağaçları bulunmaktadır

Kalkerli ve Kükürlü Su Kaynakları

Kalkerli Suların gözelerine 100 m. mesafede, bir maden suyu bulunmaktadır. Bu maden suyu da traverten oluşturmuş, bu travertenler siyah görümlü olup, traverten hattı diğer suyun traverten hattı ile 200 m. kuzeyde dere içinde birleşmektedir. Beyaz taşın suyunun aktığı vadide, gözelerin 100 m. aşağısında 3 adet kükürlü su gözesi de bulunmaktadır. Beyaz taşın suyunun gözesinin doğusunda da benzer ayrı bir kalker hattı bulunmakta, bu hat da diğer traverten hattı ile birleşmektedir. Alanda ayrıca saf Şimşir Meşcereleri, 30 cm. çapında 10 m. boyunda yabani fındık ağaçları görülmektedir.

Tabiat Turizm Aktiviteleri

Tabiat Yürüyüşü, Kuş ve Yaban Hayatı gözlemi, Foto safari, Bisiklet turu, Sportif Olta Balıkçılığı, Mağaracılık, Ev Pansiyonculuğu, Gastronomi, Tabiat Bilinci Eğitimleri ve Diğer Çalışmalar

Resim D.13. Kuzulan Tabiat Parkı , Taşpınar Deresi Travertenler ve Şelaler

Resim D.14. Kuzulan Tabiat Parkı, Kalkerli ve Kükürtlü Su Kaynakları

AĞAÇBAŞI TABİAT PARKI ve ÇEVRESİ

Ağaçbaşı Tabiat Parkı, 89,3 hektar büyüklüğünde olup Giresun İline 38 km. Dereli İlçesine 30 km mesafededir. Sahaya ulaşım asfalt yolla sağlanmaktadır.

Tabiat Parkının tamamı devlet mülkiyetinde ve ormanlık alandır. Alanın en yüksek yeri Tabiat Parkının doğu sınırını oluşturan 1760 m. yükseklikteki tepedir. Sahanın güney batısındaki Çavlak Tepe ise 1732 metre yüksekliğindedir. Orman içi açıklık ile etrafındaki saf Doğu Ladini ormanından oluşan tabiat parkında orman ve çayır-mera ekosistemi mevcuttur. Ormanlık alanda çoğunluğu Doğu Ladini olmak üzere nadiren Doğu Karadeniz Göknaarı ve Sarıçam yayılış göstermektedir. Orman içi açıklıklarda ise orman gülü ve otsu bitkiler bulunmaktadır.

Ağaçbaşı Tabiat Parkından, Giresun İli, çevre ilçe, belde ve köylerde yaşayan insanlar özellikle yaz sezonunda günübirlik olarak rekreasyon amaçlı faydalanmaktadır. Tabiat Parkının bitişiğindeki Ağaçbaşı Yaylası yaz aylarında ikinci konut olarak kullanılmakta ve burada yaşayan insanlar hayvancılıkla (küçükbaş) uğraşmaktadır.

Alanda, kültürel faaliyet olarak her yıl İnişdibi Belediye Başkanlığı tarafından "Ağaçbaşı Yayla Şenlikleri" yapılmaktadır.

Resim D.15. Ağaçbaşı Tabiat Parkı Genel Görünüm

Tabiat Turizm Aktiviteleri

Tabiat Yürüyüşü, Kuş ve Yaban Hayatı gözlemi, Foto safari, Bisiklet turu, Sportif Olta Balıkçılığı, Mağaracılık, Ev Pansiyonculuğu, Gastronomi, Tabiat Bilinci Eğitimleri ve Diğer Çalışmalar

Resim D.16. Ağaçbaşı Tabiat Parkı Genel Görünüm

KOÇKAYASI TABİAT PARKI ve ÇEVRESİ

Koçkayası Tabiat Parkı 354,00 hektar büyüklüğündedir. Saha, Giresun Kümbet yaylasına 5 km. mesafede Koçkayası obası mevkiinde, Gök tepe’de bulunan obalara giden yolun kenarında ,Giresun İline 65 km., Dereli İlçesine 30 km mesafede olup, sahaya ulaşım 65 km asfalt yolla sağlanmaktadır.

Koçkayası Tabiat Parkı; Dereli ilçesinin güneyinde, Kümbet yaylasının yakınında Kaya, Yayla, Su ve Orman Ekosistem özellikleri ile kendi içinde Biyoçeşitliliği barındırmaktadır. Koçkayası Tabiat Parkı ismini kuzeybatı sınırında bulunan Koçkayası tepeden ve bu tepeden başlayarak Cımbırtlık deresine akan Koçkayası, Küçükkoçkayası derelerinden ve yine Koçkayası tepenin eteğine kurulmuş Koçkayası yaylasından almaktadır. Koçkayası tepe, doğusunda kalan Kuzgun ve Çatalkaya tepeye kadar olan hat kaya ekosistemi olup eşsiz görünümüdür.

Bu hattın hemen yanında bulunan Göktepe yaylası, Çoban taşı, Göbel boğazı hattı Yayla Ekosistemi olup yaylacılığın tüm güzelliklerini görmek mümkündür. Bu alanda obuzlar ve sular ayrı bir peyzaj güzelliği sağlamaktadır. Bu hattan Kümbet ve diğer yaylalar izlenmektedir.

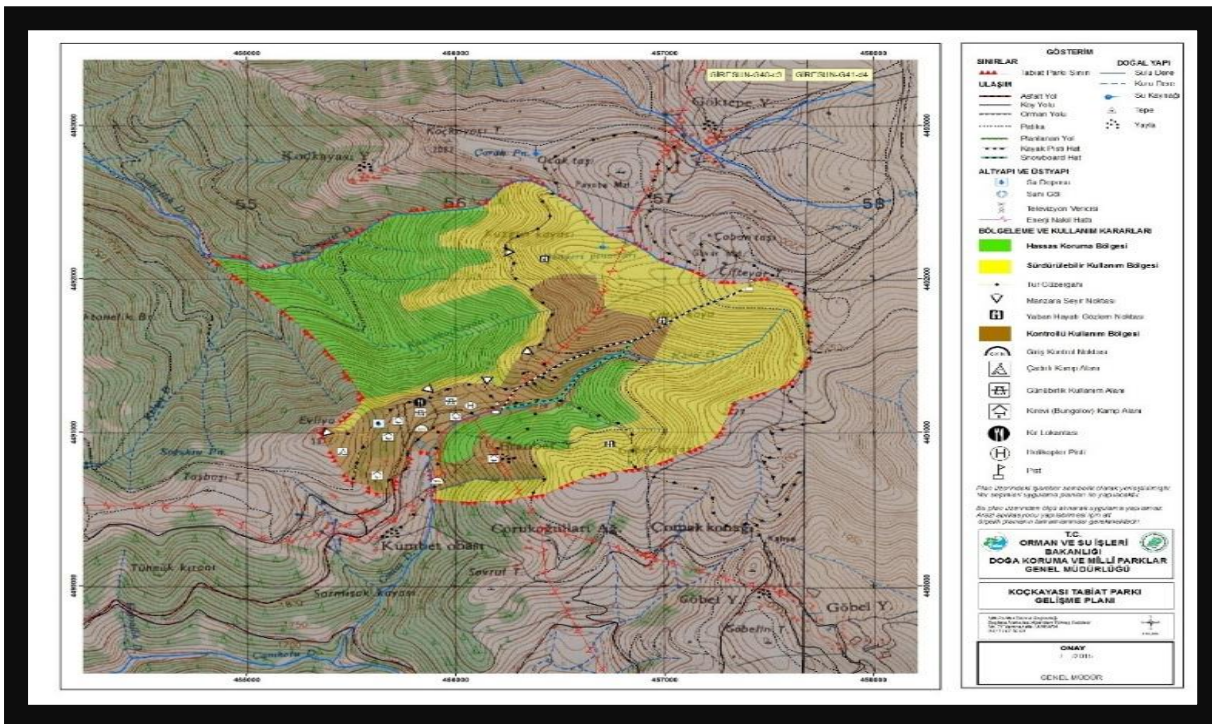
Tabiat Parkının ortasından menderes şeklinde Kara dere geçmekte ayrı güzellik sağlamaktadır. Bu derenin orta mevkiinde, çoğu kaybolmuş Karadere Mezarlığı bulunmaktadır. Bu derenin batısında Ladin ve Göknar ağaçlarından oluşan orman ekosistemi

bulunmakta olup içinde patika yollar geçmekte, ormanda gezinti yapılabilir. Güneyde bulunan Kümbet obası ile Tabiat Parkı içiçe olup Tabiat Parkına obadan geçerek ulaşılmakta, yaylacılık birebir gözlenmektedir.

Güneyde bulunan Evliya tepeden Tabiat Parkı ve kuzeye bakan tüm yaylalar ve ormanlar izlenebilmektedir. Bu tepeden gelen patika yolu kuzey yönde takip eden sırt boyunca Çımbırtlık mevki ve köyler gözlenebilmektedir. Bu tepede evliya mezarı olduğu da rivayet edilmektedir. Koçkayası tepeden başlayan Koçkayası, Küçükkoçkayası ve Çımbırtlık deresi etrafı tamamen orman olup, eğimin en fazla olduğu bölgedir. Bu bölge, Evliya tepeden gelen sırt boyunca devam eden patika yoldan gözlenmekte, muazzam orman peyzajı izlenebilmektedir.

Tabiat Turizm Aktiviteleri

Tabiat Yürüyüşü, Kuş ve Yaban Hayatı gözlemi, Konaklama ve Kamp Karavan, Foto safari, Bisiklet turu, Yayla Turu, Kayak, Gastronomi, Atlı, ATV ve benzeri tabiat yürüyüşleri, Tabiat Bilinci Eğitimleri ve Diğer Çalışmalar

Harita D.8. Koçkayası Tabiat Parkı Gelişim Planı

Resim D.17. Koçkayası Tabiat Parkı Genel Görünüm

Resim D.18. Koçkayası Tabiat Parkı Genel Görünüm

Resim D.19. Koçkayası Tabiat Parkı Genel Görünüm

AYMAC TABİAT PARKI ve ÇEVRESİ

Aymaç Tabiat Parkı'nın bulunduğu 40,30 ha büyüklüğündeki alan taşıdığı tabii kaynak değerleri ve rekreasyon potansiyeli sebebiyle mülga Orman ve Su İşleri Bakanlık Makamı'nın 22.09.2017 tarih ve 826 sayılı Olur'ları ile tabiat parkı olarak tescil edilmiştir. Gelişme planı 31.12.2019 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

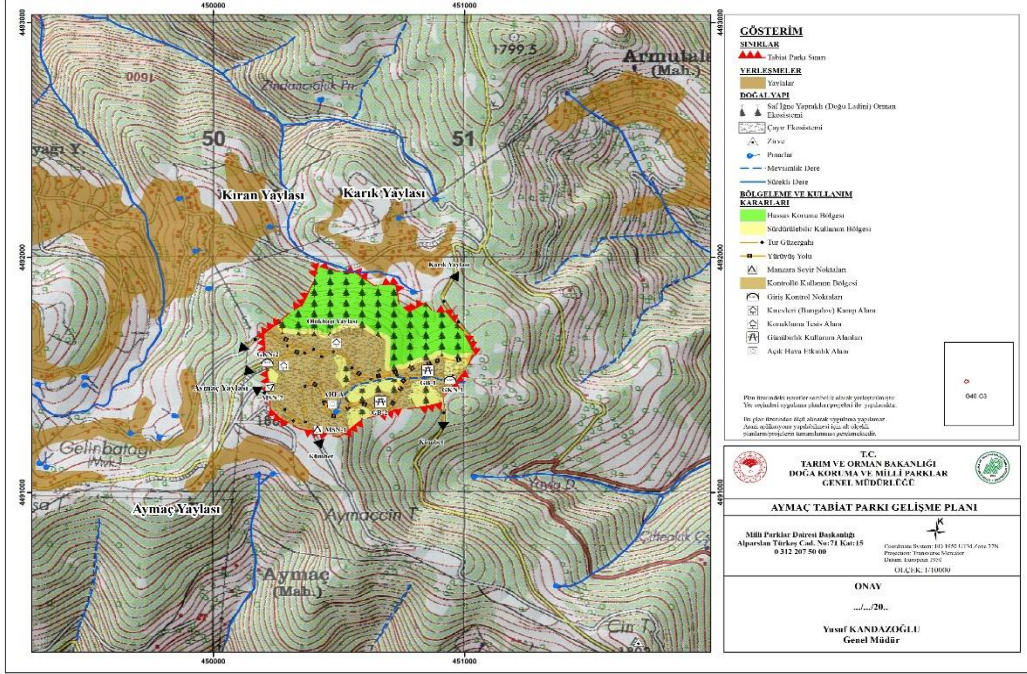
Özel mülkiyetin ve mera alanının bulunmadığı tabiat parkının tamamı devlet ormanı statüsündedir. Tabiat parkı, Tarım ve Orman Bakanlığı, XII. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Müdürlüğü sorumluluk alanı içinde yer almaktadır.

Aymaç Tabiat Parkı, Giresun ili Dereli ilçesi sınırları içerisinde, 40° 34' 37" -40° 34' 13" kuzey enlemleri ile 38° 25' 17" – 38° 24' 41" doğu boylamları arasında yer almakta olup 40,30 ha büyüklüğe sahiptir. Tabiat parkı 1/25.000 ölçekli memleket haritasında G40-c3 nolu paftada yer almaktadır.

Aymaç Tabiat Parkı, Giresun ili Dereli ilçesi Kümbetboğazı yerleşiminin kuzeybatısında yer almaktadır. Dereli ilçe merkezinden güney yönünde yaklaşık 23 km güney yönünde ilerlendiğinde Kümbetboğazı yerleşimine, buradan da batı yönünde ayrılan yol kullanılarak yaklaşık 2,5 km ilerlendiğinde Aymaç Tabiat Parkı güneydoğu sınırına ulaşılmaktadır.

Tabiat Turizm Aktiviteleri

Tabiat Yürüyüşü, Kuş ve Yaban Hayatı gözlemi, Foto safari, Botanik Tur, Bisiklet turu, Sportif Olta Balıkçılığı, Konaklama ve Kamp-Karavan, Yayla Turu, Mineral Su Gezisi, Gastronomi, Atlı, Atv, v.b. tabiat yürüyüşü, Tabiat Bilinci Eğitimleri ve Diğer Çalışmalar

Harita D.9. Aymaç Tabiat Parkı Gelişme Planı

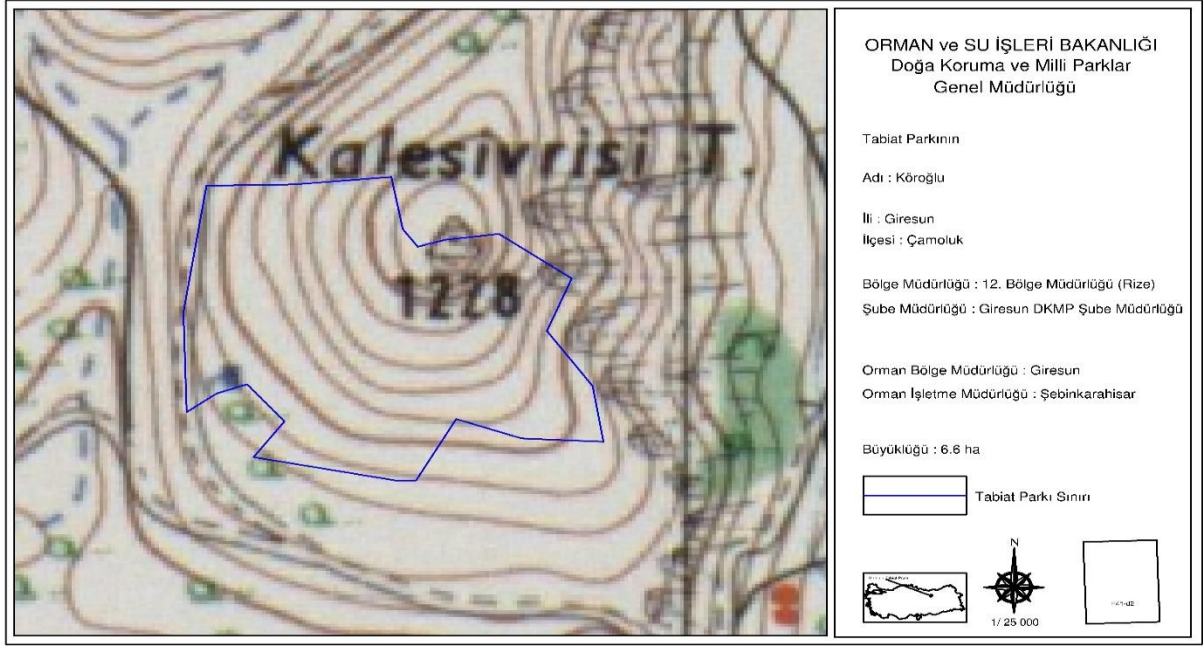
Resim D.20. Aymaç Tabiat Parkı Genel Görünüm

Resim D.21. Aymaç Tabiat Parkı Genel Görünüm

KÖROĞLU TABİAT PARKI

31.07.2017 tarih ve 663 sayılı Makam OLUR' u ile 6.6 ha' lık saha tabiat parkı olarak ilan edilmiştir. Gelişme planı onaylanmıştır.

Harita D.10. Köroğlu Tabiat parkı Gelişme Planı

Resim D.22. Köroğlu Tabiat Parkı Yaban Hayatı Eğitim Merkezi Genel Görünüm

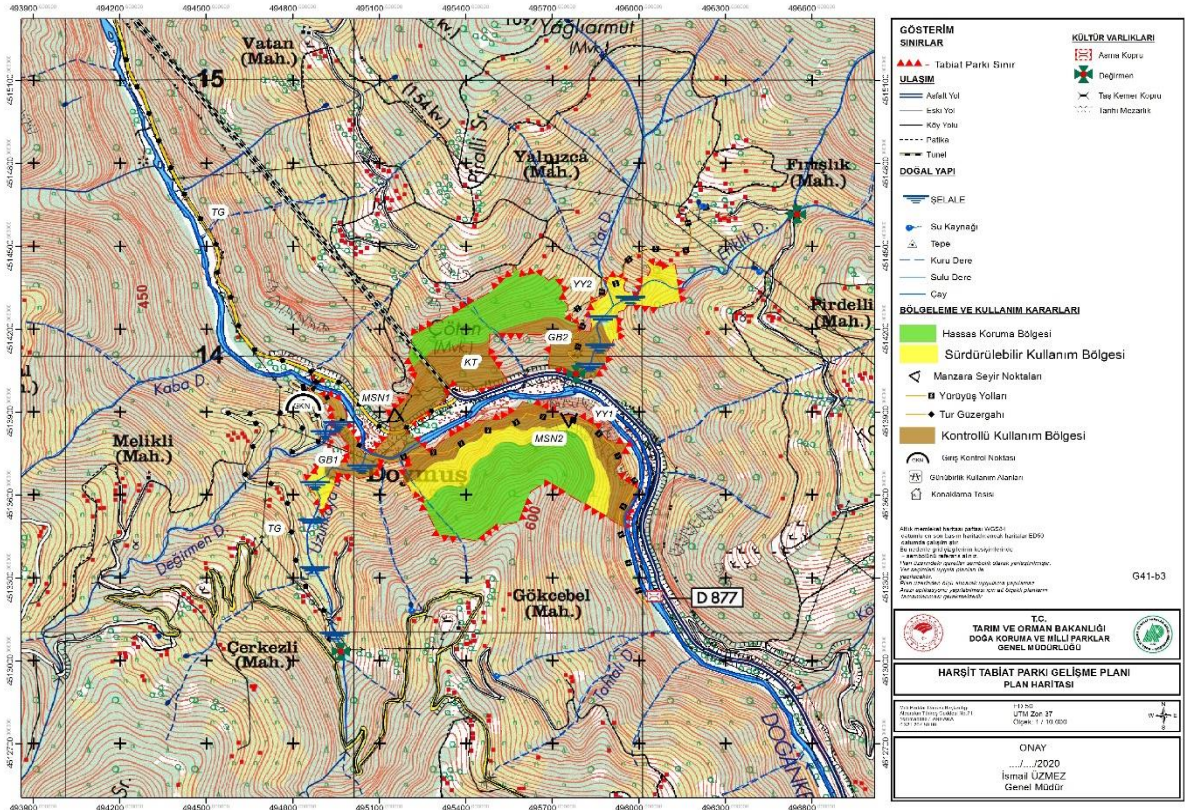
HARSİT TABİAT PARKI

12.03.2019 tarih ve 413973 sayılı Makam OLUR' u ile 50,73 ha' lık saha tabiat parkı olarak ilan edilmiştir. Gelişme planı 21.12.2020 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Tabiat parkı 50, 73 hektar büyüklüğünde olup, Giresun ili, Doğan kent ilçesine 5 km mesafede anayolun kenarında ve Giresun il merkezine de 80 km mesafededir. Tabiat parkının tamamı devlet mülkiyetinde olup, ormanlık alandır. Çatalağaç köyü kısmında kalan Çöten mevki ile bunun güneyinde Doymuş köyünde kalan kısım kayalıklardan oluşmaktadır. Saha sınırları dışarısında Üçgüllü tepesi(986 m), Teknetaş tepesi(1.147 m.),1097 rakımlı tepe, Çakrak tepe(1.550 m.),Gölceğiz tepesi(1293 m.),Suludüz tepesi(1350 m.) ve Tıngır tepesi(932 m.) dir. Bu tepelerden alan içerisine devam eden sırtlar Tomar sırtı, Karageçirik sırtı, Düzgürgen sırtı, Tahtalıdere sırtı, Gölceğiz tepeden gelen sırt, Piralli sırtı, Tomaklı sırtı ve Suludüz tepeden gelen sırttır.

Hakim tür Kızılağaç, Meşe, Kayın, Gürgen ağaçlarıdır.Yer yer Çınar, Dişbudak, Akçaağaç, Karaağaç, Kavak, Söğüt ve Ladin türlerine rastlanmaktadır . Alan bitişiğindeki arazilerde Fındık, Orman Gülü ve otsu bitkiler bulunmasının yanında bol miktarda Şimşir, Yaban Fındığı ağaçları gözlenmektedir. Harşit Tabiat Parkı içerisinde Orman Ekosistemi ile Akarsu Ekosistemi kısmen de Kaya Ekosistemi gözlenmektedir. Karışık Orman Ekosistemini bozuk Kızılağaç, Meşe, Kayın, Gürgen gençliği, Kızılağaç, Kayın gençliği, Kızılağaç, Kestane gençliği, Bozuk Meşe, Bozuk Kızılağaç, Ladin, genç Fındık ile su kenarlarında bulunan Çınar, Dişbudak, Söğüt, Kavak, Akçaağaç, Karaağaç, Düdükçük oluşturmaktadır. Kayalık Ekosistemi, şelalelerin etrafında sert kayalar halinde ve Çöten mevki ve bu mevkiinin karşısında kalan Doymuş köyü kısmında kayalar halinde gözlenmektedir. Akarsu Ekosistemini ise alan çerisinden Harşit çayı, Harşit çayına akan Çatalağaç köyünde Eriklik deresi ve bunun kolu olan Verdese deresi, yine Doymuş köyünden Harşit çayına akan Değirmen dere ve Uzunkaya dereleri ve bunların Harşit çayına döküldüğü yerde 3 adet şelale oluşturmaktadır. Harşit çayına akan bu 3 dere basamak halinde şelaleler oluşturarak ana 3 şelaleye kavuşmaktadır. Basamaklardaki şelalelerin düşüş yaptığı yerde küçük gölcüklerde bulunmaktadır.

Tabiat parkı çevre il, ilçe ve köylerden günübirlik olarak ziyaret almaktadır. Yolun kenarındaki Şadi şelalesi bilinmekle beraber Üzüncce şelaleleri, basamaklardaki şelaleler bilinmemektedir. Bundan dolayı çok ziyaretçi almamaktadır. Köylerde yaşayan insanlar fındık tarımı ve hayvancılıkla uğraşmaktadır.Bölgede ayrıca çok az da olsa mısır tarımı da yapılmaktadır.

Harita D.11. Harşit Tabiat Parkı Gelişme Planı

Resim D.23. Harşit Tabiat Parkı Genel Görünüm

ŞABAN KALESİ TABİAT PARKI

02.04.2019 tarih ve 832601 sayılı Makam OLUR' u ile 61,05 ha' lık saha tabiat parkı olarak ilan edilmiştir. Gelişme planı 13.07.2021 tarihinde onaylanmıştır.

9 hektar büyüklüğündeki saha, Giresun iline 60 km, Tirebolu ilçesine 14 km , Güce ilçesine 6 km mesafededir. Tabiat parkının kadastrosu tamamlanmış, Giyimli mahallesinde 2B yapılmış, Dokuzkonak köyünde ise 2B yapılmamış olup, mülkiyet orman arazisidir.

Şaban Kalesinin bulunduğu alan III. Derece Arkeolojik Sit alanıdır.

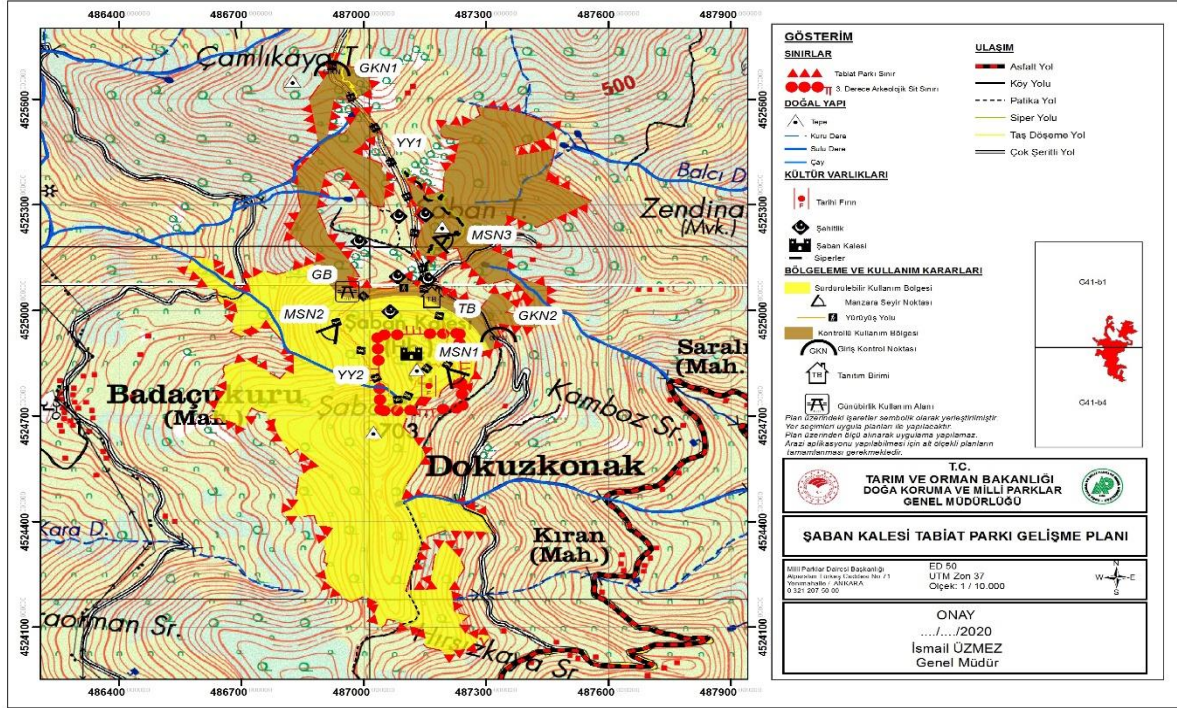
Şaban Kalesi tepesi doğusunda kalan kısım kayalıklardan oluşmaktadır. Saha sınırları içerisinde Şaban tepesi (584 m), Şaban Kalesi tepe ve 2.Şaban tepesi (708 m), dışarısında ise Günalan tepesi (733 m), Çamlıkaya tepesi (595 m) bulunmaktadır. Bu tepelerden alan içerisine devam eden sırtlar Hırsızkaya sırtı, Kambaz sırtıdır.

Kızılağaç, Meşe, Kayın, Gürgen ve Kestane sahanın %80 'nini oluşturmaktadır. Hakim tür Kestane ve Kızılağaç'tır. Yer yer Gürgen, Kayın, Ladin görülmekte olup, bazı bölgelerde Kayacık, Dişbudak, Akçaağaç, Yaban Fındığı, Kavak, Şimşir görülmektedir. Alt tabakada gölgeli bakılarda mor orman gülü (Rd. ponticum), güneşli bakılarda ise ayı üzümü (Vaccinium arctostaphylos), ateş dikeni (Prycantha coccinea) ve papaz külahı (Euonymus europeaus) bulunmaktadır.

Şaban Kalesi Tabiat Parkı içerisinde Orman Ekosistemi ile Akarsu Ekosistemi kısmen de Kaya Ekosistemi gözlenmektedir.

Karışık Orman Ekosistemi, Kızılağaç, Kestane ormanları ile, Kayın, Gürgen, Meşe, Akçaağaç ağırlıklı ağaçlar oluşturmaktadır. Kayalık Ekosistemi, Şaban kalesi, Şaban tepesi ve Hırsız kayalığı kısmında gözlenmektedir. Akarsu Ekosistemi, Şaban Kalesi doğuda Harşit çayı, batıda Özlüce deresi arasında sırt olarak uzanmaktadır. Bu sırttan Harşit çayına ve Özlüce deresine akan sulu ve kuru dereler bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi Özlüce deresine akan Kara dere ve Ağrıköy deresinin güney kollarıdır.

Tabiat parkı bölgenin tanınırlığının az olmasından dolayı sadece yöre halkı tarafından bilinmektedir. Bundan dolayı çok ziyaretçi almamaktadır. Köylerde yaşayan insanlar fındık, çay tarımı ve hayvancılıkla uğraşmaktadır. Bölgede ayrıca çok az da olsa mısır tarımı da yapılmaktadır.

Harita D.12. Şaban Kalesi Tabiat Parkı Gelişme Planı

Resim D.24. Şaban Kalesi Tabiat Parkı Genel Görünüm

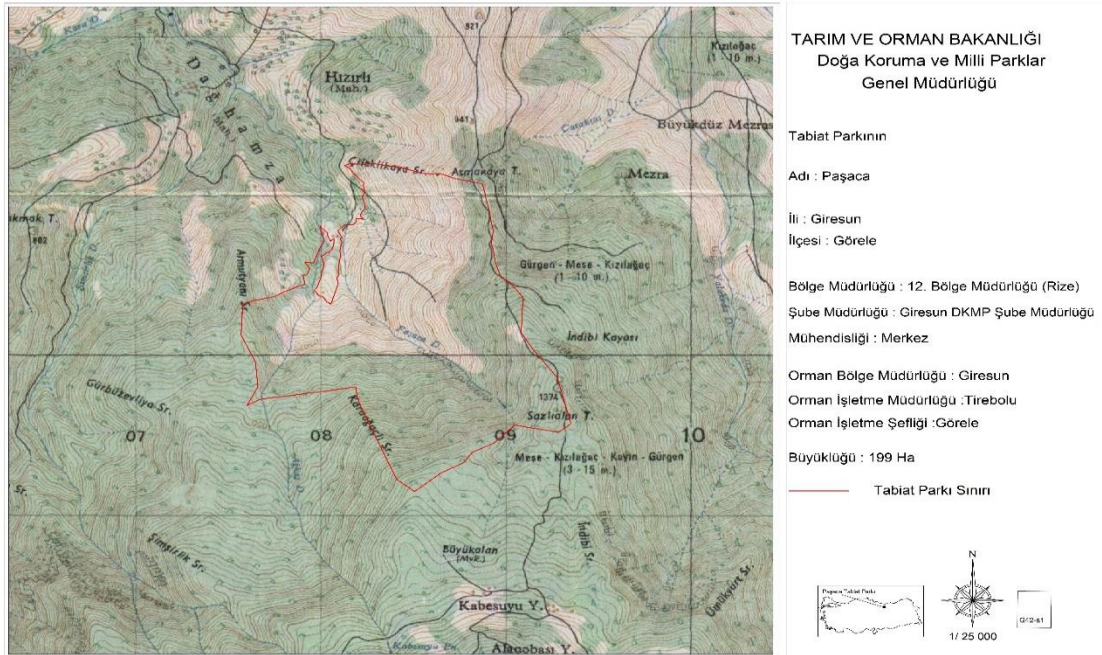
Öte yandan alanın yakın çevresinde korunan alana adını da veren Efendioğlu Hanyanı mevkii gibi subalpinik çayır-mera topluluklarının benzerlerini alan içerisindeki orman içi açıklıklarda gelişigüzel görmek de mümkündür. Bu tarz tabii alanlar hem floristik zenginliği artırmakta hem de bünyelerinde yer alan ve tabii peyzaj değeri anlamında rağbet gören alpinik kuşak temsilcilerine ev sahipliği yapmasından dolayı da ekoturizm anlamında önem arz etmektedir.

Resim D.25. Efendioğlu Hanyanı Tabiat Parkı Genel Görünüm

PAŞACA TABİAT PARKI

15.09.2020 tarih ve 2524120 sayılı MAKAM OLUR' u ile 199 ha' lık saha tabiat parkı olarak ilan edilmiştir. Gelişme planı yapım aşamasındadır.

Harita D.14. Paşaca Tabiat Parkı Uydu Görüntüsü

HIZIR İLYAS TEPESİ TABİAT PARKI

28.10.2020 tarih ve 3045883 sayılı MAKAM OLUR' u ile 32 ha' lık saha tabiat parkı olarak ilan edilmiştir. Gelişme planı yapım aşamasındadır.

Özel mülkiyetin ve mera alanının bulunmadığı tabiat parkının tamamı devlet ormanı statüsündedir. Tabiat parkı, Tarım ve Orman Bakanlığı, 12. Bölge Müdürlüğü, Giresun Şube Müdürlüğü sorumluluk alanı içinde yer almaktadır.

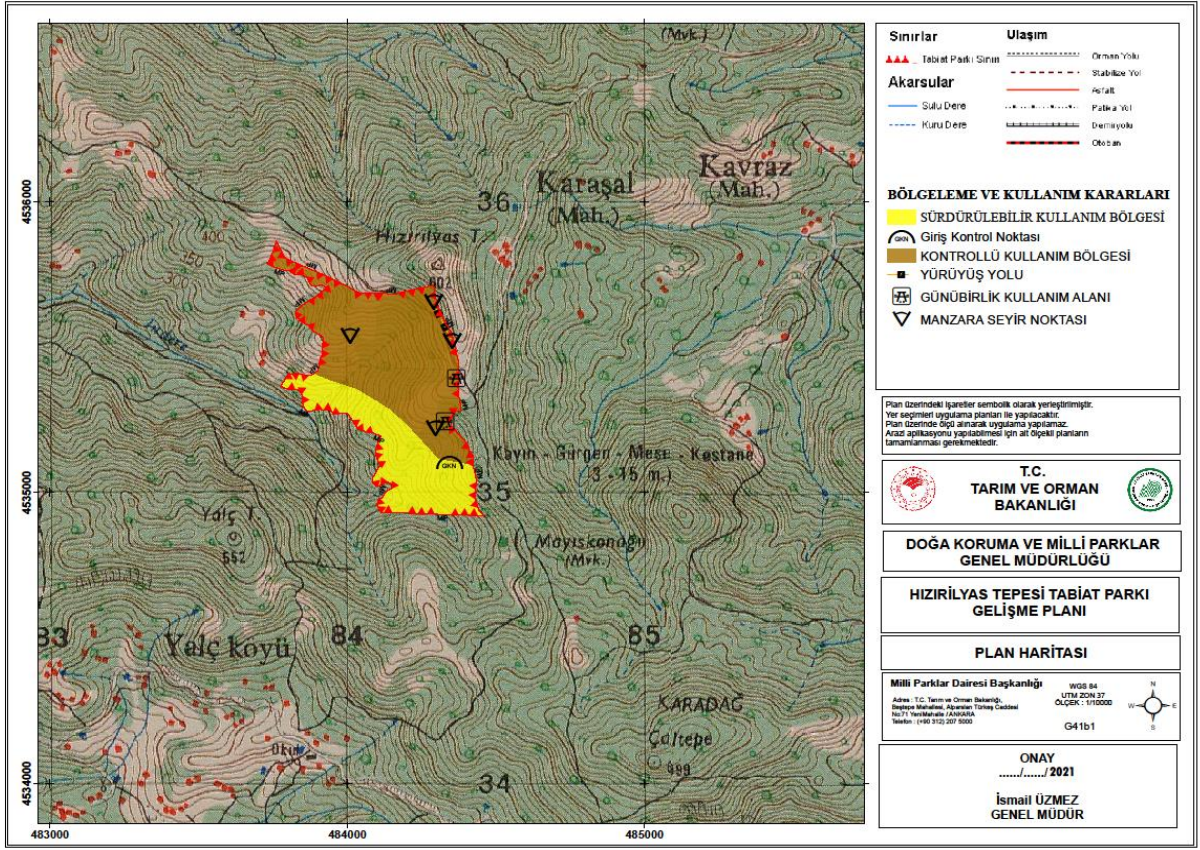
Hızırilyas Tepesi Tabiat Parkı, Giresun ili, Tirebolu ilçesi, Yalç köyü, Hızırilyas mevki hudutları içerisinde yer almakta olup 32,47 ha büyüklüğe sahiptir.

Tabiat parkının tamamı devlet mülkiyetinde olup, ormanlık alandır. Hızırilyas Tepesi tabiat parkının doğusu ve batısında kalan kısımlarda akarsular bulunmaktadır. Saha sınırları içerisinde Yılgın deresi, Hızırilyas tepesi (602m), dışarısında ise Yalç tepesi (552 m), Çal Tepesi (699), Çatalkaya Tepesi (532 m), Dikçubuk Tepesi (496m), Kızılkıran Tepesi (400m) bulunmaktadır.

Tabiat parkı tamamen tabii bir habitat özelliği sergilemekte ve bütüncül yapısını sağlıklı biçimde muhafaza etmektedir. Bu yapı içerisinde baskın olan tabii Doğu Karadeniz İğne Yapraklı Ormanı, bünyesinde ibrelilerden baskın olarak Sarıçam'ı barındırmaktadır. Kızılağaç, Meşe, Barut Ağacı, Gürgen ve Kestane sahanın %80 'ni alt tabakada sarı ve kara orman gülleri, süpürge otu. Titrek Kavak, Kestane, ve Kızılağaç'tır. Her ne kadar korunan alan sınırları içerisinde yer almasa da, alanın yakın çevresindeki nispeten daha alçak kesimlerde, geniş yapraklılardan yer yer Barut Ağacı, Gürgen , Meşe, görülmekte olup, bazı bölgelerde Kayacık, Akçağaç, Yaban Fındığı da görülmektedir.

Tabiat parkının bu karasal çeşitliliğinin yanı sıra korunan alan içerisinde gelişigüzel gözlenen mevsimsel dereler ile alanın yakın çevresindeki daimi derelere bağlı gelişen makrofitik ve riparyan sistemler de sağlamış olduğu ekolojik fonksiyonlar açısından korunan alanın ekolojik bütünlüğünü destekleyen ve geliştiren temel unsurlardandır.

Hızırilyas Tepesi bölgesinde orman karışık ve tam kapalıdır. Sarıçam ormanının nadir olarak denize kadar indiği bir alandır. Deniz manzarası ile cazip bir seyir alanıdır. Yöre insanı piknik amaçlı olarak kullanmakta ve Hıdırellez şenlikleri düzenlenmektedir.

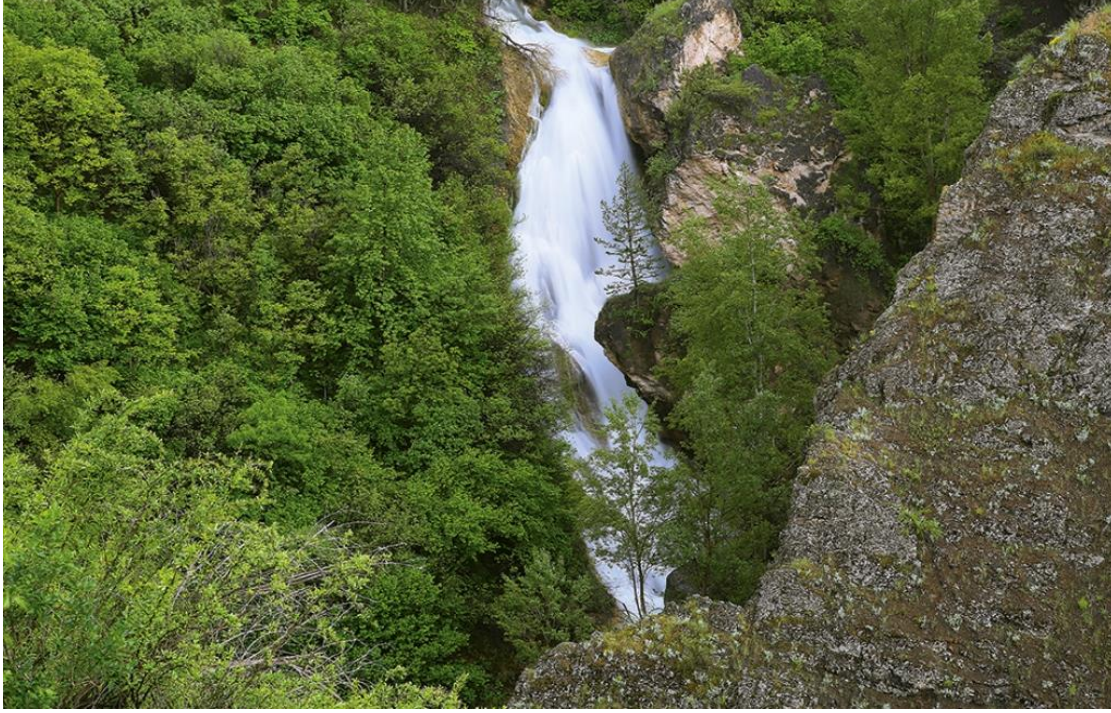

Harita D.15. Hızır İlyas Tepesi Tabiat Parkı Gelişme Planı

Resim D.26. Hızır İlyas Tepesi Tabiat Parkı Genel Görünüm

Hâkim ağaç türü Meşe, Ardıç ve Sarıçam ağaçlarıdır. Münferit fertler olarak Akasya, Akçaağaç, Söğüt türleri mevcuttur. Az da olsa Sarıçam, Titrek Kavak bulunmaktadır. Ayrıca Alıç, Kızılcık, Mahlep, Menengiç, Yemişken, Kuşburnu, Kuşkonmaz, Badem türlerine de rastlanılmaktadır. Yenice Şelaleleri Tabiat Anıtı; Çamoluk ilçesinin kuzeyinde, Orman Ekosistemi ile Akarsu Ekosistemi kısmen de Kaya Ekosistemi özellikleri ile kendi içinde Biyoçeşitliliği barındırmaktadır.

Resim D.27. Yenice Şelaleleri Tabiat Anıtı Genel Görünüm

Avlaklar:

Lapa-Çaldağ Örnek Avlağı

30.06.2005 Tarihinde 4.338 ha alanda yaban domuzu örnek avlağı olarak tescil edilmiş olup Giresun Merkezine 40 km uzaklıktadır. Örnek avlağın Avlanma Planı mevcut olup İdare tarafından işletilmektedir.

Resim D.28. Çaldağ- Lapa Örnek Avlağı,

Giresun il sınırlarında 20 Adet Devlet-Genel Avlağı ve 1 Adet Örnek Avlak mevcuttur.

Çizelge D.67. Giresun İli Avlaklar Listesi

AVLAKLAR	İLÇE	ALAN (ha)	Tescil Tarihi
Ambardağı Devlet Avlağı	Bulancak	19.364	2011
Bicik Devlet Avlağı	Bulancak	11.554	2011
Paşakonağı Devlet Avlağı	Bulancak	11.459	2011
Bulancak Devlet Avlağı	Bulancak	13.978	2012
Kulakkaya-Kemerköprü Devlet Avlağı	Bulancak, Dereli	28.319	2013
Kemerköprü Genel Avlağı	Merkez, Bulancak	5.906	2013
Karadoğa Tohumluk Devlet Avlağı	Alucra, Yağlıdere	26.729	2014
Espiye-Yağlıdere Devlet Avlağı	Espiye,Keşap,Yağlıdere	32.333	2014
Esenli-Ekindere Devlet Avlağı	Dereli, Yağlıdere	21.96	2014
Dereli Devlet Avlağı	Dereli	60.79	2015
Espiye-Yağlıdere Genel Avlağı	Espiye, Yağlıdere	19.85	2015
Giresun Merkez Genel Avlağı	Merkez, Dereli, Bulancak	23.251	2015
Bulancak Genel Avlağı	Bulancak	23.262	2015
Keşap Genel Avlağı	Keşap	12.621	2015
Tirebolu-Eynesil Genel Avlağı	Tirebolu,Güce,Çanakçı, Doğankent, Görele,Eynesil	46.54	2015
Tirebolu-Eynesil Devlet Avlağı	Tirebolu,Güce,Çanakçı, Doğankent, Görele,Eynesil	66.21	2015
Alucra Devlet Avlağı	Alucra	67,218.56	2016
Çamoluk Devlet Avlağı	Alucra	87,693.94	2016
Şebinkarahisar Genel Avlağı	Şebinkarahisar	77,934.71	2016
Üçköprü Devlet Avlağı	Şebinkarahisar	40,146.05	2016
Lapa-Çaldağ Yaban Domuzu Örnek Avlağı	Merkez İnişdibi –Çaldağ Beldesi	4,338.00	2005

D.4. Çayır ve Mera

İlimizdeki çayır ve mera alanları 150.000 hektardır. (% 22). Bölgedeki çayır ve meralar otlatma amaçlı olarak kullanılmaktadır. Yonca (Medicago sativa), Macar fiğı (Vicia pannonica), korunga, hayvan pancarı gibi bitkiler çayırların bitki örtüsünü oluşturmaktadır.

Meralarda ıslah çalışması bu alanların kadastrosu olmadığı için yoktur. Meralarda, Mera Kanunu kapsamında yapılması gereken kadastro çalışması devam etmektedir. Bu alanların hukuki durumları çözülmediğinden çalışmaların yapılabilmesi için sorunların giderilmesi gerekmektedir. Buda konu ile ilgili çalışmalarını yavaşlatmaktadır.

D.5. Sulak Alanlar

Uluslararası öneme haiz Sulak Alanlar Sözleşmesi (RAMSAR) göre sulak alanlar; çekilmiş halde derinliği 6 m'yi geçmeyen (deniz sularının bulunduğu yerler dâhil) çok veya az tuzlu, tatlı su, durgun veya akan, daimi veya geçici, tabii veya suni su çukurları, sulu veya turbalı alanlar, çayırlar, bataklıklar olarak tanımlanmış olup ilimizde tescilli ulusal, Ramsar, yerel sulak alan mevcut olmamakla beraber ilimizde bir çok çay, dere, suni ve doğal gölet ile Kılıçkaya Barajı bulunmaktadır.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

Cumhurbaşkanlığı 1 Nolu Kararnamesi'nin 109. Maddesi ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün yetki ve sorumlulukları belirlenmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Yönetilen Korunan Alanlar

1. Tabiat Varlıkları

a) Anıt Ağaçlar b) Mağaralar

2. Özel Çevre Koruma Bölgeleri

3. Doğal Sit Alanları

- a) I. Derece Doğal Sit Alanı b) II. Derece Doğal Sit Alanı c) III. Derece Doğal Sit Alanı
ç) Kesin Korunacak Hassas Alan d) Nitelikli Doğal Koruma Alanı
e) Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı

D.6.1. Tabiat Anıtları

İlçemiz Çamoluk bulunan Yenice Şelaleleri, peyzaj değeri, manzara bütünlüğü, kaynak değerleri ve rekreasyon potansiyeli özellikleri ile 21 Nisan 2019 tarih ve 30752 sayılı Resmî Gazetede "Yenice Şelaleleri Tabiat Anıtı" olarak ilan edilmiştir.

13 hektar büyüklüğündeki saha, Giresun ili, Çamoluk ilçesine 18 km. mesafede Çamoluk-Şiran-Kelkit-Gümüşhane Karayolunun kenarında, Giresun iline 203 km. mesafede olup, sahaya ulaşım asfalt yolla sağlanmaktadır. Tabiat anıtının tamamı devlet mülkiyetinde olup, orman ve hazineye ait alanlardandır.

Pınarbaşı membasının 200 m. kuzeyinde küçük bir göl düzenlemesi, akabinde sel kırını yapılmış ve buradan yaklaşık 25 m. yükseklikte düşen bir şelale ile 2 adet değirmen bulunmaktadır. Bu şelalelerin 600 m. kuzeyinde 2 adet 7-8 m. den düşen şelaleler bulunmaktadır. Bu bölgeden yaklaşık 2 km. uzaklıkta Pazar mahallesinde Caminin hemen altında yaklaşık 20 m. den düşen büyük bir şelale bulunmaktadır. Bu bölgenin kuzeyinde kalker ve travertenler kısmında 8 m. den düşen şelale ve altında yeraltı deresi, akabinde 500 m sonra

2 adet küçük şelale bulunmaktadır. Bu şelalelerden 2 km. sonra yüksek debide akan ve eğimli olarak yaklaşık 150 m. devam eden uzun şelale bulunmakta olup bu şelaleden sonra Pınarbaşı deresi Usluca köyü sınırındaki bent ile sonlanmaktadır. Bentler ve şelaleler ile toplam 10 şelale bulunmaktadır.

D.6.1. Tabiatı Koruma Alanları

İlimizde tabiat koruma alanı bulunmamaktadır.

D.6.3. Anıt Ağaçlar

Anıt ağaçlar, doğanın kendilerine bahsettiği uzun ömürlerinden ötürü geçmiş geleceğe bağlayan değerli tartışılmaz zenginliklerimizdendir.

Geçmiş ile günümüz, günümüz ile gelecek arasında köprü kurabilecek uzunlukta doğal ömre sahip olan ağaçlardan yaş, gövde çapı, tepe çapı ve boy itibarıyla kendi türünün alışlagelmiş ölçülerinin çok üzerindeki boyutlara ulaşan; ya da, yöre tarihinde, mistik kültüründe ve folklorunda özel yeri bulunan ağaçtır. Kültürel mirasın yaşayan temsilcileri olan anıt ağaçlar 900- 1000 yıllık hayatları boyunca ülke tarihinin adeta kilometre taşı olan kimi tarihsel olaylara tanıklık etmekte, bazen de bireysel duygulara tercüman olarak şair ve bestekârlara ilham kaynağı olmaktadır. Toplum belleğini diri tutarak, kuşaklar arasında köprü işlevi gören bu yaşayan kültürel mirasların korunması, gelecek kuşaklar için yapılması gereken önemli bir görevdir. Toplumun ortak mirası olan bu ağaçların korunabilmesi, onlara mutlak özel ilgi gösterilmesi ve bunların ancak topluma mal olması ile mümkündür.

Resim D.29. Giresun Merkez Kapu Mahallesi Cumhuriyet İlkokulu Anıt İhlamur Ağacı Topluluğu

İlimizde mülga *Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu* ile *Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu* tarafından tescil edilen **32 adet Anıt Ağaç** bulunmaktadır.

Çizelge D.68. Giresun İli Tabiat Varlıkları (Anıt Ağaçlar)
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü,2022)

NO	İLÇESİ	ADRESİ	TESCİLTARİHİ VE NO	ANIT AĞAÇ TÜRÜ	ENLEM	BOYLAM
1	MERKEZ	Kapı Mah.Fevzi Paşa Cd.,Cumhuriyet İlkokulu	29.11.1990/888	Ihlamur (<i>Tilia tometosa</i>)	40°55.066' K	38°23.354' D
2	MERKEZ	Kapı Mah.Fevzi Paşa Cd.,Cumhuriyet İlkokulu	29.11.1990/888	Ihlamur (<i>Tilia tometosa</i>)	40°55.067' K	38°23.349' D
3	MERKEZ	Kapı Mah.Fevzi Paşa Cd.,Cumhuriyet İlkokulu	29.11.1990/888	Ihlamur (<i>Tilia tometosa</i>)	40°55.068' K	38°23.342' D
4	MERKEZ	Kapı Mah.Fevzi Paşa Cd.,Cumhuriyet İlkokulu	29.11.1990/888	Ihlamur (<i>Tilia tometosa</i>)	40°55.071' K	38°23.325' D
5	MERKEZ	Kapı Mah.Fevzi Paşa Cd.,Cumhuriyet İlkokulu	29.11.1990/888	Ihlamur (<i>Tilia tometosa</i>)	40°55.072' K	38°23.317' D
6	MERKEZ	Kapı Mah.Fevzi Paşa Cd.,Cumhuriyet İlkokulu	29.11.1990/888	Ihlamur (<i>Tilia tometosa</i>)	40°55.072' K	38°23.310' D
7	MERKEZ	Kapı Mah.Fevzi Paşa Cd.,Cumhuriyet İlkokulu	29.11.1990/888	Ihlamur (<i>Tilia tometosa</i>)	40°55.074' K	38°23.304' D
8	MERKEZ	Kapı Mah.Fevzi Paşa Cd.,Cumhuriyet İlkokulu	29.11.1990/888	Ihlamur (<i>Tilia tometosa</i>)	40°55.074' K	38°23.297' D
9	MERKEZ	Kapı Mah.Fevzi Paşa Cd.,Cumhuriyet İlkokulu	29.11.1990/888	Ihlamur (<i>Tilia tometosa</i>)	40°55.074' K	38°23.292' D
10	MERKEZ	Sultan Selim Mah.Eşref Dizdar Cd.,Millet Bahçesi	29.11.1990/888	At Kestanesi (<i>A.hippocastanum</i>)	40°55.131' K	38°23.166' D
11	MERKEZ	Sultan Selim Mah.Eşref Dizdar Cd.,Millet Bahçesi	29.11.1990/888	At Kestanesi (<i>A.hippocastanum</i>)	40°55.132' K	38°23.164' D
12	MERKEZ	Sultan Selim Mah.Eşref Dizdar Cd.,Millet Bahçesi	29.11.1990/888	At Kestanesi (<i>A.hippocastanum</i>)	40°55.129' K	38°23.169' D
13	MERKEZ	Sultan Selim Mah.Eşref Dizdar Cd.,Millet Bahçesi	29.11.1990/888	At Kestanesi (<i>A.hippocastanum</i>)	40°55.123' K	38°23.176' D
14	MERKEZ	Sultan Selim Mah.Eşref Dizdar Cd.,Millet Bahçesi	29.11.1990/888	At Kestanesi (<i>A.hippocastanum</i>)	40°55.129' K	38°23.174' D
15	MERKEZ	Sultan Selim Mah.Eşref Dizdar Cd.,Millet Bahçesi	29.11.1990/888	Doğu Çınarı (<i>Platanus orientalis</i>)	40°55.122' K	38°23.179' D
16	MERKEZ	Kapı Mah.Fevzi Paşa Cd., Seyyid Vakkas Türbesi	29.11.1990/888	Servi , (<i>C. sempervirens</i>)	40°55.074' K	38°23.287' D

17	MERKEZ	Hacıhüseyin Mahallesi 173 ada 3 parsel	20.03.2008/1552	Manolya (<i>M.grandiflora</i>)	40°91.499' K	38°39.684' D
18	BULANCAK	Konakyanı mevkii 841 parsel	23.10.2005/463	Doğu Çınarı (<i>Platanus orientalis</i>)	40°56.536' K	38°17.164' D
19	ÇANAKÇI	137 ada 8 parsel Göndereli Mah.	16.12.1993/1853	Meşe (<i>Quercus fagaceae</i>)	40°55.248' K	39°0.165' D
20	DERELİ	Gıdımış Mah. Tepeköy Mevkii 109 Ada 107 Parsel	11.12.2014/384	Ihlamur(<i>Tilia tometosa</i>)	40°34.453' K	38°19.841' D
21	EYNESİL	131 ada 7 parsel Gümüşçay Mah.	31.01.2011/3194	Servi (<i>C. sempervirens</i>)	41°3.888' K	39°8.666' D
22	EYNESİL	Altınlı Mah. Altınlı Camii 259 Ada 2 Parsel	15.01.2005/130	Doğu Çınarı (<i>Platanus orientalis</i>)	41°3.800' K	39°9.508' D
23	EYNESİL	Merkez Camii 144 Ada 1 Parsel	15.01.2005/130	Doğu Çınarı (<i>Platanus orientalis</i>)	41°3.799' K	39°8.444' D
24	EYNESİL	Aralık Köyü,Çekiçli Mevkii 140-145 ada,72-131-25 parsel	27.05.2010/2708	Doğu Çınarı (<i>Platanus orientalis</i>)	41°2.305' K	39°6.998' D
25	EYNESİL	İshaklı Köyü,Cansızlar mah.,Merkez Camii bahçesi	29.03.2007/1023	Doğu Çınarı (<i>Platanus orientalis</i>)	41°2.008' K	39°7.925' D
26	GÖRELE	Eseli mevkii 130 ada 18 parsel İsmailbeyli Köyü	31.03.2005/174	Porsuk (<i>Taxus baccata</i>)	41°1.473' K	38°56.423' D
27	PİRAZİZ	Bozat Beldesi, Merkez Mahallesi 104 ada 2 parsel	01.12.2005/472	Doğu Çınarı (<i>Platanus orientalis</i>)	40°51.730' K	38°4.786' D
28	PİRAZİZ	Bozat Beldesi, Merkez Mah., 107 ada 6 ve 8 parseller	01.12.2005/472	Doğu Çınarı (<i>Platanus orientalis</i>)	40°51.754' K	38°4.765' D
29	ŞEBİNKARAHİSAR	H40A3 Arslanşah Köyü,Taş Mahallesi,137 ada,13 parsel	21.02.2013/1824	Menengiç (<i>Pistacia terebinthus</i>)	40°18.203' K	38°29.677' D
30	ŞEBİNKARAHİSAR	H40B20C3B,Yıltarıç Köyü,102 ada 43 parsel	21.02.2017/759	Adi Ceviz (<i>Juglans regia</i>)	40°18.472' K	38°23.287' D
31	TİREBOLU	Hükümetdüzü mevkii,182 ada 5 parsel	25.02.2011/3261	Erguvan (<i>Cercis siliquastrum</i>)	41°0.502' K	38°48.794' D
32	TİREBOLU	Hükümetdüzü mevkii,182 ada 5 parsel	25.02.2011/3261	Erguvan (<i>Cercis siliquastrum</i>)	41°0.499' K	38°48.794' D

Resim D.30. Çanakçı Göndereli Mahallesi Anıt Meşe Ağacı

Resim D.31. Dereli Tepeköy Anıt İhlamur Ağacı

D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

İlimizde özel çevre koruma bölgesi bulunmamaktadır.

D.6.5. Doğal Sit Alanları

Doğal sit alanı, jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları nedeniyle olağanüstü özelliklere sahip yer üstünde, yeraltında veya su altında bulunan korunması gerekli alanlardır.

İlimizde mülga *Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu* ile *Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu* tarafından tescil edilen 8 adet doğal sit alanı bölgesi, 5 adet tabiat varlığı bulunmaktadır.

Çizelge D.69. Giresun İli Doğal Sit Alanları

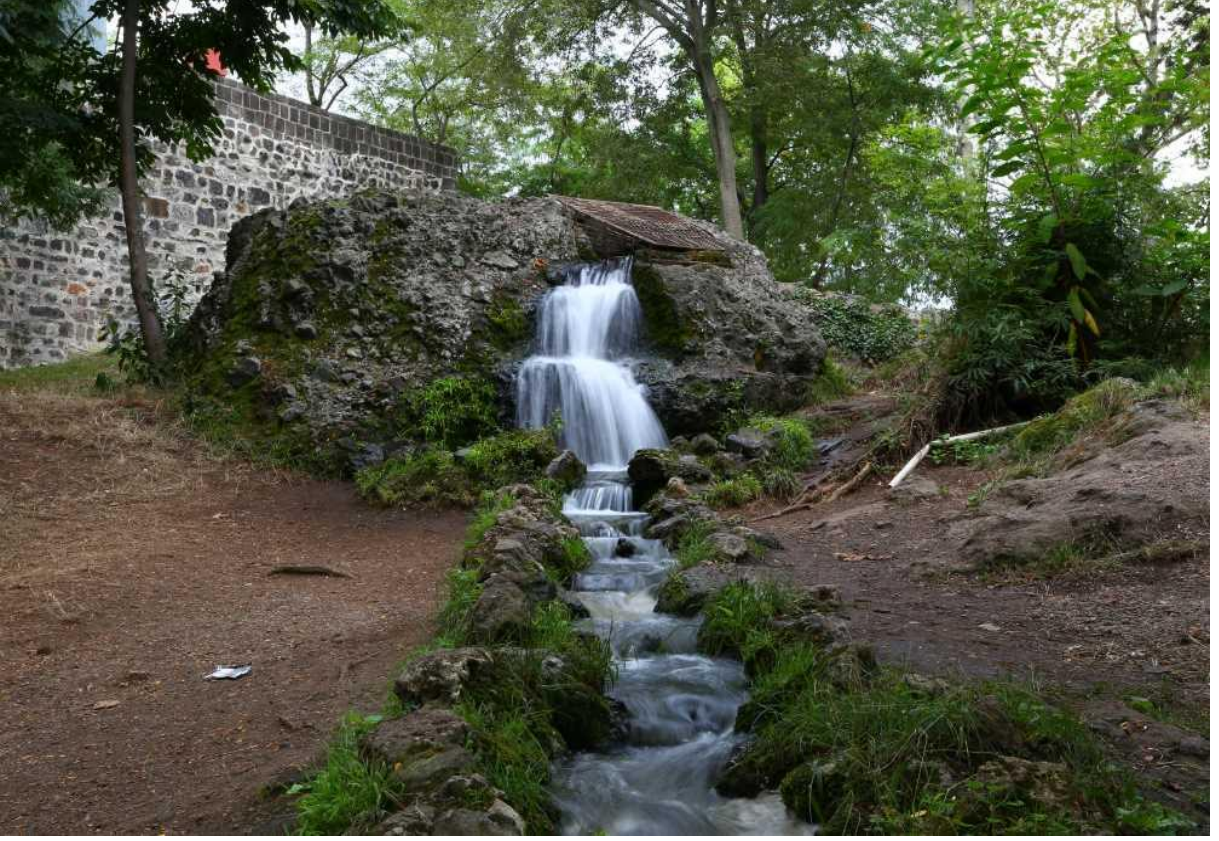
Sıra No	Adı	İlçe	Statüsü
1	Giresun Kalesi	Merkez	13/11/2020 tarih ve 242168 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile onaylanıp 22/11/2020 tarihli ve 31312 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak " Doğal Sit-Nitelikli Doğal Koruma Alanı " olarak tescil edilmiştir.
2	Giresun Adası	Merkez	23.10.2019 tarih 249044 sayılı Bakanlık Makam oluru ile onaylanmış,16.11.2019 tarih 30950 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak Doğal Sit-Nitelikli Koruma Alanı olarak tescil edilmiştir.(0,5 hektar)
3	Andoz Kalesi	Espiye	04.02.2021 tarih ve 233639 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile onaylandığı ve 13.02.2021 tarihli ve 31394 sayılı Resmi Gazete'de Yayınlanarak Doğal Sit- Nitelikli Koruma Alanı olarak tescil edilmiştir.
4	Gölyanı Yaylası	Yağlıdere	10/02/2020 tarihli ve 34774 sayılı Bakanlık Makamı OLUR'u ile " Doğal Sit-Nitelikli Doğal Koruma Alanı " ve " Doğal Sit-Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı " olarak tescil edilmiş, 13/05/2020 tarihli ve 31126 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2528 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile " Doğal Sit-Kesin Korunacak Hassas Alan " olarak tescil edilmiştir.
5	Görece Karaburun Sahili	Görece	13.11.2020 tarih ve 242170 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile onaylanıp, 24.11.2020 tarihli ve 31314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak " Doğal Sit-Nitelikli Doğal Koruma Alanı " olarak tescil edilmiştir.
6	Eynesil Sahil Kesimleri	Eynesil	10.03.2020 tarih 63622 sayılı Bakanlık Makam Oluru ile onaylanmış,17.03.2020 tarih 31071 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak " Doğal Sit-Nitelikli Doğal Koruma Alanı " olarak tescil edilmiştir.
7	Şahinkaya	Keşap	20/08/2021 tarihli ve 31574 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4398 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile " Doğal Sit-Kesin Korunacak Hassas Alan " olarak tescil edilmiştir.
8	Tirebolu Sahil Kesimi	Tirebolu	İlimiz Tirebolu İlçesi Yılgın Mahallesi sahil kesimini de kapsayan alan mülga Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 29/01/1999 tarih ve 3376 sayılı, 11/05/2002 tarihli ve 4448 sayılı Kararları ile doğal sit alanı ilan edilmiş, alanın sit statüsü ise yine aynı Kurulun 01/11/2006 tarihli ve 864 sayılı Kararıyla 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında II. Derece Doğal Sit alanı olarak belirlenmiştir.

Resim D.32. Giresun Adası “Doğal Sit-Nitelikli Koruma Alanı”

Resim D.33. Giresun Kalesi “Doğal Sit-Nitelikli Koruma Alanı”

Resim D.34. Giresun Kalesi “Doğal Sit-Nitelikli Koruma Alanı

Resim D.35. Görele Karaburun *Deliklitaş* “Doğal Sit-Nitelikli Koruma Alanı”

Resim D.36. Keşap Şahinkayası “Doğal Sit-Kesin Korunacak Hassas Alan”

Resim D.37. Yağlıdere Gölyanı Yaylası Doğal Sit Alanı

Çizelge D.70. Giresun İli Tabiat Varlıkları (Mağara, Obruk, VB.)

Sıra No	Adı	Adres	Statüsü
1	Gelinkayası	Bulancak İlçesi-İnce köyü-Kıran Mahallesi 139 ada 110 parsel	Trabzon KVK Bölge kurulunun 21.12.2006 tarih 918 sayılı kararı ile Tabiat Varlığı olarak tescil edilmiştir.
2	Tepesidelik obruğu	Alucra İlçesi-Çakmak köyü	Trabzon KVK Bölge Kurulunun 17.05.1991 tarih ve 1921 sayılı kararı ile Tabiat Varlığı olarak tescil edilmiştir.
3	Traverten	Keşap İlçesi-Çamlıca köyü okul yanı mevki 116 ada 14 parsel	Trabzon KVK Bölge Kurulunun 22.09.2010 tarih 2944 sayılı kararı ile Tabiat Varlığı olarak tescil edilmiştir.
4	Arda Mağarası	Alucra – Arda Köyü	Trabzon TVK Bölge Komisyonunun 23.07.2019 tarih 1204 sayılı Kararı ve 23.09.2019 tarih 221372 sayılı Bakanlık Makam oluru ile " Tabiat Varlığı-C Grubu Mağara " olarak tescil edilmiştir.
5	Yedideğirmenli Mağarası	Espiye İlçesi, Yeniköy ve Akkaya köyleri	30/12/2020 tarihli ve 281905 sayılı Bakanlığımız Makamı Olur'u ile Tabiat Varlığı- B Grubu Mağara

Resim D.38. Espiye Yedideğirmenli Mağarası

Resim D.39. Espiye Yedideğirmenli Mağarası

Resim D.40. Alucra Tepesidelik Obruğu

Resim D.41. Alucra Tepesidelik Obruğu

Resim D.42. Bulancak Gelinkayası

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

Doğal bitki örtüsü, iklim özellikleri ve yükseltilere göre değişir. İklim koşullarında olduğu gibi doğal bitki örtüsünün dağılışında da ilin iki kesimi arasında farklar vardır. Bol yağış alan kuzey kesimde bitki örtüsü zengindir. Bu kesimde 800 m. Yüksekliğe kadar fındık ve meyve ağaçları ile genellikle yapraklarını döken ağaçlar yer almaktadır. Bu arada kızılağaç, akçaağaç, katın, gürgen, meşe, ıhlamur ve kestane gibi ağaçlar bulunmaktadır. 800–1200 m. yükseklik arasında iğneli ağaçlardan sarıçam, ladin, dişbudak, köknar ve meşe gibi ağaçlara rastlanır. 2000 metreden yukarıda genellikle Alpin nebatları görülür.

Sokak hayvanların korunması konusunda yayımlanan genelgeler ışığında Giresun ve Bulancak Belediyelerince geçici hayvan barınağı yapılmış olup, barınakta aşılama, kısırlaştırma, işaretleme ve sahiplendirme işlemleri yapılmaktadır. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 22. Maddesi gereği 2013 yılın da Giresun Belediyesine ait Hayvanat Bahçesi açılmıştır.

Orman teşkilatınca gerçekleştirilen orman envanter ve amenajman planlarına göre Giresun da ormanlar 258.140 ha alan ile ilimizin % 36'sı ormandır. Bu Ormanların % 68'i Ha.'ı normal kapalı , % 32 boşluklu kapalıdır. Ormanlarımızın hektardaki serveti 35.022.947 m³ artımı 1,053.631 m³ tür. Amenajman planlarına göre yapılacak üretim verimli sahalarda yapılmaktadır. Verimsiz sahalar ise imar edilmeye ve korumaya muhtaç sahalardır. Toplam orman varlıklarında 2009-2020 yılları arasında 118.983 ha artış olmuştur.

Giresun ili için planlanan Kurtbeli Eğribel milli parkı etüt proje işlemleri tamamlanmış olup kaynak değerleri ile birlikte tescillenmesi için Orman ve Su İşleri Bakanlığına gönderilmiştir

İlimizdeki çayır ve meralar otlatma amaçlı olarak kullanılmaktadır. Yonca (*Medicago sativa*), Macar fiği (*Vicia pannnonica*), koruga, hayvan pancarı gibi bitkiler çayırların bitki örtüsünü oluşturmaktadır

İlimizde mülga Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu ile Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu tarafından tescil edilen 8 adet doğal sit alanı bölgesi, 5 adet tabiat varlığı ve 32 Adet anıt ağaç bulunmaktadır. İlimizde Arıcılığı geliştirmek ve organik bal üretimini desteklemek amacıyla 8 bal ormanı ile 1 Şehir Ormanı ve 15 Mesire Yeri kurulmuştur.

Kaynaklar

- Giresun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü
 - Giresun Orman Bölge Müdürlüğü
 - Tarım ve Orman Bakanlığı 12. Bölge Müdürlüğü Giresun Şube Müdürlüğü
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/27/Milli-Parklar>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/31/Sulak-Alanlar>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/28/Tabiat-Parklari>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/29/Tabiat-Anitlari>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/30/Tabiat-Koruma-Alanlari>
<https://ockb.csb.gov.tr/>

E. ARAZİ KULLANIMI

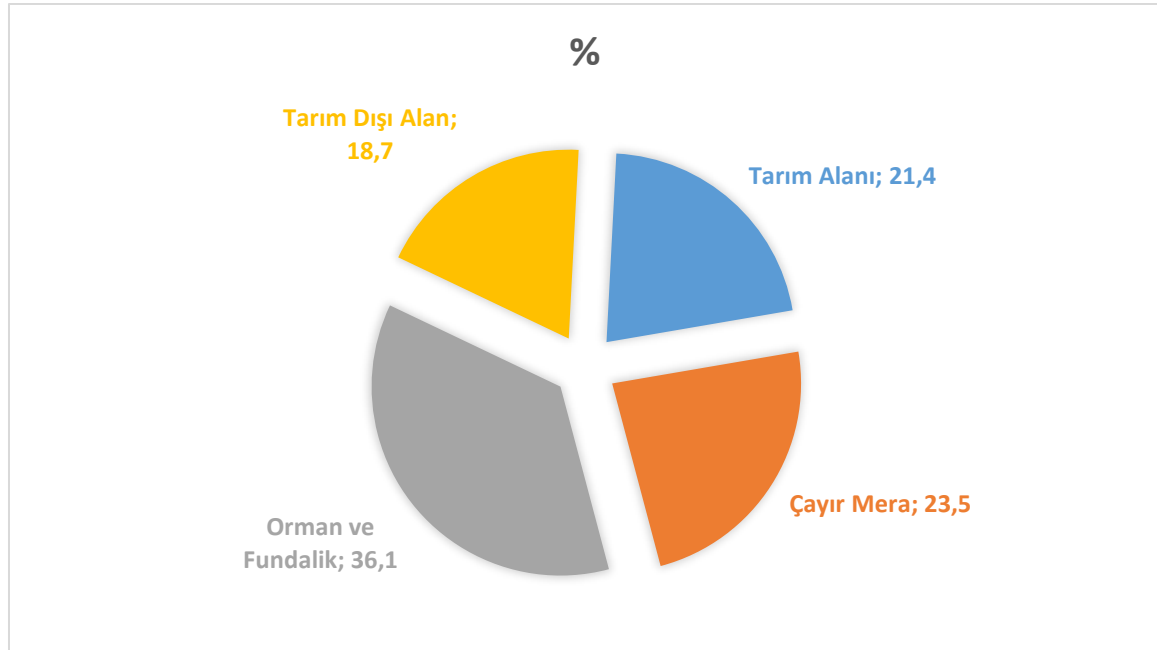
E.1. Arazi Kullanım Verileri

İlimizin yüzölçümü 693.400 ha olup, yerleşim alanı itibariyle Türkiye'nin % 0,9'unu, ekili alan bakımından ise % 0.87'sini oluşturmaktadır. İl arazisinin %21,4'i tarım alanı, % 36,1 orman ve fundalık alan, % 23,5 çayır ve mera, % 18,7'i tarım dışı araziden oluşmaktadır. (Çizelge E.71.)

İlimizde toplam 693.400 hektar arazinin % 10 unda erozyon riski olmayıp, % 25'inde hafif, % 20'inde orta, % 10'unda şiddetli ve % 35'inde çok şiddetli derecede erozyon görülmektedir. Bu duruma göre İlimiz topraklarının % 85'inde çeşitli derecelerde erozyon sorunu bulunmaktadır.

Çizelge E.71. Giresun İli Arazi Kullanım Alanlarının Dağılımı
(İl Tarım ve Orman Md., 2022)

Tarım Alanı		Çayır Mera		Orman ve Fundalık		Tarım Dışı Alan		TOPLAM
Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha
147.882	21,4	160.570	23,5	246,742	36,1	127,709	18,7	682,903

Grafik E.27. – Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(İl Tarım ve Orman Md., 2022)

Çizelge E.72. 4Arazi Kullanım Sınıflandırması

(https://corinecbs.tarimorman.gov.tr, yıl)

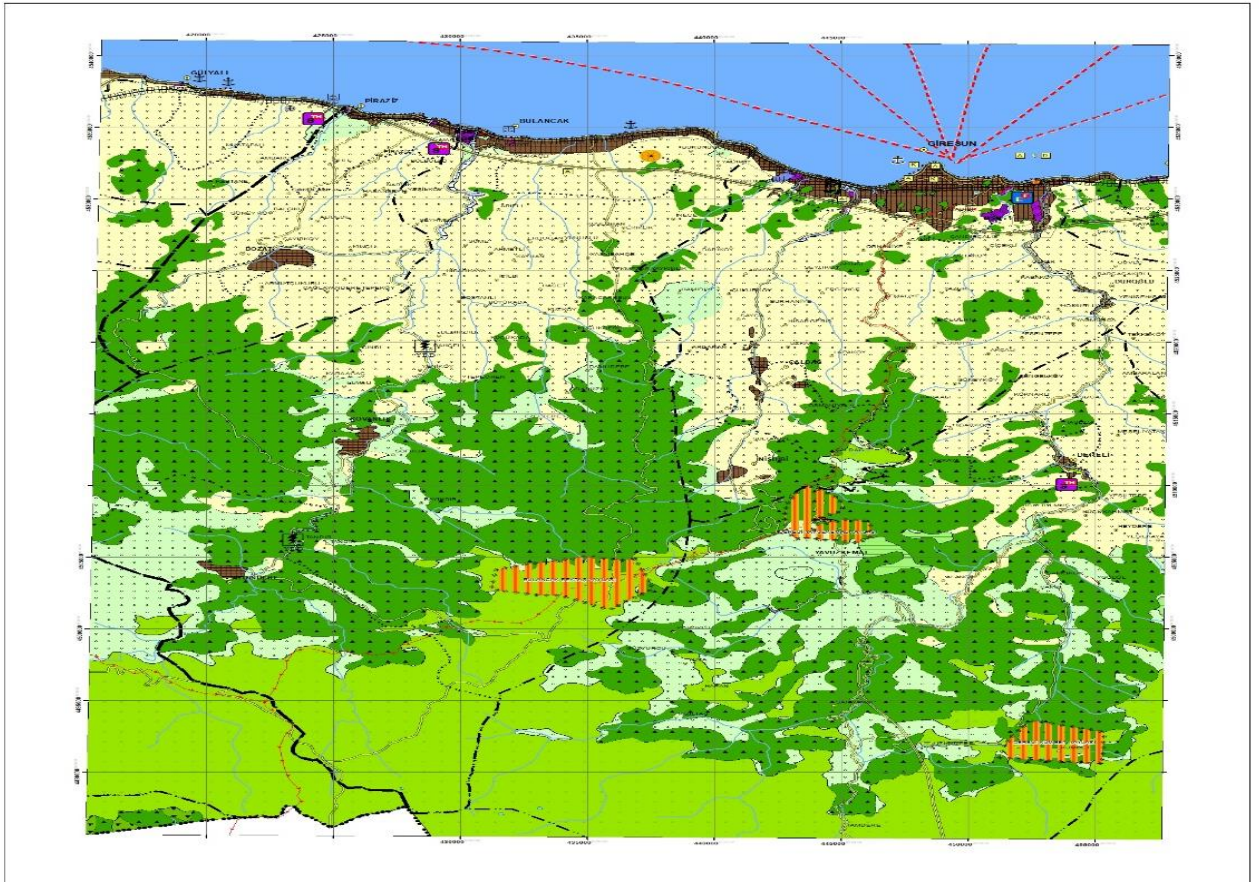
	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	1492,6	0,21	2433,02	0,35	2844,73	0,41	5364,01	0,76	5587,76	0,8
2) Tarımsal Alanlar	217957,87	31,03	215219,53	30,64	247673,64	35,26	244275,43	34,78	244189,16	34,77
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	480279,45	68,38	480091,58	68,35	446954,75	63,63	447671,54	63,74	447372,65	63,69
4) Sulak Alanlar	2658,85	0,38	4644,65	0,66	4915,66	0,7	5077,8	0,72	5239,2	0,75
5) Su Yapıları	702388,77	0,80	702388,79	99,4	702388,78	1	702388,75	1	702379,77	1
TOPLAM	1492,6	0,21	2433,02	0,35	2844,73	0,41	5364,01	0,76	5587,76	0,8

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu Bakanlık Makamı'nın Olur'u ile 17.08.2016 tarihinde onaylanmıştır. Ayrıca muhtelif tarihlerde değişiklikler yapılmış olup <https://mpgm.csb.gov.tr/ordu---trabzon---rize---giresun---gumushane---artvin-planlama-bolgesi-i-82191> internet adresinde yayımlanmıştır.

Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği ([G38 Plan Paftası](#), [Plan Değişikliği Gerekçe Raporu](#)) 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın Olur'u ile 22.05.2020 tarihinde onaylanmıştır.

Harita E.17. Giresun ilinin Çevre Düzeni Planı
(Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, 2022)

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizin yüzölçümü 693.400 ha olup, yerleşim alanı itibariyle Türkiye'nin % 0,9'unu, ekili alan bakımından ise % 0.87'sini oluşturmaktadır. İl arazisinin %21,4'i tarım alanı, % 36,1 orman ve fundalık alan, % 23,5 çayır ve mera, % 18,7'i tarım dışı araziden oluşmaktadır.

Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı çok küçük ölçekli bir plan niteliğindedir. Bu itibarla, 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı ele alınarak alt ölçekte yapılacak nazım ve uygulama imar planları ile diğer tüm planlara yönelik genel ilke ve kararlar belirlenmekte olup, Çevre Düzeni Planı sonraki planlara yön gösteren bölgesel ölçekte şematik plan özelliği taşımaktadır.

Kaynaklar

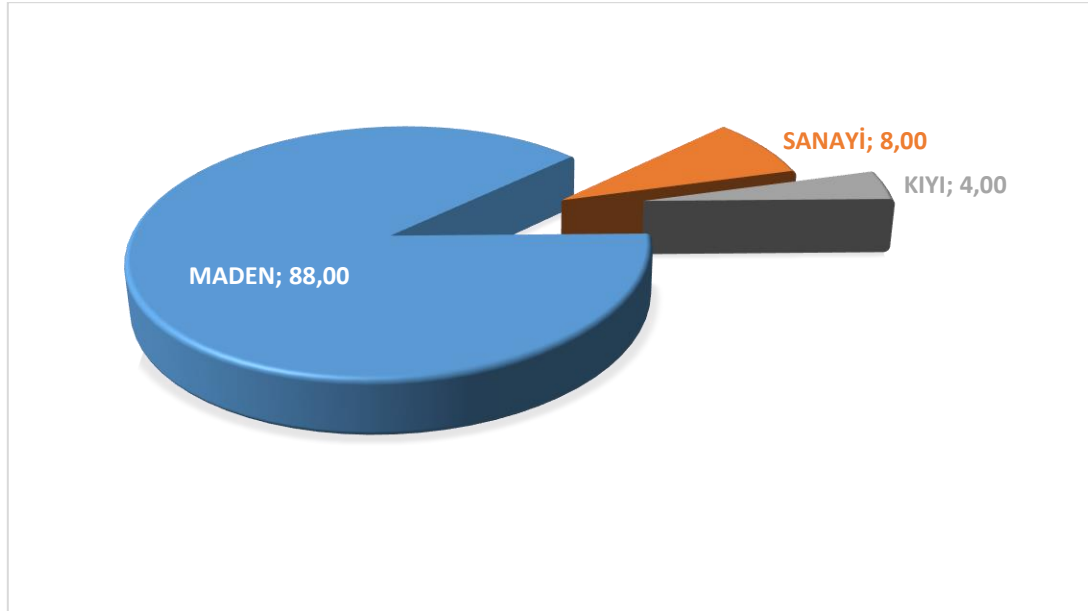
Tarım ve Orman Bakanlığı (<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/>)
Giresun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
(İmar ve Planlamadan Sorumlu Şube Müdürlüğü)

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

F.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

Çizelge F.73. Bakanlık Merkez ve ÇŞİDİM Tarafından 2021 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı (e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, yıl)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım- Gıda	Atık- Kimya	Ulaşım- Kıyı	Turizm- Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	22		2			1		25
ÇED Gereklidir								0
ÇED Olumlu Kararı		1						1
ÇED Olumsuz Kararı								0
İade/İptal	1	2						3

Grafik F.28. 2021 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı Alınan Projelerin Sektörel Dağılımı (e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2022)

Çizelge F.74. Bakanlık Merkez ve ÇŞİDİM Tarafından 2014-2021 yılları arasında verilen Muafiyet Kararlarının Sektörel Dağılımı

(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, verinin alındığı 06/2022 belirtilmelidir)

YILLAR	Maden	Enerji Su	Sanayi	Tarım-Gıda Hayvancılık	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
2021	5	6	32	15	11	0	4	73
2020	31	5	26	11	4	0	9	86
2019	7	0	20	9	4	3	3	46
2018	12	2	27	11	3	1	10	66
2017	5	3	27	6	0	4	2	47
2016	2	18	19	4	2	1	5	51
2015	2	25	21	13	3	9	6	79
2014	6	5	22	6	4	1	3	47
2013		1	3					4
TOPLAM	70	65	197	75	31	19	42	499

Çizelge F.75. 2014-2021 Yılları Arasında Verilen İade/İptal Kararlarının Sektörel Dağılımı (e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>,2022)

YILLAR	Maden	Enerji Su	Sanayi	Tarım-Gıda Hayvancılık	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
EK-1 ÇED Dosyası	5	7					1	13
EK-2 Proje Tanıtım Dosyası	11	3						14
TOPLAM	16	10					1	27

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge F.76. 2021 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi sayıları

(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>,2022)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi		10	10
Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi	1	15	16
TOPLAM	1	25	26

Grafik F.29. 2021 Yılında Verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin Konularına Göre Dağılımı

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

ÇED Yönetmeliği kapsamında 2021 yılı içerisinde yapılan değerlendirme ve inceleme neticesinde Bakanlığımız ile İl Müdürlüğümüz tarafından 25 faaliyete “ÇED Gerekli Değildir” ve 1 Adet “ÇED Olumlu” Kararı verilmiştir.

Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında 10 tesise Geçici Faaliyet Belgesi, ve toplam 16 tesise Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi verilmiştir.

Kaynaklar

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (<https://ecbs.cevre.gov.tr>)
- e-ÇED Bilgi sistemi (<http://eced.csb.gov.tr/>)
- e-İzin Uygulaması (<https://eizin.cevre.gov.tr>)
- Giresun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

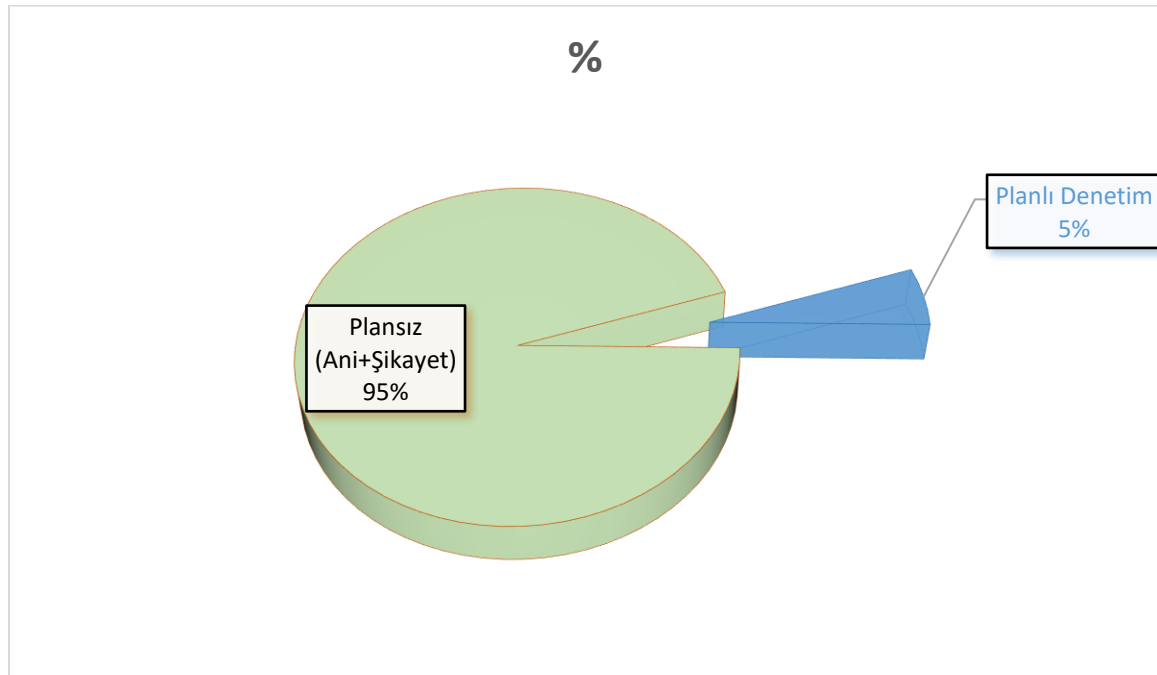
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİDİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİDİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge G.77. - 2021 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, (<https://edenetim.cevre.gov.tr/,2022>))

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	14
Plansız (ani+şikayet) denetimler	237
Genel toplam	251

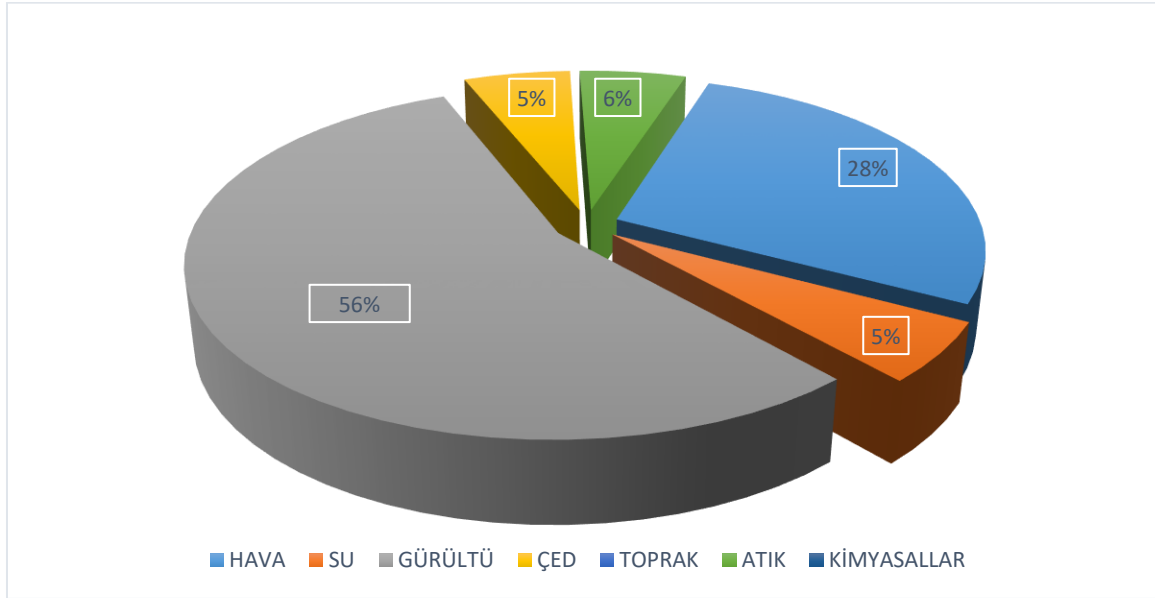
Grafik G.30. ÇŞİDİM Tarafından 2021 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı (e-denetim yazılımı, (<https://edenetim.cevre.gov.tr/>,2022)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge G.78. 2021 Yılında ÇŞİDİM'e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, yıl)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	5	1		1		10	1	18
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	5	1		1		10	1	18
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100	100		100		100	100	

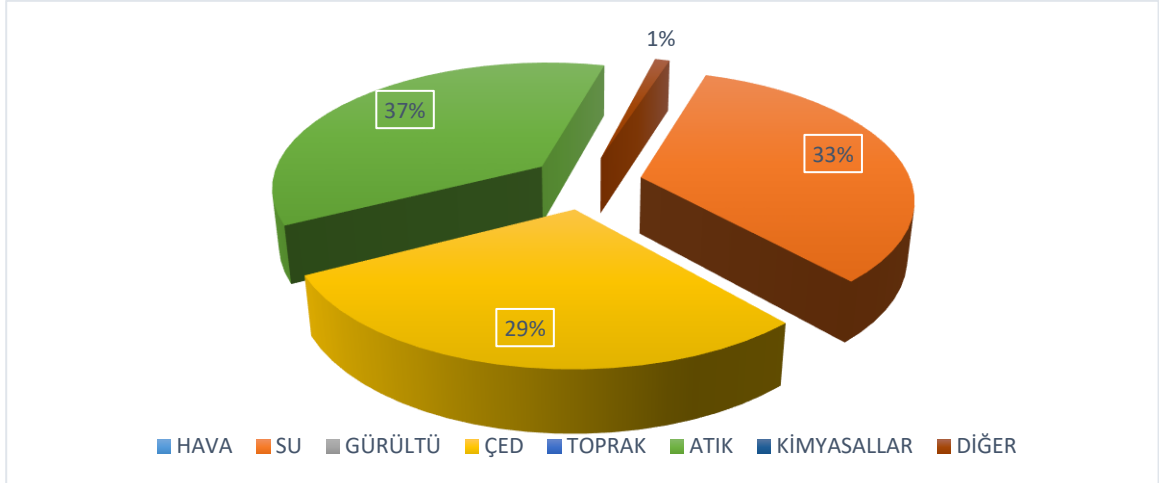

Grafik G.31. 2021 Yılında ÇŞİDİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2022)

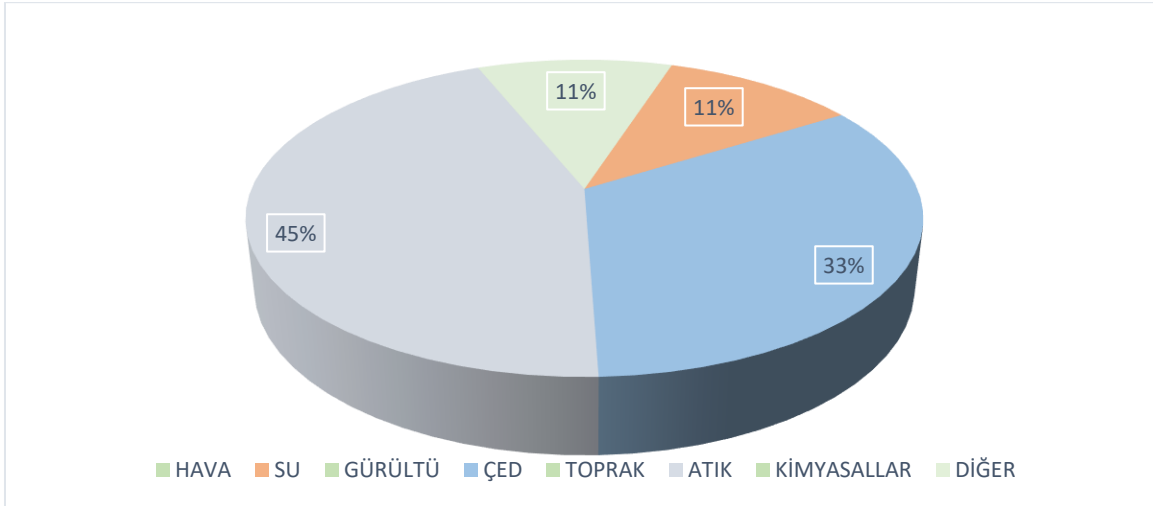
G.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge G.79. 2021 yılında ÇŞİDİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı (e-denetim yazılımı, (<https://edenetim.cevre.gov.tr/>,2022)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)		96.561		105.561			84.046	3.000	289.168
Uygulanan Ceza Sayısı		1		4			3	1	9

Grafik G.32. 2021 yılında ÇŞİDİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezaları Miktarının Konulara Göre Dağılımı
(e-denetim yazılımı, (<https://edenetim.cevre.gov.tr/,2022>))

Grafik G.33. - 2021 yılında ÇŞİDİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezaları Sayısının Konulara Göre Dağılımı (e-denetim yazılımı, (<https://edenetim.cevre.gov.tr/,2022>))

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

19/11/2021 tarihinde Bakanlığımızca bir tesiste gerçekleştirilen denetimde; tesise ait 2 numaralı atık barajı seddesinin bir bölümünde çökme meydana geldiği, atıkların bir kısmının dere yatağında bulunduğu bir kısmını ise Kılıçkaya barajına aktığı tespit edilmiştir.

Dökülen atığın karakteristiğinin ve niteliğinin ortaya konulması amacıyla malzemenin alınan numuneler TÜBİTAK MAM'ne analize gönderilmiş, 03/12/2021 tarihli analiz raporunun incelenmesi neticesinde söz konusu atığın 'tehlikeli atık' olduğu ve tehlikeli atıkların Mevzuata aykırı olarak bertaraf edildiği tespit edilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanununun 8 nci Maddesinin 1 nci Paragrafında belirtilen "Her türlü atık ve artığı, çevreye zarar verecek şekilde, ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlara ve yöntemlere aykırı olarak doğrudan ve dolaylı biçimde alıcı ortama vermek, depolamak, taşımak, uzaklaştırmak ve benzeri faaliyetlerde bulunmak yasaktır." hükmünün ihlal edildiği tespit edilmiştir. Bakanlığımızca Faaliyet cezası uygulanmıştır.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

Yapılan denetim çalışmalarının sonucunda, denetim ve yaptırım faaliyetlerinin gözden geçirilerek sonuçlarının değerlendirilmesinin yapılması ve bu değerlendirmelerin ışığında gerekli görüldüğü durumlarda uygulanmakta olan mevzuatta ve/veya faaliyet veya tesisin izin koşullarında değişikliklere gidilmesi gerekmektedir. Bu nedenle düzenleyici döngünün tamamlanabilmesi amacı ile 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkartılan uygulama yönetmeliklerine aykırılık teşkil eden durumlarda verilecek cezalarda suçun tespiti ve cezanın kesilmesine ilişkin olarak mevzuat kapsamında ölçüm-izleme, analiz ve kontroller ile denetimler yapılmaktadır.

Kaynaklar

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Entegre Çevre Bilgi Sistemi (<https://ecbs.cevre.gov.tr>)
e-denetim yazılımı, (<https://edenetim.cevre.gov.tr/2022>)
- Giresun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

2021 yılında İl Müdürlüğümüz tarafından çevre eğitimi ile ilgili;

1.Sıfır atık projesi kapsamında çevre bilincini aşlamak amacıyla okullarda eğitimler verilmiştir. Eğitimlerde animasyon ile öğrencilere soru-cevap şeklinde görsel olarak sunumlar yapılarak, ambalaj atığı, atık yağlar, atık piller, elektronik atıklar ve tekstil atıkları gibi konularda "Sıfır Atık" eğlenceli bir şekilde anlatılmıştır. Ayrıca, israfın önlenmesi, kaynakların verimli kullanılması, oluşan atık miktarının azaltılması, etkin toplama sisteminin kurulması ve atıkların geri dönüştürülmesi süreçleri hakkında bilgiler de aktarılmıştır. Gerçekleştirilen eğitimler sonrasında ise öğrencilere sıfır atık hakkında eğitici broşürler ve çeşitli hediyeler verilirken, bu eğitimlerin periyodik olarak devam etmesi amaçlanmaktadır.

2. Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği (TAP) ile Belediyemiz arasında 2021 yılında düzenlediğimiz okullar arası atık pil toplama kampanyası ile geleceğimiz olan çocuklarımıza çevre bilincini aşlamak ve kampanya sonucunda 50 kg ve üzeri atık pil toplayan okullarımıza çeşitli hediyeler verilmiştir.

3. 5 Haziran Dünya Çevre Gününde Giresun Botanik Bahçe Park'ta çevre etkinliği düzenlenmiştir. Etkinlik kapsamında Giresun Belediyesi Sualtı Arama Kurtarma ekipleri tarafından denizden çöpler toplanmış, toplanan çöpler cinslerine göre ayrıştırılarak geri dönüşüme katkı sağlanıp Sıfır Atık Mavi Projesi açısından farkındalık oluşturulmuştur.

4. 5 Haziran Dünya Çevre Günü kapsamında ; İlimiz Merkez Botanik Bahçe Park'ta Çevre Standı kurulmuş ve çocuklara çeşitli hikaye kitapları, atık pil kutuları ile broşürler dağıtılarak çevre farkındalığı oluşturulmuştur.

5-Müdürlüğümüz web sitesinde (www.csb.gov.tr/iller/giresun), Çevre Durum Raporu, Mahalli Çevre Kurulu Kararları, Brifingler, ÇED kararları konularında ve Müdürlüğümüz çalışmaları hakkındaki bilgilere ulaşılmaktadır

Kaynaklar

Giresun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü